

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926-వ సం॥ డిసెంబరునెల 24-వ తేది శుక్రవారము } No. 223
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనంవత్సర మార్గశిరమాస బహుళ పంచమి. } సంచిక ౨౨౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తల ప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పాపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవల శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి పెహమున
కాశోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండిపో, 6. 7 తంబుకెట్టిపిడ్డి. మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

నేటితో 9 దినములు వరకు మార్గశిరమాసము

సి. కన్నయ్యకంపెనివా వలన

చెన్నపురి ఎస్టేట్స్ డివీజన్ లో

దశావతారము ప్రకటించబడును

రాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళవారము, గురువారము, శనివారము రాత్రి 9 గంటలకు
తగటి నాటకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు
నాలుగు యుగములలోనున్న శ్రీమన్నారాయణుడు అవతరించిన పది యావతారములను నాలుగు సంవత్సరములకు
ఒక యావతార రూపాయలు ఖర్చుచేసి తయారు చేయబడి నాలుగు గంటలలో జూరవలెను.

టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:—రు. 3, 2, 1, పాములు 8.

సుప్రసిద్ధిచెందిన లాహోరు చిత్రకారుడు హుస్సేన్ బక్ష్ గారిచే వ్రాయబడిన కర్తవ్యము, సీనులు మొదలగునవి
యించబడును. మహాభారతము, శ్రీకృష్ణలీల మొదలగువాటిలోని ప్రత్యేక సీనులు విడివిడి విక్రయించబడును. వీటిని కొనుగోలు
యివ్వము గలవారు మద్రాసు, ఎస్టేట్స్ నాటకశాలకు 8-1-1927 లేదా 13-1-1927 లేదా వరకు వచ్చి చూడవచ్చును.

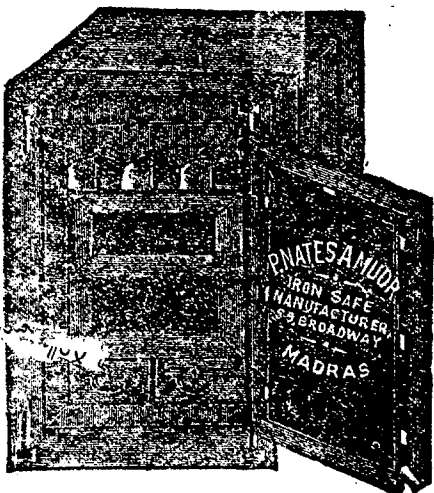
2-1-1927 లేదా ఈ కంపెనీవారి యాజమాన్యముక్రింద ఎస్టేట్స్ నాటకశాలయందు శ్రీమతి సరస్వతి బాయిగారిచే
“రామదామ చరిత్ర” కాలక్షేపము చేయబడును.

C. CUNNIAH, Proprietor.

సరసము

దృఢమైనది

సమృద్ధమైనది

ఇప్పటిమోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప
పెట్టెలు ఈడింగ్స్ తిలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా
యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్
సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

వి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాచైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.

ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు

ఆయిర్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు
నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైలుమిల్లుకు కావలసిన

సిలండర్లు, స్పాష్టింగు నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరావుపేటపేటి, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషి
నులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతయారుచేసియివ్వబడును. ఈ తరములు వ్రాసిన బదులు
వ్రాయబడును.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:—

Imperial Telegraph Collage, Delhi

ఆయుర్వేదాపద రత్నాకరము

చరకచికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
0264 డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

ఆరూఢము

3268

ధర్మశ్శాస్త్రయంబు ప్రశ్నలును, లేఖ వ్రాయుకాలము
తో సహా, పంపించిన, బదులంపడును. 1 ముదలు 5. ప్రశ్న
లకు రూ 1-0-0 పై ప్రతి ప్రశ్నకును రూ. 0-4-0. వి. పి.
ఖర్చులు ప్రత్యేకము. బాలశ్యోతిహలయము,
Vengapet, Sholinghur (P. O.)

“ఊమదాంధ్ర మహాభారతము”

ఆది, సభాపర్వములు 3236

వెల 0-12-0 మాత్రమే.

పుస్తకముల కేటలాగు పుచితము

సుజనరంజనీముద్రాశాల

కాకినాడ

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించి ధర్మశ్శాస్త్రయంబు 5 ప్రశ్నలు
వ్రాసిపంపిన ఎడల సరియగు బదులు వ్రాసిపంపెదము ప్రశ్న
వ్రాయుకాలము లేక జాతక నఖలైనను తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్న
లకు రూ 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నలకు రూ 0-4-0 వి. పి.
ఖర్చులు 0-4-0 అవును. 2598

అంజనేయ స్వామి జ్యోతిహలయము

తిరువర్తతి

నైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతన పద్ధతి.

వర్తకునికి లాభకరమైనది

స్వంతదారునికి ప్రతి శ్రేష్ఠమైనది

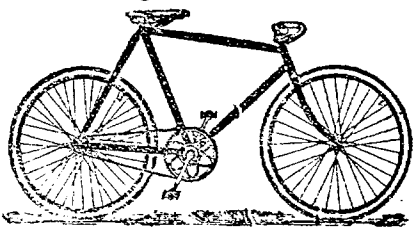
హార్ క్యూల్స్ సైకిళ్లు పలురంగులతో తయారు చేయబడినది.

(బ్రిటిష్ చారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే

చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది)

611

వేరునందు
హార్ క్యూల్స్

బలమునందు
హార్ క్యూల్స్

1-కి ధర రూ 83 లు మాత్రమే

ఎటుపు, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా, అన్ని రంగులు కలిసిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras
Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

స్వాతంత్ర్యక్షణము

“మేక్స్విన్” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

జేకబ్ క్వి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

వెల ప్రతి 1-కి రూ 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

6, 7, తంబు శేటి వీధి

మదరాసు.

చదువుడు!

యోచింపుడు!!

కొనుడు!!!

జగత్ప్రసిద్ధి చెందిన

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది ఆమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడును, వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సౌగంధ్యము హెచ్చింపును. పుష్టియందు గలగునుటను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును.

రంగుమారిన వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన నువాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గలిగించును. వేనకు నేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలగు అపారమైన అత్యుత్కృత గుణమును గుఱించి చాల గొప్పగా పొగడియున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రము చదువుడు.

దివాక చందు భండారి, అమృతపర పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

“మీ కామినియా నూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, ఆండుముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్డిను దయచేసి పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర రూ 1-0-0 పోస్టుఖర్చు 0-6 ప్రత్యేకము.

8 ” ” 2-10-0 ” ” ” ”

హెచ్చరిక:—కామినియా నూనె (కామినియా) మునుందును, గ్రామ

మునందును నుండు నాగరిక మె యందు ప్రతిదుకాణమునందు తప్పక దొర

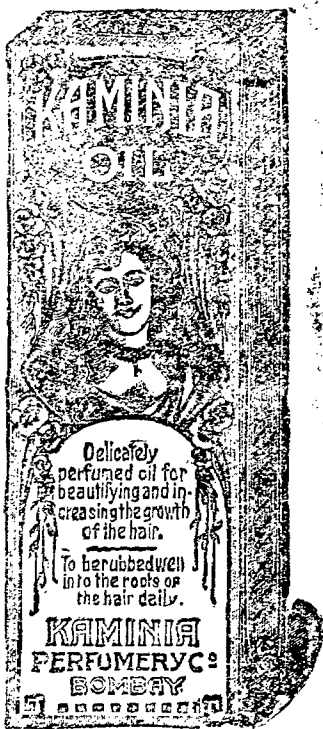
కును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తకమును సురక్షము నిచ్చి

“ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులకు వారికి గొప్ప

లాభము గలదని తెలుసుకొనుడు గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారతంత్రములకు

మీరు లోబడకుడు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప

మరేదయి వాడగూడ దని స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరుల లన్నిటికి రాజువంటిది

ఓటో దిల్ బహారు

వాడినవా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా

ప్రశంసించబడినది. చేతి రుమాల యందు కొన్ని

చుక్కలను వేసిన క్రొత్తగా గోసిన పువ్వుములవలె

మీ చుట్టుప్రక్కలకు దాని వాసన వ్యాపించును.

దీనిని ఒకపారి వాడుడు.

తరువాత మీ చెప్పుడును దీనినే వాడుదురు

1 బొమ్మ బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0; వి. పి. ఖర్చులు అదా 0-5-0 ప్రత్యేకము.

1/2 ” ” ” 1-4-0; ” ” 0-5-0 ” ” ధర 0-2-0

పోల్ వజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్నా మజీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

126

ఫోర్టు సెంటుజారి గజెట్

(21-12-26 మంగళవారము)

పబ్లికు శాఖ

గుంటూరుజిల్లా సెషన్సు జడ్జిగారగు పాకెస్ట్ గారు ఫర్టుగ్రేడు జిల్లా సెషన్సుజడ్జిగా నియమింపఁబడువారను సిటిలో పనిచేసి అన్నాస్సు గుమస్తా ముల్ ప్రమాణము రు 55 ల వరకు మార్పుచేసి హెచ్చించు 40-40-1 1/2-55-1-65.

ఖజానాశాఖ

గుంటూరు నా ర్రరసు సర్కిల్ లో అసిస్టెంటు సరుగా పనిచేయుచున్న పి. ఆర్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్ వేరే ఏర్పాటు చేసేవరకు ఆపదవిలోనే పనిచేయుదురు.

వి. సి. యస్. ఆఫీసర్లకు ముట్టజేప్పేతరం పింధ దునకు 1927 జనవరి నెలలో రూపాయికి 18. పెన్షన్లమారకం చొప్పున యివ్వబడును. ఆ నెలలో ఇచ్చే జీతములకు మార లేదులో ఏ విధమైన అల్ల ఐస్సు మజరా యివ్వబడదు.

న్యాయశాఖ

రావుసాహెబు ఎస్. కైలాసశర్మగారు న్యాయ విద్యాశాఖలకు అసిస్టెంటు సెక్రటరీగా జనవరి 31 వ తేదీనుండి పనిచేయుదురు.

సబుజడ్జీలకు క్రింది ఉద్యోగములపైనగల అధికారములు:—

(ఎ) సబుజడ్జీలు తమయధికారము క్రింద ఏర్పాటుచేసే మినిస్ట్రీయల్ ఉద్యోగములను ఉద్యోగములలో ఏర్పాటుచేసినప్పుడు సదరు ఏర్పాటు జిల్లాజడ్జికి తెలియజేయవలెను.

(బి) రు 60-0-0 ల జీతమునకు తక్కువగల యుద్యోగములను సబుజడ్జీ ఏర్పాటు చేసినప్పటికి జిల్లాజడ్జిగారికి అయిష్టమైతే రద్దుచేయు నధికారము జిల్లాజడ్జికి కలదు.

(సి) రు 60 లకు పైబడిన జీతముగల మినిస్ట్రీయల్ ఉద్యోగములను ఏర్పాటుచేసేటప్పుడు జిల్లాజడ్జిగారి అనుమతి ప్రత్యేకించి తీసికోవడవలెను. అదివరకు ఆఫీసులో ఉన్న సీనియరు ఉద్యోగములను కడకుత్తోసి ఇతరులకు ఉద్యోగమిచ్చేయెడల అట్లుచేయుటకుగల కారణములను సబుజడ్జి పేర్కొనవలెను.

2. శిక్షలు

(ఎ) తాత్కాలిక బర్తరపుగాని ప్రార్తిగా బర్తరపుగాని మినిస్ట్రీయల్ ఉద్యోగములకు విధించేయెడల జిల్లా జడ్జిగారికి తెలియజేసి తీరవలెను.

(బి) రు 60 లకు తక్కువబడిన జీతముగల మినిస్ట్రీయల్ ఉద్యోగములకు తాత్కాలిక బర్తరపుగాని శాశ్వత బర్తరపుగాని జారీచేసేయెడల ఆ యంత్రపులను జిల్లాజర్నల్ చేయుటగాని తగ్గించుటగాని జరుగనియెడల సబుజడ్జియొక్క ఆ ఉత్తరువు చలామణి అగును.

సి. రు 60 లకు పైబడిన మినిస్ట్రీయల్ ఉద్యోగములకు తాత్కాలిక బర్తరపుగాని శాశ్వతబర్తరపుగాని జిల్లాజడ్జిహామంలేనిదే సబుజడ్జిజారీచేయరాదు.

డి. సబుజడ్జి విధించిన శిక్ష అల్లమునితోచేయెడల కారణములను తెలియజేస్తూ జిల్లాజడ్జి సదరు శిక్షను హెచ్చించవచ్చును. కాని సదరు ఉద్యోగముల జీతముల హోదాలో వివక్షతలేకుండా వారి బర్తరపుల వివయములో హైకోర్టువారి విచారణాధికారమునకు జిల్లా జడ్జియొక్క అర్దరులు బాధించనప్పుడే జిల్లాజడ్జి అట్లు చేయవచ్చును.

(3) అప్పీలు చేసికొనబడిన మీదట ఏ ఉద్యోగమునైనను రద్దుచేయుటగాని ఏ శిక్షనైనను రద్దుచేయుటగాని తగ్గించుటగాని జిల్లాజడ్జికి స్వతంత్రాధికారము గలదు.

పబ్లికువర్క్సుశాఖ

కృష్ణా తూర్పుపడమర డెబ్బలలోని ఈదిగువకాలువలు మాసి తిరిగి తెరిచే డెబ్బలప్రకటన.

తూర్పు డెబ్బ

మూయలేది

ఉదయం 6 గం||

1927

బంధుకాల్య

1 ఫిబ్రవరి

కై విన్ కాల్య

డిటో

ఏలూరుకాల్య

15 మార్చి

పశ్చిమ డెబ్బ

తూర్పు గోదావరి

15 మార్చి

1927

1927

1927

1927

1927

1927

1927

1927

స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖ

కాన్వేన్ టి. వర్మను టి. యమ్. యస్. గారు గవర్నమెంటు కండ్లాస్తూ నూపరింపెండెంటుగాను, మెడికల్ కాలేజీలో కండ్లా వైద్యపండితులుగాను, నువ్వదాను సివిలు ఆర్డరు శరణాలయమునకు మెడికల్ అఫీసరుగాను నియమింపబడిరి.

పి. జే. మాక్ గ్రాతు టి. యం. డి. గారు మెంటిక్ ఆస్పత్రి నూపరింపెండెంటుగాను మెడికల్ కాలేజీ మానసిక వ్యాధి వైద్య పండితులుగాను నియమింపబడిరి.

కే. సుందరరామమూర్తి పంతులుగారు గుంటూరు జిల్లా లోకలభండు అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగారు 1926 అక్టోబరు 8 తేదీ మొదలు 1927 నవంబరు 28 తేదీ ఆఖరు వరకు గుంటూరు జిల్లా బోర్డు యింజనీరుగా పనిచేసినట్లు ఎంచబడెదరు.

శ్రీమతి బడి వెంకటసుబ్బయ్యగారు నెల్లూరు మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలరుగా నియమింపబడినారు.

ఈక్రింది తాలూకాబోర్డులకు యాక్రింది మెంబర్లను నియమించిరి. ఈ ఆర్డరు 1927 ఫిబ్రవరి 1 తేదీనుండి ఆమలు లోకి వస్తుంది.

ఏలూరు తాలూకాబోర్డు

శ్రీ మాగంటి సీతయ్య చౌదరిగారు, కాల్వేని లక్ష్మీ పెరుమాళ్లుగారు, సోమంచి సీతారామయ్య పంతులుగారు, బండా వియ్యన్న పంతులుగారు, ఇసుగంటి శోభనాద్రిరావుగారు, నరాలపెట్టి దేవేంద్రుడుగారు, కనమట్లరెడ్డి కోటరెడ్డిగారు, తోటా వెంకటరామయ్యగారు, మహమ్మద్ సయ్యదు అలీసా హెబ్ బహదూర్, శ్రీ చింతపల్లి వెంకటస్వామిగారు, శ్రీకాకుళం సుబ్బయ్యగారు, పాట్నాల కోపాలస్వామిగారు.

తణుకు తాలూకాబోర్డు

శ్రీ చిట్టూరి నూరయ్య చౌద గారు, మల్లపూడి తిమ్మ రాజుగారు, నిడదవోలు నూరయ్యగారు, వెంకటపద్మరాజుగారు, అడ్డాల వెంకటరత్నంగారు, భోగవల్లి నరసన్నగారు, మహమ్మదు లాలామయా సాహెబు బహదూర్, శ్రీ కాసుమల్లి సర్వారాయుడుగారు, మాదిరెడ్డి సర్వారాయుడుగారు, అల్లూరి నూరన్నగారు, అల్లంకి పేరయ్యగారు, చేగుడి సామ్యయల్ జాగగారు.

భీమవరం తాలూకాబోర్డు

శ్రీమద్దాని రామమూర్తినాయుడుగారు గోరాజువరపు గోకరాజు రామరాజుగారు నడుపల్లి వెంకటసుబ్బారాయుడుగారు, గంధం వెంకయ్యనాయుడుగారు, పులవర్తి లక్ష్మణస్వామిగారు మల్లారెడ్డి శేషయ్యగారు, మహమ్మద్ రహుల్లాసాహెబు బహదూరు, శ్రీ ఎర్రా సుబ్బారావుగారు, జంపన సుబ్బరాజుగారు, మండా వెంకటరత్నంగారు.

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు

శ్రీ నిమ్మరెడ్డి లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు, సిరిగిడేది సుబ్బారాయుడుగారు, సుంకపల్లి భాస్కరరావుగారు, పోడిన వెంకన్నగారు, పల్లపోతు రామయ్యగారు, బూరుగపల్లి అనసుడుగారు దావులూరి శేషగిరిరావుగారు మహమ్మద్ హబీబుల్లా సాహెబ్ బహదూరుగారు, శ్రీ, ఉర్లా పురుషోత్తమ దాసు గారు కలవకొండ వీరభద్రరావుగారు, మానపరాజు వెంకట రాజుగారు కాకర్లపూడి వెంకట రమణయ్యరాజుగారు.

నర్సాపురం తాలూకాబోర్డు

శ్రీ తాల్లూరి నారాయణస్వామిగారు మంగిన శ్రీనివాసరావునాయుడుగారు చేగొండి రామజోగయ్యగారు రుద్రరాజు చెన్న వెంకటరాజుగారు పోలికెట్టి జగన్నాథంగారు నెక్కంటి దొరయ్యగారు మన్నె వెంకటనారాయణ చౌదరిగారు బొల్ల వెంకట సుబ్బారావుగారు గ్రంథి వెంకట రెడ్డినాయుడుగారుగారు జయా ఉద్దీను అహమ్మదు సాహెబుబహదూరు శ్రీ వడ్డే అయ్యన్నగారు శ్రీమతి కనకమ్మ సుబ్బరాయకాస్త్రిగారు.

లోకలు ఫండు తాలూకాలు

1927 ఫిబ్రవరి 1 తేదీనుండి యీ ఉత్తరువు ఆమలు అయ్యే వరకుతో ఇదివరకున్న ఏలూరు, ఎర్నగూడెం, భీమవరం, తణుకు, నర్సాపురం-లోకలు ఫండు తాలూకాలకు రద్దు పరచి-ఈ క్రొత్త ఏర్పాటు ప్రకారం క్రొత్తలోకలుఫండు తాలూకాలో ఏర్పాటుచేయడమైనది.

లోకలు ఫండు తాలూకా సదరు లోకలుఫండు తాలూకాలో చేరిన రివిన్యూ తాలూకాలు

1. ఏలూరు	ఏలూరు, కామవరపుకోట.
2. తణుకు	నిడదవోలు, తణుకు,
3. భీమవరం	భీమవరం.
4. తాడేపల్లిగూడెం.	తాడేపల్లిగూడెం.
5. నర్సాపురం	నర్సాపురం.

దంతులూరి నారాయణరాజుగారు భీమవరం తాలూకా బోర్డు వైసుప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

గుడుతూరు తిమ్మప్పగారు బళ్లారి మ్యునిసిపాలిటీ వైసు చెయ్యనగా నెన్నుకొనబడిరి.

విశ్వనాథ పెద్దసుబ్బయ్యగారి ఎన్నికను బళ్లారిజిల్లా జడ్జిగారు రద్దుపరచినందున కే.టి. శ్రీనివాసాచార్యయరు బి.యే.యల్.యల్. బి. గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

జి. అశ్వతథ్యగారు అనర్డులని అనంతపూరు జిల్లా జడ్జి గారు ఉత్తరువుచేసినందున హిందూపురం మ్యునిసిపాలిటీ 4-వ వార్డుకు గంధూడి అశ్వతథ్యగారు కాన్సిలరుగా ఎన్నుకొనబడిరి. వీరి సభ్యత్వము 1927 నవంబరు 1-వ తేదీ మధ్యాహ్నంవరకు ఉండును. శ్రీమాన్ హరికృష్ణరాజు గురుమహాశయగారు పర్లా కిమిడి మ్యునిసిపాలిటీ 2-వ వార్డుకు కాన్సిలరుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

మద్రాసు క్రిస్టియనుకాలేజి ప్రొఫెసరు ఈ బాచ్చెను గారు మద్రాసు మ్యూజియంనూపరింపెండెంటుగ కూడా బని చేయుదురు.

రాయచోటి తాలూకాబోర్డు వారిరరపున సింగారెడ్డి సుబ్బారెడ్డిగారు కడపజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలరుకు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

రాజమండ్రి ట్రెయినింగుకాలేజీలో ఫర్వనెంటుపైన్ను లెక్కరరుగానున్న జి. సాంబమూర్తిగారు రాజమండ్రి ఆర్ట్సుకాలేజీలో కెమిస్ట్రి లెక్చరరుగాకూడా నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

కాదంచి గోపాలయ్యగారు శేషల్లి డిప్రెట్టుమనుబుగా నియమింపబడిరి.

వెంకటరామ నాగేశ్వరయ్యగారు అమలపురం అడివనలు డిప్రెట్టుమనుసబుగా నియమింపబడిరి.

పబ్లిక్ వర్క్సు

టి. వి. సుందరేశయ్యగారు గోదావరి వెస్టరను డివిజనులోని ఉండి సబుడివిజనుకు నియమింపబడిరి.

ఎం. వి. రామస్వామియ్యగారు గోదావరి వెస్టరను డివిజనులోని ఉండి సబుడివిజనుకు అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

ఎల్. ఎస్. రాజమాణిక్యగారు కడపజిల్లా మెడికల్ అఫీసరుగారికి అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

విద్యాశాఖ

మద్రాసు యూనివర్సిటీ అఫీలియేటెడుకాలేజీల కాన్సిలు మెంబర్లు, సెకండుగ్రేడు కాలేజీల ప్రిన్సిపాలు జి. కే. చెట్టూరుగారు మంగళూరు గవర్నమెంటు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగారు.

ఆర్. ఎమ్. సామ్రాగారు తలచేరి గవర్నమెంటు ట్రెన్స్ కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు.

టి. కే. వెంకటరామన్ గారు కోయంబత్తూరు గవర్నమెంటుకాలేజీ ప్రిన్సిపాలు.

ఎన్. త్యాగరాజయ్యగారు పుదుక్కోట మహారాజా కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు.

రెవ. హెచ్. సి. యంగుగారు తిరునల్వేలి సెయింటు జాన్ కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు.

జిల్లాబోర్డులు మ్యునిసిపాలిటీల తరపున వి. యస్. పద్మనాథ మొదలియరుగారు హైకోర్టు వకీలు, నేలూరు.

దివాన్ బహదూరు జి. నారాయణస్వామి కెట్టిగారు, మైలాపూరు మద్రాసు.

వి. కే. సాముపిళ్లెగారు క్షీడరు, కడలూరు.

ఎన్. తిరువేంగడ దయ్యంగారు మ్యునిసిపలు కాన్సిలరుకుంభకోణం.

కే. యస్. కృష్ణమాచారిగారు మ్యునిసిపలు కాన్సిలరు శ్రీరంగం.

రావుసాహెబు అబ్బాయినాయుడుగారు జిల్లాబోర్డు వైసుప్రెసిడెంటు, మధుర.

కే. పళనిస్వామి నాడార్ గారు మ్యునిసిపలు కాన్సిలు మెంబరు విరుదునగర్.

దివాన్ బహదూర్ ఎస్. కుమారస్వామికెట్టిగారు కోయంబత్తూరు.

ఎస్.పి. రాజమాణిక్య పండారంగారు జిల్లాబోర్డుమెంబరు, నేలం.

ఏ. రామమూర్తిగారు హైకోర్టువకీలు, ఉదకమండలం నీలగిరి.

ఏ.పి. బాలరాంగారు మ్యునిసిపలుకాన్సిలరు, కల్లికోట, ఎస్. రాజగోపాల కృష్ణరావుగారు, మంగళూరు.

ఫర్సుగ్రేడు కాలేజీలతరపున: రెవ. ఏ. మెస్సెన్ యూనియను క్రిస్టియనుకాలేజీ, ఆల్వే.

ఏ. అరానసుడు అయ్యంగారు శ్రీనివాసాశ్రమకాలేజీ, చిత్తంబరం.

పి. రామారావుగారు నైజాం కాలేజీ, హైదరాబాదు.

కే. సి. వీరరాఘవ అయ్యరుగారు గవర్నమెంటు కాలేజీ, కుంభకోణం.

ఎస్. మహాదేవ అయ్యరుగారు అమెరికన్ కాలేజీ, మధుర.

ఎస్. రామచంద్ర అయ్యరుగారు సెయింటు అలోయి సెసు కాలేజీ, నంగళూరు.

రెవ. డబ్లియు. హెచ్. బర్నెట్టు ఫిండ్లే కాలేజీ మన్నారుపడి.

ఎం. ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ఓషప్ప హైబర్ కాలేజీ, తిరుమనాపల్లి.

రెవ. పి. కాట్టి, సెయింటు జోసెఫ్ కాలేజీ, తిరుమనాపల్లి.

సి. వి. చంద్రశేఖరన్ గారు మహారాజా కాలేజీ ఆఫ్ సైన్సు, తిరువనంతపురం.

గ జ ద ం గ లు

ఇదియొక యత్యద్భుత అవ రాధక పరిశోధక నవలారాజము. రసాయనశాస్త్ర పాండిత్యము గల దొంగలు చేయగల ఘాతుక కృత్యము లెంతయు భయమును గలిగించును. ఈ నవల చదువునకు చాలశ్రమ యిచ్చును ధర 1-కి అణాలు 6, పి. పి. ఖర్చు అణాలు 8. 2 నవల కొనువారికి పి. పి. ఖర్చులేదు.

సు ఖ న ం జీ వి ని

ఇది ప్రతి పురుషులకును చాలా ఉపయోగకరమైనది. దీనితో వచ్చెడు డైరెక్ట్ నోటిఫికేషన్లను ఉపయోగించిన చాలసంతోషము పొందవచ్చును. సంచిజీవి 1-కి ధర రూ 1.

శరీర మ ర్త శాస్త్రము

64 విధ చిత్రపటములతో ధర రూ 1-0-0.

ఎం. ఎస్. నరసవతి అందు కంపెని, నెం 11 ఆరుమగం పిడి, మదరాసు.

లకోటా ప్రశ్నలు

సోదా చూడవలెను! ఆనందించి తీరవలెను!!

అజమీరు కాపరసులకు సయ్యద్ అబ్దుల్ సమద్ అమిత్ గారు వర్తమాన, ధూత, భవిష్యత్కాలఫలములు ఆశ్చర్యముగా చెప్పటలో వీరికి అద్భుతమైన ప్రజ్ఞ కలదని నేను సంతోషపూర్వకముగా విన్నవించుచున్నాను. నేను వ్రాసిన మాటలు యథార్థములని ఒక్కసారి వీరినిపరీక్షించినవారు ఒప్పుకొని తీరుదురు.

బుడి శ్రీహరిరావు,

స్వేషత్ తహశీల్దారు హిందూబట్టి కృష్ణ 15-4-1917.

మియిష్టంచచ్చిన యే 5 ప్రశ్నలకైనను సరియైన జవాబులు వి. పి. గా రూ 1-4-0 లకు పంపబడును. మిశ్రేరు, మి తల్లిశేరు, మి తండ్రిశేరు వ్రాసిన చాలును. సోదా చూచినవారు మాకు పంపిన యోగ్యతాపత్రములే మాఫలముల నిదర్శనములు చాటుచున్నవి. మరొక యాక్రిందివిలాసమునకు వ్రాసిన మోసముండదు.

యునాని జ్యోతిషాలయము,

గోపాలపురంకొత్త పేటపోస్టు తూర్పుగోదావరిజిల్లా

హిందూఇస్క రెన్సు (18-10-26)

హిందూ జీవధీమాకంపెని మిటెడ; స్థాపితము 1908.

అన్నివిధము లైనటువంటి జీవధీమాపాలనీలను ఇచ్చు మొదటితరగతి ఇండియాకంపెని.

ప్రత్యేక లక్షణములు 3194

- (1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము, (3) అటోమేటిక్ కాక్ ఫర్ ఫీచర్, ధారావైసెన మర కులు, (5) దయగల నియమాకము, (6) తనదని నిరూపించిన తక్షణమే సొమ్మును తెల్లించెదరు.

వివరముకు నీచివవారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

K. PADMANABHAPAI, B. A.,

Secretary Madras Branch

Post Box No. 337 Mount Road, Madras

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరి 26

(24-12-26)

ఇరువదిగజముల (సీన్), ధరలు

కాకికొమ్మలు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (బి) రు 8-12-0. సరాసరి రకము రు 7-10-0.

కాకికొమ్మలు—22 X 22 వేరు రకములు (కె) రు 8-2-0. సరాసరి రకము రు 7-2-0.

తెలుపుముల్లు—1708 (సీన్) రు 12-12-0; గ్లాస్ గో 9000 (సీన్) రు 12-2-0 ఎఫ్. ఎఫ్. 73 రు 8-4. ఇ. సి. 73 రు 8-8-0, 881888. రు 12-12-0; 8973 రు 7-10-0 1702 రు 10-4, ఆఫ్. 734 రు 7-14-0; Z. 73 రు 10-12. Z. Z. 73 రు 8-0-0.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాల్ కట్టుకు) —టాక్రి—రు 4-12-0 చలువ (కొంక) రు 6-14-0; చలువ (ఎనిటిక్స్) కాఫి రు 7-8-0 సవరణ రు 7-11-0

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) —నక్షత్రము—10-1-0 60 నెంబరు సీమ (5 పాల్ కట్టుకు) అడక తెర కామలి రు 16-4; గడ్డిబండి రు 8-11-6, ఎద్దుగడిమారము రు 8-11-0; వేటకాడు రు 8-6-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) —ధూగోళము— పిలంచేప రు 17-6-0.

లోహములు

ఇనుము:—చెల్వెయను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకుధర 29-0, రు 83.

ఇత్తడిరేకు:—జర్మను (డిబ్ మాన్) రు 245, రాసిరేకు రు 259;

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి 9" రు 18-8.

కలాయి పెంకురేకు :— 24" గేజీ 6" 7" 18-0-0 8" 9" 10" రు 16-8-0

సిమెంట్ పీపారు వెల:—

నాన్వే ఆవుమార్కు రు 15-12, నెమలి రు 11-8-0, "కొంక" 11-8-0.

చక్కెర (కెడి) రు 36-8-0.

జనవరి రు 36-8-0 ఫిబ్రవరి రు 36-14-0 మార్చి రు 37-2-0. వేరు సెనగపప్పులు

మార్చి ధరలు:— "మిషీన్" రు 46.

సాదాపాను రు

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 105. "ప్రెస్"

ఆముదము

(గ్రామధర) రు 108.

పదును చేసిన తోలు రతి 1 టికి

ఎడ్డుతోలు (8½ మొదలు 9 రతులు)	రు 0 14 9	రు 0 15 9
" (7½, 8)	రు 0 13 9	రు 14 3 9
" (తేక)	రు 1 1 3	రు 1 2 0
" తెంకూరు (8½ మొదలు 9½)	రు 0 15 10	రు 1 0 6
" (తేలికైన రకము)	రు 1 1 9	రు 1 2 6
" (విజయనగరం 7½ 8)	రు 0 14 9	రు 1 0 0
" (ఏలూరు 7, 7½)	రు 0 15 6	రు 1 0 8
గోడతోలు	రు 0 10 0	రు 0 10 6
గోడమాడతోలు	రు 1 1 0	రు 1 1 9
అవుమాడతోలు	రు 1 13 6	రు 1 14 6
మేకతోలు	రు 2 8 0	రు 2 12 0
గాడ్డతోలు	రు 2 10 0	రు 3 0 0

పదును చేయని పచ్చితోలు

తెంకూరు మేకతోలు	100-కి రు 165 0 0	రు 185 0 0
తెజవాడ మేకతోలు	" రు 160 0 0	రు 170 8 0
తెంకూరు గాడ్డతోలు	" రు 180 0 0	రు 170 0 9
తెజవాడ గాడ్డతోలు	" రు 180 0 0	రు 180 0 0
అవరముపట్టు బాదవ 1-కి	రు 23 0 0	రు 38 0 0
కొన్నంపట్టు	" రు 20 0 0	రు 23 0 9
కరక్కాయలు	" రు 80 0 0	రు 45 0 6

పంజాబు విశ్వవిద్యాలయ పట్ట

ప్రధానోత్సవము

సర్ మాల్ కోము హాయిలీ ఉత్సవము

లాహోరు, డిసెంబరు 28:—పంజాబు విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులు విశ్వవిద్యాలయపు హాయిలీ ఉత్సవమున వారల నుద్దేశించి భారతదేశమందలి విశ్వవిద్యాలయవిద్య, ముఖ్యముగ పంజాబు విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థిభావముల గురించి విపులముగ విమర్శనయు క్రమగ వై సుభాష్ నెల్లరు సర్ మాల్ కోము హాయిలీ గాడ్డోపన్యాసము గావించిరి. (ప్రీవిద్యార్థివృద్ధి గృహ సాంఘిక జీవితములందలి మార్పుల ఫలితముగ యేబది సంవత్సరముల నంతరమున పంజాబునందు విశ్వవిద్యాలయ విద్య యొట్టుండునదియు సర్ మాల్ కోము స్పష్టముగ వివరించెను. పట్టభద్రులందు నివసించువారి పల్లెలందు వసించువారి దృక్పథ భేదము, పల్లెటూరులందు విద్యాసౌకర్యములు వ్యాపించినకొలదిని విశ్లేషములు సమసిపోవుచుండును. నేడు మనము చూచుచున్న పంజాబు ఏబదిసంవత్సరముల నంతరము సంపూర్ణముగ మారును. ఇట్లు సంభవించునని తలచినయెడ విద్యావ్యాపకమందు పంజాబు విశ్వవిద్యాలయస్థానము వహించవచ్చునని సభ్యులు హిమించుచున్నారని గవర్నరు ప్రశ్నించెను. యువకులవిద్యకు తోడ్పడు విశ్వవిద్యాలయము పట్టభద్రులపై నెట్టి పలుకుబడి గలిగియుండును. జీవితమున కాదేశము నొసంగునట్టి సంస్థగ పంజాబు విశ్వవిద్యాలయము యువకుల విస్తారముగ నాకర్షింపలేదు. మతైక సాంఘికోద్దేశ్యములకొరకు విశేషధనము వెచ్చించబడుచున్నది. విద్యావ్యాపకముకొరకు ఆమె త్రమసు వెచ్చించబడుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయ లెక్కలందు గన్వింపదు. ఇంట్లాండును ఇట్టి ధనముచే చెక్కుమించి విశ్వవిద్యాలయమునకు విద్యార్థులయమునకు పెద్దపెద్ద భూస్వాములకు సంపర్కమునకు తోడదు. యూరపు ఖండముందు యూ తరగతివారికి విద్యన ఆకర్షణము మెండుగనున్నది. విశ్వవిద్యాలయముచే విద్యార్థుల ప్రత్యేక ఫలిత మైనను విద్యార్థి కంఠమునకు నున్న అంతః కాళాపాక్షికబుద్ధిని తరగతి లుటకు విశ్వవిద్యాలయవిద్య ప్రత్యేకముగగాని, విద్యుదాయముమీద గల విద్యకారము చేలాయించుచున్నట్లు తోడదు. విద్యుదాయము దినదినము ఉత్సాహము ప్రబలుచున్నదని భవము మామము న్నాడు. ఉద్యమమును ఉపాధ్యాయులు, దారిజాపు వారియందు ఆవేశము విశ్వవిద్యాలయము గలగజేయుచున్నదాయని సంభాషణలుగలుగుచున్నది. పట్టభద్రులసంఖ్య పెరుగుచున్నకొలదియు, విద్యాప్రమాణము పడిపోవుచున్నదని సర్వ సామాన్యముగ ఎల్లరును తలచుచున్నాడు. మొత్తముమీద తాను ఖండించుటలేదనియు, విద్యార్థి జయించుటలేక కష్టముల తానెరుంగకపోలేదనియు, సమర్థత పరీక్షించుటకు చాలమంది పట్టభద్రులయెడ విశ్వాసము తగ్గుచున్నదనియు చెక్కిండు తలచుచున్నాడు. తాను ఇట్టి విమర్శనల గావించుటకు గారణము రాష్ట్రవిద్యుద్ధి నొందవలయునను ఆశయును. విశ్వవిద్యాలయ భావిపరిస్థితులు చక్కజేయవలయు ననియు. శే వలము విద్యావ్యవస్థలయెడ విశ్మయి అధికారముసంగుటకు విశ్వవిద్యాలయ కాన్ఫిడెన్స్ మనవలయును. ఈమార్పు మూలమున విశ్వవిద్యాలయముపై తొంతనాధికారము తగ్గినను తాను విచారించవలెను. అర్థముగ స్థానము విశ్వవిద్యాలయము క్రమింపవలయునని గోరినయెడ దానికి కొంత స్వాతంత్ర్యముండ నావశ్యకము. విధానముపై గొంతు అధికారము గలిగియుండుటకు అవకాశము లేకుండ సింధి కేటు శ్రమపడుచున్నట్లు గన్వింపుచున్నది. తనవేరను నొసంగబడు విద్యపై విశ్వవిద్యాలయమునకు సంపూర్ణ పైత్రనముండవలయును. ఇప్పుడు యింటర్మీడియటు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలారంభముగ నుండవలయును. వాస్తవముగ విశ్వ విద్యాలయపరీక్షల వదున ప్రారంభించుటకు సరియగు అర్హత లేనిది అట్టిపరీక్షకు మెట్రిక్యులేషను అని పిలువబడు పరీక్షాసాధనము. వృత్తి విద్యకు కళావిద్యకంటె విస్తారముగ వ్యాపింప జేయవలయును. వాణిజ్య కళాశాల స్థాపించుటకు పంజాబు ధర్మదాత నిశ్చయమును సర్ హేలి ప్రోత్సహించెను. విద్యార్థుల విశ్వాభివృద్ధికి తోడ్పడు సకలప్రయత్నములకు మనః పూర్వకముగ తోడ్పడవలయును. విశ్వవిద్యాలయమునకుగాక ప్రకృతిమందు కళాశాలలకు విద్యార్థుల ఆదరణము జూపుచున్నాడు. చాలవరకు కళాశాలలు సాంఘికవిభేదములపై నాధారపడియున్నవి. సామాన్య జీవితము గలదనుటకు విశ్వవిద్యాలయమునకు బహు తక్కువ నూతనలు గలవు. విశ్వవిద్యాలయమింకను గుంపుల స్వాభావికమునండి వెలువడలేదు. విశ్వవిద్యాలయము జాతీయోద్యమముగ నుండవలయును. విశ్వవిద్యాలయ క్రైకెట్టు టీము లేకపోవుట బహు విచిత్రముగ నున్నది. నేను జూపిన వానియందు లోపము లుండవచ్చును. కాని కొంత ప్రవేశిస్తాము అవసరమని ఎల్లరును అంగీకరించెదరని తలంచెదను. ఈ సమస్య విశాలవృద్ధితో యోచించవలయును. జీవితము సుఖవంతముగను, సౌఖ్యకరముగను జేయుటకు అభివృద్ధి నొందవలయునని నేను ఆశింపించుటలేదు. నైతికముగ జీవితము పురోభివృద్ధి నొందవలయును. భౌతిక విషయముల యెడ మనము శ్రద్ధదీసికొనినయెడ చారిత్రమందు మన సంతతివారు మనల తుమించెదరు గాక. వాటిని గురించి యిప్పుడు మనము నూతన దృక్పథముతో జూడనియెడ మనల వారంతమాత్రమును తుమింపరు. (అ. ప్రె.)

ప్రాచ్యవిరోపాయందు యుద్ధమేళములు

బొంబాయి, డిసెంబరు 28:—నర్సాలీసు సంధి ఒడంబడిక ప్రకారముగ పోలెండునకు లుభేనియాకు వివాదకారణమైన విల్పానగరము మూలమున ప్రాచ్యవిరోపాయందు యుద్ధము సంభవించునని భీతినిగలిగించుచున్నవని "యావినీంగు న్యూసు" ప్రత్యేక తంతవార్త తెల్పుచున్నది. విల్పాను అక్రమించుటకు పోలెండుయుద్ధ కార్యాలయము నేనలను ఆయుధములను సన్నాహము జేయుచున్నదని సంయుక్త రాష్ట్రములందు ప్రకటింపబడినవార్తలు తెల్పుచున్నది. ఈ యుద్ధములోనికి జర్మనీ రషియాలు గూడ దిగుట తప్పక సంభవించును. (అ. ప్రె.)

తలనొప్పి, లేక తలభారము

నోటియందు దుర్వాసన, తలతిరుగుట, పిత్తము మొదలగునవి కారణము బాగుగా పనిచేయుటలేదని తెలుపుటకు గుఱుతులు. గనుక లది చక్కగా పనిచేయుటకై తగినశ్రద్ధ పుచ్చుకొనవలెను. ఈ లక్షణము మీ కగుపడినప్పుడు విశేషములకు మంచిబోషధమును పుచ్చుకొనవలెను.

బిస్టల్స్ మాత్రమే

వాడుడు. ఇదేమాదిరిస్థితిలో నుండి బాధపడుచుండినట్టి వారి కనేకులకు ఇది సహాయము చేసి, వారిని బాధనుండి తప్పించినది. గనుక మీరును అదేబాధమును పొందవచ్చును. ప్రతిచోటను విక్రయింపబడుచున్నది. Also by Messrs. B. K. Paul & Co. M. R. Paul & Co. 1 & 3. Bonfield's Lane, Calcutta, Kemp & Co. Bombay. Dey Bros, 32, Mogul Street, Rangoon. 2

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మావద్ద కుంభకముల లోలాకులు, దుడ్డులు, మోపులు, బంగారుమెడచెయినలు, మొలకెత్తుదులు. బుట్టలు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈడిగవ విలాసములకు వ్రాయుడు. 1594 పాపైటరు: కాసుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండుబ్రదర్సు. ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ హెడ్డాఫీసు: తెజవాడ. 1149 (3) 1597 బ్రాంచి: 51 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

41-వ భారత జాతీయ మహాసభ

అధ్యక్షుడును నాయకులును కలకత్తానుండి గౌహాటికి బయలుదేరుట

శ్రద్ధానందస్వామి నొకమహమ్మదీయుడు తుపాకీతో కాల్చి చంపుట

శాసనసభల వివాదాలలో కల్పించుకొననని మహాత్మాడు తెలుపుట

వివిధ రాష్ట్రములనుండి పెక్కుమంది ప్రేక్షకులును ప్రతినిధులును వచ్చుట

లాలాజీ, జయకరు, బెల్గాంవాలా, చక్రవర్తి, లాహిరిగార్లు కాంగ్రెసుసభకు వెళ్లుటకే నిశ్చయించిరి

కాబూలు భారతీయుల తీర్మానములు

చాలమంది మహమ్మదీయప్రముఖులు రానుండుట

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు పాండును చేరుట

ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశంగారు తెలిపిన విషయములు

అధ్యక్షుడును నాయకులు బయలుదేరుట

రిస్సాన్విప్రునాయకులుగూడ మహాసభకు వెళ్లుచుండుట

కలకత్తానుండి 23 తేదీ సాయంకాలము "మహాత్మాగాంధీ కిశోర్" శ్రీనివాసయ్యంగారికిజే "పంచమతరము" మున్నగు జయజయధ్వనులు చెలరేగచుండ అధ్యక్షుడు మున్నగునాయకులు పిల్కాచేమనుండి గౌహాటికి బయలుదేరిరి. మహాత్మాగాంధీ, శ్రీమతి కస్తూరిబాయి, శ్రీనివాసయ్యంగారు, బి. జి. హార్నిమను, పండిత మాలవ్యా, దేవదాసుగాంధీ, జమ్నాలాల్ బజాజ్, శ్రీమతి సరోజినీదేవి, డా|| మూంజీ, జి. ఎం. నేనుగుప్త, బి. యశ్. శాస్త్రిలు, డా|| సత్యపాలు. ప్రభు. రామమూర్తిసాయుడు, రాఘవేంద్రరావు, మనీలాల్ కోథారి ప్రతాపగోహాడిరాయి, సత్యమూర్తి, పురుషోత్తమదాసు, టాండను, మహాదేవదేవాయి, అలీసాదరులు, గా|| వి. జి. పటేలు మున్నగునాయకులు ఆస్సాముమెయిలులో బయలుదేరిరి. వీరిని సాగనంపుటకు పెక్కువేలమంది స్త్రీలనులూ నిండియుండిరి. మహాత్మాజీ మాలవ్యాజీ శ్రీనివాసయ్యంగార్లు స్త్రీలనుకు రాగానే జయజయధ్వనులు మిన్నుముట్టెను. మొత్తము 400 మంది ప్రేక్షకులును ప్రతినిధులును పిల్కాంగు మెయిలులో నేడుబయలుదేరిరి.

రిస్సాన్విప్రు నాయకులు వెళ్లుట

లాలాజీ జయకరు బెల్గాంవాలా, జి. డి. బిర్లా, బి. చక్రవర్తి, బి. కె. లాహిరిగార్లు కాంగ్రెసుకు వెళ్లుటకు నిశ్చయించిరి. 24 తేదీన కలకత్తానుండి బయలుదేరెదరు. అని ప్రకటించుటకు ప్రీప్రెస్సవారికి అధికార మొసంగిరి.

గోండియాలో మహాత్మానుకు కానుక నిచ్చుట

22 వ తేదీన గాంధీమహాత్మాకు గోండియా చెల్లిసపుడు ఆచటిపారులు రు 25400 లు కద్దరు ప్రచారమునకు సమర్పించిరి. ప్రజలపక్షమునను మునిసిపాలిటీ పక్షమునను సన్మానప్రత్యముల సమర్పించబడెను. 22 తేదీ సాయంకాలమే మహాత్మాకు గోండియానుండి కలకత్తాకు బయలుదేరెను.

గుజరాతు ప్రతినిధులు

ఘూర్జర రాష్ట్రమునుండి 40 మంది ప్రతినిధులు కాంగ్రెసుకు కలెక్షనరని తెలియుచున్నది. వారిలో హెచ్చుమంది బహిష్కరణవాదులు వల్లభాయీపటేలు, మనీలాల్ కోథారి కాలిదాసు జితేంద్రగార్లు మున్నగువారు వచ్చెదరు.

కాబూలు భారతీయుల తీర్మానము

కాబూలులోని భారతీయులు సభకేసి రెండు తీర్మానములను ఆమోదించిరి. వాటిని గౌహాటి కాంగ్రెసు సన్మానసంఘమువారి కంపిరి.

1. భారతదేశమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యకే అదర్శమని గౌహాటిలో తీర్మానింపబడవలెను.
2. "హిందువులకును మహమ్మదీయులకును భారతదేశము చలి సకలమతములవారికిని గాఢమున ఐక్యతయు కలిగియు

టకు మహాసభవారు శ్రద్ధగ ప్రయత్నింపవలెను. ఇప్పుడు దేశమునందు వివాదాలు మెండుగనుండుటచే విదేశములకు భారతీయులు ప్రవేశసాధ్యులగుచున్నారు" అను తీర్మానములను వారు పంపిరి.

వివాదములలో కల్పించుకొన నని

మహాత్మాడు దెలుపుట

23 వ తేదీన ఉదయమున బిర్లాపార్కులో లాలాజీ డా|| మూంజీ, అసి, బి. చక్రవర్తి, హార్నిమను, జయకరు, రాఘవేంద్రరావు శ్రీనివాసయ్యంగారు మున్నగు కాంగ్రెసు ఇండిపెండెంటు రిస్సాన్విప్రుపక్షముల నాయకులు మహాత్మాని సందర్శించిన ఐక్యమత్యము కుదుర్చువిషయముల 4 గంటలసేపు చర్చజరిగెను. "పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ప్రత్యేకముగ కోరుటచే నేనీసభకు వచ్చుచున్నాను. నేను తలపడుచు గుండును. కాసనసభలను గూర్చిన వివాదాలలో నేను కల్పించుకొనను. నిజమగు దేశసేవ దేశమునందు జరుగవలెను. కాని కాసనసభలలోగా దని నా నమ్మకము. కా స న స భ ల ం దు న మ్మ క ము గ ల వా రే త మ వివాదముల పరిష్కరించుకొను విధానమును ఏర్పాటు చేసుకొనవలెను" అని మహాత్మా దాసభలో తెలిపెనని తెలియుచున్నది. ఆంధ్రులన ఐక్యమత్యము కుదుర్చుట కవకాశము తక్కువయ్యుచున్నది. ఇటుపైని మహాసభలో వివాద మేమైన జరిగినచో అది బులును సాంబమూర్తిగారింటి బహిష్కరణవాదులకును స్వరాజ్యవాదులకును జరుగవలెను. విధానమును మార్చవలెననియే అలీ సాదరులుగూడ అభిప్రాయపడుచున్నారు. (ప్రీప్రెస్.)

ఇంకొకవార్త

ఇటుపైని ఆననసభివాదముల పెంచుండుటకు రిస్సాన్విప్రు ఇండిపెంటుపక్షములవారు మహాసభకు వెళ్లుటకే నిశ్చయించిరి. ఆచట వారేమయినా చర్చింపరు. తమపక్షముయొక్క విధానమునుమాత్రము సమర్థించెదరు. "రిస్సాన్విప్రు స్వరాజ్యపక్షములకు సమాధానముల కలిగించుటకు కేక్కించనలెకుటచే నేను పనికిరాదను. కాసనసభలలో జరుగవలసిన విధానమును గూర్చి యేకాభిప్రాయమును గలిగించుటకుగూడ ప్రయత్నించెదను" అని మహాత్మాకు నడివెనని తెలియుచున్నది. (అ.ప్రె.)

మహాత్మాని వర్తమానము

గౌహాటినుండి రాగానే మహాత్మాకు బీహారురాష్ట్రమున కేసి ఆచట అన్ని మండలములలోను సంచారముజేయుదుడు.

నాయకులు ప్రతినిధులు వచ్చుట

మహమ్మదీయ ప్రముఖులు హెచ్చుగ రాదలచుట

(పాండవనగరము 23, డిశం.)

గౌహాటి కాంగ్రెసు మహాసభకు చాలమంది మహమ్మదీయనాయకులు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది. మాలానాఅల్లులు కలాం అజదుగారు నేడు వచ్చెదరు. డా|| సయ్యదు మహమ్మదు, మాలానా షేకతాలిగార్లు కలెక్షనరని తెలియుచున్నది.

సారాయాసింగుగారు వచ్చెదరు. జమ్నదాసు మెహతాగారు రాజాలనేమోయని యిదివరకు తలచిరిగాని ఆయనగూడవచ్చెదరని తెలియజేసిరి. ఇంతవరకు రాష్ట్రములనుండి ప్రతినిధులు హెచ్చుగా వచ్చియుండలేదు. చెన్నపురి ప్రతినిధులే మొదటి తెగవా రగుదురు. వారు కలెక్షనరని తెలియుచున్నది. వంగరాష్ట్రము కడు చేరువగు నుటచే అచ్చటి ప్రతినిధులు చిట్టచివరను వచ్చెదరు.

23 తేదీన వచ్చినవారు

మాలానా అల్లులు కలాంజదు, బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాదు, ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశం ఎం. ఎల్. ఎ., డా|| పట్టాభి సీతారామయ్య, కంకరలాలు బ్యాంకరు, లాలాకంకరలాలు(డిప్టీ) బాబు శివప్రసాదగుప్త, స్వామి సంపూర్ణానంద, ఎ. బి. ముసందారు, వరహగిరి జోగయ్యపంతులుగార్లు నేడు వచ్చిరి. నే డుదయం 9 గ పండిత నెహ్రూగారు కరోచీ స్ట్రీటులో రావలసి యుండెనుగాని దారిలో సాగమంచువలన స్ట్రీటురు 4 గ నిలచి పోయినది. కావున నేడు సాయంకాలము 7 గ యిచ్చటికి వచ్చెదనని పొల్సుబరీనుండి నెహ్రూగారు రంగస్వామి అయ్యంగారికి తంతివార్త పంపిరి.

పండిత నెహ్రూగారు వచ్చుట

23 వ తేదీ సాయంకాలము పండిత నెహ్రూగారు వచ్చిరి. కలకత్తానుండి బయలుదేరి వారము రోజులయినది. వీరిపుడు చాల ఆరోగ్యవంతులగు కనబడుచున్నారు. నెహ్రూగారు రంగసామిఅయ్యంగారితో చాలసేపు ముచ్చటించిరి.

అధికారాధిపతి

23 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునుండి పాండవనగరమున అధికారాధిపతి ప్రారంభమైనది. పెక్కురాష్ట్రములనుండి చాలమంది ప్రతినిధులును ప్రేక్షకులువచ్చిరి. మొత్తము 2000 మంది ప్రతినిధులు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది. వీరిలో ఆంధ్ర ప్రవిడరాష్ట్రములవారే మిక్కిలి హెచ్చుగ నుండురు. వంగరాష్ట్రమునుండి 500 మంది ప్రతినిధులు వచ్చెదరు. నేడు ఆసాము మెయిలులో 250 మంది ప్రతినిధులువచ్చిరి. వీరిలో ఆంధ్రులు 100 మంది, వంగరాష్ట్రమువారు 100, పంజాబువారు 25, మిగిలినవారు యితరరాష్ట్రములవారు

[బులు సు సాం బ మూర్తి వ సం త కు మార మ జం దారు గారు, వారిసతి కి రణి శంకరరాయి (వంగరాష్ట్ర) కాంగ్రెసుసంఘమునకు వెనుక కార్యదర్శిగనుండును) మహామదుహుస్సేను వంగరాష్ట్ర) కాంగ్రెసుసంఘ ఉపాధ్యక్షుడు, కైలేశ్ నాథ్ కెట్టె (వంగ) మాలానా అల్లుల బారి (బీహారు) లాలాగిరిభరాలు (పంజాబు) గార్లుగూడ నేడువచ్చిరి.

అధ్యక్షునకు ఊరేగింపు టేర్పాటులు

అధ్యక్షుడును ఇతరనాయకులును ఆస్సాముమెయిలులో 24 వ తేదీన యిటకు వచ్చెదరు. ఈ స్టరన్ బెంగాలు కైలేస్ టేర్పి న స గు అ మింగాను స్టేషనులో వారికి స్వాగత మియబడును. అటనుండి వారిని స్పెషలు స్ట్రీటులోగాని టెన్పూరు మెయిలు స్ట్రీటులోగాని పాండవ నగరమునకు రి మైల్ల దూరముననున్న ఉజనబజారు స్టేషనుకు తీసుకొని వెళ్లెదరు. ఉజన బజారునుండి పాండవ నగరమునకు గొప్ప ఊరేగింపుతో వారలను తీసికొనివచ్చెదరు. ఊరేగింపులో మోటారుకారులు విస్తారముగనుండును. వారింటిరులు జాతీయపతాకముల ధరించి నడచుచుండురు. భారతీయుల భజంత్రీయాలు మంగళవాద్యముల వినిపించుచుండురు. పెక్కు ఏనుగులనుగూడ వెంటనే నాలోచించిరిగాని అవిఅల్లరి చేయునేమో యని యిపు డాప్రయత్నము మానుకొనిరి. ఉండిన ఒకటి రెండు ఏనుగు లండునేమో? ఊరేగింపు ఉజన బజారునుండి అచటకు రెండు మైల్ల దూరములోనున్న భోలముఖి యను నదివరకు మాత్రమేయందును. అచట నదిని దాట వెలియున్నది. అదిగాక 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభగూడ జరుగను. కావున నదిని దాటిన పిమ్మట వారందరును కడు శీఘ్రముగ బసలును చేరెదరు.

ఊరేగింపు మానివేయుటకు సూచన

శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామి బలవన్మరణమునకు పాల్పడిన దుఃఖవార్త తెలియుటచే ఊరేగింపును మానివేయవలెననిగూడ సన్మానసంఘమువారు తలచుచున్నారని వేరొకవార్త తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశంగారితో సంభాషణ

"తాత్కాలికమున కై కమత్తమునకు ప్రయోజనమేమియును లేదు. కడపటి ప్రతిభుట న మునకు దేశియులను స్థిర పరచుటకు స్వరాజ్య పక్షమువారు బహిష్కరణవాదులను కలిసి పనిజేయుట ట్టి అవకాశపడి

కముగ గలుగునట్లు మూలన లగపడుచున్నది. బహిష్కరణవాదులు వెనుకటివలె విముఖులగు నుండలేదు. వారి ఆగ్రహము తలము అంగీకరించినది. ఎన్నికలవిషయమున వారు చాల సహాయముజేసినట్లున్నది. ఈ రెండుగ్రామములు యేకీభవించుట జరుగునేని వారు నాయకత్వము వహించుటకు సహాయము గూడ నుపసాహించును.

“ప్రజాసమితి” లకును స్వరాజ్యవాదులకును వికమత్వము కలుగుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్ నకు పడుటలేదు. ప్రజాప్రతినిధులు కొంతవరకువారిని కోరిన కోరికల విషయమునందే యీ రెండు పక్షములకును భిన్నాభిప్రాయము లేర్పడినవి.

రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనముగూడ నీయ నక్కరలేదు. ప్రజాసమితి కాంగ్రెసులో మాత్రము అధికారమును బాధ్యతయు శంభ్రాజ్యవాదమును నిచ్చిన చాలునని జయకరుగారునూచించిరి. వెనుక భారత కాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారి నిష్టయనుకూలము పండితప్రహరారు కొంతవరకువారునూచించిన కోరికలకును యిప్పుడు జయకరుగారి కోరికలకును హస్తీభుకాంతరమున్నది. జయకరుగారి పక్షమువారు యీ విషయమున తమ అభిప్రాయముల వదులుకొననిచో వికమత్వముకలుగుట కెట్టి అవకాశమును అనుపదదు. వారి కోరికనే కాంగ్రెసు వారామోదించినచో అది కడునీచమును లొంగుబాటయగును. వారి కోరికలలో కొంత బాధ్యతకావలెననునదిమాత్రమేయుక్తముగ గనబడుచున్నది. జయకరు పక్షమువారు తమ విధానమును దేశీయుల కేగించి ఒక వత్సరమైనది. కాని దాని నామోదించినట్లు స్వల్పముగా నూచనయైన కనబడలేదు. ఈకీర్తిగనీవక్షమువారు దేశీయుల కోరికలను తగ్గింప జూచుట భారతజాతికి మిక్కిలి అవమానకరము. కాంగ్రెసువారు జయకరు పక్షమువారి నూచన నామోదించినచో మరి పెక్కు శతాబ్దములవరకును గూడ భారతదేశము స్వరాజ్యమును బడయజాలకు.

“ఆంధ్రరాష్ట్ర” సభలో కాసనోల్లంఘన తీర్మానము ఆమోదించబడినను దేశమునందన్ని రాష్ట్రములు దానిని సాగించుటకు సంసిద్ధములైననే గాని దానిని తలపెట్టుటకైన వీలులేదు. అదియునుగాక నిర్భాగవిధానమును సాగించుటకైన కాసనోల్లంఘనము వెంటల ప్రారంభింపగలము? దేశమునందెంతయు ప్రతిగ్రామమునను కాంగ్రెసు సంఘములు ఏర్పడవంత వరకు కాసనోల్లంఘనము గూర్చి మన మాలోచింప గూడదు.” అని ప్రకాశంగారు నుడిపిరి.

ఆసాము రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘము

ఈసంఘమునకు భూకనుగారిని అధ్యక్షునిగను, ప్రజామూల ఆధికారిని ఉపాధ్యక్షునిగను జి. ఎస్. బాబ్జోలి, త్యాబుల్లాగార్లు కార్యదర్శులుగను, ఎల్. శర్మగారిని సహాయకార్యదర్శిగను, టి. ఆర్. ఖాకను, ఎ.కె. సి. బాబ్జోలి, జి. ఎస్. బాబ్జోలి, చార్లెస్ ప్రజనారాధి, కె. డి. చల్లయ్యగార్లు భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులుగను ఎన్నుకొనిరి.

రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘములలో వివాదాలు

గౌహతి కాంగ్రెసు మహాసభ ప్రతినిధుల విషయమునను భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల విషయమునను కొన్ని రాష్ట్రములలో వివాదము లేర్పడినవి. ఈ వివాదములలో కొన్ని కులభేదమున జరుగుట వానిని క్రిమిని ప్రసోదించివేయగలము. ఇతరములను మధ్యనర్దులు పరిష్కరించిరి. చాలవిషయములకు వివాదభేదము పరిష్కరింపబడవలసి యున్నవి. సంయుక్తరాష్ట్రములలో రెండు రాష్ట్రీయసంఘము లేర్పడినవి. రెండుసంఘములవారు ప్రత్యేకముగ ప్రతినిధుల జాబితాలను భా. కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల జాబితాలను పంపిరి. ఈవిషయమును అధ్యక్షుడు పరిష్కరించుటయో మధ్యనర్దులు నిర్ణయించుటయో జరుగు విధము జాబితాలను ఆమోదించుకూడదని ప్రధానకార్యదర్శి ఆజ్ఞాపించెను. ఈవిషయమును భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారే పరిష్కరించవలెననిగూడ అధ్యక్షుడు కోరవచ్చును. (ఆ. ప్రె. స్పెషలు)

కిలాఫతుసభ జరుగకపోవుటకు కారణము

“ఈసంవత్సరము కిలాఫతుసభ జరుపవలసిన అవశ్యకత కనబడనందున ఆసభను జరుపలేదు. ఈసంవత్సరము కాంగ్రెసు మహాసభలో కొట్టికొలిది భారతీయుల చేర్చుటకు అన్ని మతముల వారును శ్రద్ధగ పనిజేయవలసియున్నది. దేశీయులలో పరస్పర వివాదాలను అడచివేసి వికమత్వమును కలుగజేయుటయే మన ముఖ్యకర్తవ్యము” అని మాలానా అబ్దులు కలామజడుగూడ నుడిపిరి.

హిందూమహాసభ

“27, 28 తేదీలలో కాంగ్రెసుసభాకాలలో హిందూమహాసభను జరుపుటకు వీలులేదని సన్మానసంఘమువారు దలిపిరి.

కావున హిందూమహాసభలను ఆర్యమహాసభలను జరుపుటకు ప్రత్యేకకాల నిర్ణయింపబడును. ఆకాలలో సదరు తేదీలందు స్థానము కాలము 6-9 గ. వరకు యీసభలు జరుగును” అని కార్యదర్శి పండిత దేవరన్న శర్మగారు ప్రకటించిరి.

భా. కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ - స్థాయిసంఘసభ

24-వ తేదీపూర్వాహ్నము కార్యసంఘసభయును ఆసాదుసాయంకాలము స్థాయిసంఘసభయునుపాండవనగరమున జరుగును. ఆనాడే స్థాయిసంఘసభకార్యక్రమము పూర్తిఅయినచో ఆరాత్రియే విషయనిర్ణయసంఘసభగూడ జరుగును.

స్వదేశీ ప్రదర్శనము

ఈ ప్రదర్శనమును మహాత్ముడు తెరచును. ఆయన 24 తేదీన యిచ్చుటకు వచ్చును. అటుపిమ్మట ప్రదర్శనమును తెరచుటకు తేదీయు కాలమును ఆయనతో నాలోచించి నిర్ణయించెదరు. ప్రదర్శనము నిమిత్తము ఒక యావరణము యేర్పాటు జేయబడినది.

ధ్వజారోహణ ఉత్సవము

ఈనెల 25 వ తేదీ శనివారమునాడు గాంధీమహాత్ముడు జాతీయ ధ్వజారోహణోత్సవమును జరిపించెదరు.

వాలంటీరుల సభ

25 వ తేదీ ఉదయం 8 గ. వాలంటీరుల సభ జరుగును.

తీర్మానములు

కాసనసభల గూర్చి మహాత్ముని తీర్మానము

ఈ తీర్మానమును గూర్చిన వార్త అసోసియేటెడు ప్రెసు వారు ప్రకటించిరి. నిజముకాదని పలువురు తలచుచున్నారు:— “కాసనసభలతో కాంగ్రెసున కెట్టి సంబంధముండగూడదు. ఆయాపక్షములవారే కాసనసభల పరిష్కరించుకొనవలెను. కాంగ్రెసువారు మతసంబంధమున సంఘములలో సభ్యులుగ నుండగూడదు” అను తీర్మానమును మహాత్ముడు పాదించినను ప్రకటింపబడెను. మహాత్ము డిట్టితీర్మానము పాదించుట అసంభవము. కాని ఒకవేళమహాత్ము డిట్టితీర్మానమును పాదించినచో పదవులను స్వీకరించుటయో తిరస్కరించుటయో మన విషయము మూలబడి చర్చలో దీనికే ఆగ్రహము లభించుట నిశ్చయము.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు పంపిన తీర్మానములు తప్ప మరెవరును తీర్మానములను పంపలేదు. కాంగ్రెసు సంఘమువారు యేపద్ధతి నవలంబించుకో యిప్పుడు జెప్ప వీలులేదు.

కాసనసభల గూర్చి కాన్పూరు మహాసభలో ఆమోదించబడిన తీర్మానమునే మరల సిరపరుపవలెనని అస్సాము పంజాబు వంగ ప్రతినిధులు ఆధికసంఖ్యాకులు పట్టుపట్టెదరు. ఆంధ్రులలో మాత్రము కొంత భిన్నాభిప్రాయ ముగపడుచున్నది. కాన్పూరు తీర్మానములో పదవులను స్వీకరింపకూడదను వాక్యములో “యేరాష్ట్రము పరిశీలుటబట్టియేన జాతీయాభివృద్ధి కొరకు పదవుల స్వీకరించుట మంచిదని తోచినచో అటుల జేయుట కారాష్ట్రమువారు అనుమతిని కొరకడల ఆట్టి అనుమతి నొసంగుటకు అవకాశము కలుగజేయవలెను. ఆంధ్రులలో కొందరు ప్రముఖు లుపాదించెదరని తెలియుచున్నది. కాని సంయుక్త పంజాబు వంగరాష్ట్రములలోని స్వరాజ్యపక్ష ప్రధాననాయకులలో పెక్కుమంది ప్రతికూలురుగ నుండుట నిశ్చయమని తెలియుచున్నది.

క్రిమిని ప్రసోదించివేయగల మున్నగువాడు వికమత్వము కలుగుటకు జేయు ప్రయత్నము లేమయినదియు కలకత్తాలో యీ విషయము చర్చించిన నాటికి లివటికివచ్చువరకును తెలుప వీలులేదు.

కాంగ్రెసు కార్యాలయములు

రెండు గోజాలిత్రెము పాండవ నగరమున భారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయము యేర్పరుపబడినది. కొన్ని రాష్ట్రములవారుగూడ కార్యాలయము మేర్పరచిరి.

మహాత్ముని సూచన

నూతనవిధానమునుగూర్చి మహాత్ముని

అభిప్రాయము

మహాత్ముడు కలకత్తానుండి బయలు దేరుటకు ముందు మా విలేజికి మహాత్ముని సందర్శించి నూతన విధానముగూర్చి ప్రశ్నింపగ మహాత్ముడిట్లు నుడిచెను. కాంగ్రెసుమహాసభలో చర్చింపబడి సిరపరుపబడువరకును నూతనవిధానమును నీ నీ తెలుప యేవరకైనాసాధ్యముగూడు. నాయకులలో వేరువేరు

సంకల్పములుండవచ్చునుగాని చివరకు కాంగ్రెసులో యెటుల పరిష్కరింపబడునో యిప్పుడెటుల తెలుప వీలుగను. అన్ని పక్షములవారును కలసి నిర్ణయించుటకు అనుకూలమును విధానమును యేర్పరుపవలెనని నున : పూర్వకముగ కోరుచునే నాయకులందరును మహాసభకు వెళ్లుచున్నారు. కాని ఫలితమేమగునో యిప్పుడు నూచనగనైన తెలుపవనకాశములేదు. కాసనసభలలో సంస్కరణములను కొనసాగించుటగూర్చి అత్యధికమును మనతోభమును కల్పించుచున్న వంగరాష్ట్ర నిర్బంధితుల సమస్య భారతీయుల గౌరవమునకు భంగకరముగాని పద్ధతిని అనుకూలముగ పరిష్కరింపబడువరకును సంస్కరణములను కొనసాగించుటకు దేశీయులెంత మాత్రమంగీకరింపజాలరనియే నాయభిప్రాయము” అని మహాత్ముడు నుడిచెను.

శ్రద్ధానందస్వామి మరణము

గౌహతిలో నాయకులు దుఃఖినముద్రమున

మునుగుట

ఊలేగింపు నిలుపుట

శ్రీశ్రద్ధానందస్వామివారి కుమారుడగు ప్రాశంపతి ఇంద్రగారికి హిందూమహాత్ముడీయ నాయకులు పెక్కుమంది తమదుర్భరసంతాపమును తెలుపుచు తలెత్తినా రైల నంపుచున్నారు. కాంగ్రెసుమహాసభలో మొట్టమొదట స్వాములవారి మరణమునకు సంతాపమును వెల్లడించు తీర్మానమే ఉపపాదింపబడును. 24 తేదీ మధ్యాహ్నము హిందూమహాసభవారు జరుపదలవిన బహిరంగ సభకుగూడ కాంగ్రెసునాయకులతో నాలోచించి విరమించిరి.

“మహానాయకులగు శ్రద్ధానంద స్వాములవారు దాతూ హత్యకు పాల్పడినందున వారిపట్ల భారతజాతీయ మహాసభవారికిగల ఘనముగ భక్తిని వెల్లడించుటకు అధ్యక్షుని ఆగమనపం దర్శమున యేర్పరుపబడిన గొప్ప ఊలేగింపు విరమింపబడె”నని సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు పూకనుగారు ప్రకటించిరి.

లాలాజినిగూర్చి మందలించుతీర్మానము

మోతిలాలుగారి అభిప్రాయము

“కాంగ్రెసువారు ఆఫ్ గెనిసానమువారితో కుట్రజేయుచున్నారని లజపతిరాయిగారు నుడివనందుకు గౌహతిమహాసభలో మందలించుతీర్మానమును ఆమోదించవలె నని అశ్వినీలో ఇండియన్ టెలిగ్రాఫు పత్రిక వ్రాసిన విషయముగూర్చి యిప్పుడు గౌహతి చేరిన పండిత ప్రహరారు నడుగగ వారిటుల దలిపిరి:

“11 గోజాలనుండి నాగరకప్రపంచముతో నాకెట్టిసంబంధమును లేదు. మానవకరవృద్ధనమున అపనిత్రముగాని పరిశుద్ధమూర్తి యగు ప్రకృతిదేవతాద్వారసవనకుడ నై యున్నాను. కావున ఇండియన్ టెలిగ్రాఫు పత్రికలో యేమివ్రాయబడెనో నాకు తెలియదు. అది నాప్రత్యాహములన వ్రాయబడలేదు. ఆట్టియుద్దేశము నా కెప్పుడులేదు. ఆట్టి తీర్మానమును నేనెన్నడును ప్రతిపాదించను. మరెవరైన నట్టి తీర్మానమును ప్రతిపాదించినచో దానినిగూర్చిన చర్చలో నాకర్హ్యమునుగూర్చి నేనాలోచించవలసి యుండును.”

కాన్పూరు కాంగ్రెసు రిపోర్టు

ఈరిపోర్టును జనరలు సెక్రటరీ రంగస్వామి ఆయ్యంగారు మిక్కిలి చక్కగ చాలశ్రద్ధగ స్వదేశీమిత్రము ముద్రాలయమున ముద్రించి యున్నారు. దీని యందు చిత్రపటములు అత్యధికముగనున్నది. అందు ఆంగ్లాభాషహిందీ భాషలోనురెండుభాగములుగ ప్రకటింపబడెను. కాన్పూరు మహాసభకు మొత్తము వ్యయము రు177,000 ఈమొత్తమును జూడగ అత్యల్పముగ నాదాయముతో సభను జరుపగోరుచున్న గౌహతి సన్మానసంఘమువారికి చాల నిరుత్సాహము కలుగ నవకాశము గలదు. కాన్పూరులో సన్మానసంఘ సభ్యులవలనను విరాళముల వలనను 72000 అదాయము వచ్చినను 7000 నష్టమువచ్చినది. గౌహతిలో నేమి జరుగునో చూడవలసియున్నది. కాన్పూరులో మహాసభ విషయమున ప్రభుత్వోద్యోగులు చాల నిశోధము కలిగించిరి. గౌహతిలో చాల సహాయ జేయుచున్నారు. గౌహతిలో అడవిని నరకి పాండవనగరమును నిర్మించవలసియుండుట చేత పెక్కువేల రూపాయలు వ్యయమయినది. కాన్పూరులో కాంగ్రెసు జరుగబోవునపుడు కాశీకి బందిపోటు కేసు సందర్భమున కాంగ్రెసు నాయకులు పెక్కుమందిని అరెస్టుజేసిరి. సానికసంఘముల యొన్ని కలుగూడ వారికి యిబ్బందిని కలిగించెను. అస్సాములో కాసన సభల యొన్ని కలపందర్శమున నాయకులకు ఆయాసమును వ్యయముగూడ హెచ్చుకలిగియుండెను. ఆ కారణమున కాంగ్రెసు మహాసభ నిర్వహించు భారము వెనుక కాన్పూరు నగరవాసులపైన బడినటులే యిప్పుడు గౌహతివారిపైబడెను. కాన్పూరులో వాలంటీరులసంఖ్య 1200 (స్త్రీలు 20) గౌహతిలో వాలంటీరులసంఖ్య చాల తక్కువగ నేయుండగలదు. కాన్పూరులో సన్మానసంఘసభ్యులు 1207 గౌహతిలో 1400 జరుగు నుండవచ్చును. అందువలన ఆదాయముగూడ

పాపమును, కామ్యునిస్టుల సభకు 2888 మంది ప్రతినిధులు హాజరైరి. వారిలో సంయుక్త గావ్యములవారు 500. గావ్యములవారు మూలములను ప్రతినిధులనుండి కొన్ని తగ్గినవారు. అన్నామయ్యగారి చిన్న రాష్ట్రముగావున వంగరాష్ట్రమునుండియే హాజరునుండి సుమారు 800 రాగలరు. మామూలుగా ప్రతినిధులకు ఏర్పాటుచేయబడే బసలకంటే చాలసమృద్ధిగా కలదు. గుడిరాలను తాము ఏర్పాటుచేయగలమని కామ్యునిస్టుల సభను సభ్యులవారు సంతోషముతో ప్రకటించిరి.

కామ్యునిస్టుల గొప్పవాణిజ్య స్థానము కావున గావ్యములో సభ్యులసంఖ్యను వారి సంతోషముతో అట్టి మంచిబసలు హామ్యు గ దొరకుట దుర్లభము. గావ్యములో చలి విస్తారముగాన ప్రతి నిధులకు కామ్యునిస్టుల గలినంతసేపు ఖ్యమిచట గలుగుట కవకాశములేదు. ప్రతినిధి రుసుము 10 నుండి రూ 1 కి తగ్గించుట యొక్క ఫలితము కామ్యునిస్టులనే అనభవమునకు వచ్చినది. ఇప్పుడు ప్రతినిధి రుసుముగూర్చి గావ్యములో ఆలోచింప వలసియున్నది. ఎటులైనను ప్రతినిధి రుసుము రూ 1 చేసినచో, సభ్యులసంఖ్యను యింకా ముందుగా చాలకష్టము కలుగుట నిశ్చయము. అందువలన రూ 10 లకు మామూలు ప్రకారము హామ్యులపైని భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారు సూచించెదరు. ఈ నివేదికలో అన్ని వివరములు బాగుగ వివరింపబడినవి.

లాల్ బాజీ, జయకరుగార్ల ప్రకటనము

అశోకముకొరకు లజపతిరాజుగారు స్త్రీ పురుషుల కొలంబో వెళ్లవలెననియు జయకరుగారు బొంబాయి వెళ్లవలెననియు యిదివరకు నిశ్చయించియుండిరి గాని శ్రీశ్రీధానండు ని దాక్షిణ్యముగూర్చి విన్నతోడనే వారిరువురుగూడ గావ్యము వెళ్లటకు సంసిద్ధులైరి. హిందువులను ప్రోత్సహించువారు వారిరువురును ఒకప్రకటన చేసిరి:-

“హిందూసంఘమునకు మహానాయకుడగు శ్రీధానండు స్వామి దారుణమరణమునకు పాల్పడిన కారణమున శ్రీశ్రీధానండు నిరుత్సాహులు కారాదు. అధికముగ పట్టులతోను దీక్షతోను స్వామి ప్రారంభించినయీ కార్యమును హిందువులందరు కొనసాగింపవలెను. దారుణమరణము ఇట్టి ఘోరమరణములకు స్వామి పాల్పడినందువలన హిందువులు భయభ్రాంతులు కా గూడదు. ఉత్సాహమును గోల్పోగూడదు. ఈమహానాయకుని హత్యవలన దేశమునందలి హిందువులందరు నేకీభవించెదరని నేను నమ్ముచున్నాను” అని లాల్ బాజీ ప్రకటించెను.

“స్వామిమరణమునకు హిందువులు ఉండ్రేకమును చెంద గూడదు. హిందూమత ఉద్ధరణకార్యమునందే శ్రీధానండు స్వామి తనప్రాణములను గోల్పోయెను గాన యిటుపైనిగూడ హిందువులలో పలువురులు దారుణమరణముల పాల్పడ వలసివచ్చినను వెనుదియక స్వామి ప్రారంభించిన కార్యమును కొనసాగింపవలెను.” అని జయకరుగారు ప్రకటించిరి.

“ఈ వాత్తయే నిజమయినచో ఇది మహాదారుణము. మతద్వేషములవలన నెంతటి దారుణములు జరుగుచున్నవి! ఈ మహానాయకుని నిట్టి దారుణమరణము పాలుజేసినందువలన దారుణప్రతికారము జరుగుటకు అవకాశము కలుగవచ్చును. కావున హిందూమహమ్మదీయమతములనాయకులు అత్యధికముగ సద్భావముతో మరల నిట్టి ఘోరకృత్యములు జరుగకుండ గట్టి ఏర్పాటులను జేయవలెను. అని టి. సి. గోస్వామిగారు తెలిపిరి. (ప్రీ. ప్రెసు.)

ఊరేగింపు మానివేయుటచేత అధ్యక్షుడు మున్నగు నాయకులను అమింగాను స్టేషనునుండి బ్రహ్మపుత్రనదిమీదుగ స్త్రీ పురుషులై పాంచునగరము స్టేషనుకు దీసికొనిపోయెదరు. అటు నుండి వారివారిబసలకు చేర్చెదరు. ఊరేగింపు నిలిపివేయుటచే భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభలు త్వరలోనే జరిగి ముగియ గలవు.

పండిత నైహూగారిరాక

28-వ లేదీరాత్రి పండిత మోతీలాలు నైహూగారు ఉజ్జను బహుచేరిరి. ఆ రాత్రి పూకనుగారి గృహమున విశ్రమించిరి. నేడు 24-వ లేదీ ఉదయమున రంగస్వామి అయ్యంగారు నైహూగారిలో సంభాషించిరి. నేడుమధ్యాహ్నము నైహూగారు నాయకుల శివరములోనికి బసమార్చె దురు. కాననసభలో కాంగ్రెసుసభ్యులు అనుసరింపవలసిన విధానముగూర్చిన ప్రధాన తీర్మానమును అచట నిపుడున్న నాయకులతో చర్చించి వ్రాసెదరు.

వలంట్టిరులసభ

28 లేదీ ఉదయం 8 గ. వలంట్టిరులసభ జరుగును. సభ్యుల సభాధ్యక్షులగు కులాధ్యక్షులయ్య ఎం.ఎల్.సి.గారు స్వాగ

తోపన్యాసము నొసంగెదరు. టి. సి. గోస్వామి ఎం.ఎల్.సి. గారు ఆ ధ్యక్షుల సభ్యుల సమ సంగ దరు వి మ్మట శ్రీధానండుస్వామి మరణమునకు సంతాపము తెల్లచిందు తీర్మానము ఆమోదించబడును.

“హిందూస్థాన సేవాదళము వలంట్టిరుల సహాయముతో దేశమునందంతటను రాష్ట్రీయ సంఘములు కాంగ్రెసు సభ్యులను హామ్యుమందిని చేర్చుటకు మహాసభ వా రనుమతి నియవలె నని యీసభవారు కోరుచున్నారు.”

(2) ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు సంఘముల పరిశీలనక్రింద నున్న తాత్కాలికములును స్థిరములును అనువంతులగు దళముల నన్నిటిని భారతవలంట్టిరులసభవారి పరిశీలనకు లోబరువలె నని మహాసభవారిసభవారు కోరుచున్నారు. ఆను యీరెండు తీర్మానములు మాత్రమే ఉపపాదించబడును. (ప్రీ. ప్రెసు)

రిస్పాన్సివిటీల తీర్మానము

మహారాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులగు భోపట్కరు ఎం. ఎ. గారు భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘమునకు వంపిన తంతి

నాకు మిక్కిలి జబ్బుగానుండున మహాసభకు రాజాల నందున యీతంతివార్తను పంపుకొంటిని. మహారాష్ట్రసంఘము వారంపిన తీర్మానములన్నింటిని విషయ నిష్ఠయనభిలోను స్థాయిసంఘసభలోను చర్చకు పెట్టగోరెదను. కాంగ్రెసువారు య భానుకూల సహకార పద్ధతిని ఆలంబింపవలెనని కోరునట్టి తీర్మానమును బలపరచుటకు యీ తంతి వార్తను గూడ ముఖ్యముగ జదువగోరెదను. మాపక్షమువారి పద్ధతిప్రకారము అన్ని విషయములలోను దొరతనమువారికి సహకారులముగ నుండ వలెనను ఏర్పాటులేదు. వారెట్టి భావమునుజూపిన వారెట్టి భావములను జూపుటయే మాత్రమువారి యుద్దేశము. భగవద్గీతలో శ్రీ కృష్ణభగవానుడు తెచ్చిన సిద్ధాంతమునే మేమును సరింపబడితిమి. ఆయా పరిస్థితులనుబట్టి దొరతనమును పూర్తిగ బహిష్కరించుట స్వల్పముగ సహాయము జేయవలసినపుడు జేయుట పూర్తిగా వికీభవించవలసినపుడు అట్లు చేయుట మున్నగు అన్ని విధములను సహకారములకును మాపద్ధతియంద భ కార్యముగలదు. గత మామవత్సరములలోను స్వరాజ్యపక్షము వారు అన్ని కాననసభలలోను అనులంబించిన పద్ధతి యిదియే. వారు ప్రకటించిన ప్రకారము నిరంతర ప్రతిఘటన ముయే న్న దు జరిపి యుండ లేదు. ఒక రీతిగ ప్రకటించి మరియొకరీతిగ జేయుట మోసముగను గాన అసాధ్యముగు నిరంతర ప్రతిఘటన విధానమును ప్రకటిం చుటమాని సాధ్యముగు యభానుకూల సహకారమునే ప్రకటింప వలెనని మేము గోరుచున్నాము. అశోకాలో మా పక్షము వారు, చేసిన ప్రకటనమునందు సకల విషయములను పూర్తిగ వివరింపబడినవి. నిజముగ జూచిన స్వరాజ్యపక్షమువారికిని మాకును భేదములేనేలేదు. ద్వంద్వపరిపాలనము క్రింద స్వరాజ్య పక్షమువారు ఎన్నికలను పోటీజేసి అధ్యక్ష పదవులను స్వీకరించిరి. కాని ద్వంద్వపరిపాలనమును స్వీకరింపమనిచెప్పమ న్నారు. సంస్కరణము లసంశ్చిక్తికరములని మా పక్షమువారు స్పష్టముగ జెప్పుచునేయున్నారు. కాని స్వపరిపాలనము శీఘ్రముగలభించుటకును ప్రజలలో ప్రతిఘటన కత్తిరి హెచ్చించుటకును సంస్కరణములకును ఒకటిగా భావించుటకును వదిలుకొనకుండ బడయవలెననుచున్నాము. మేము స్వరాజ్య పక్షమువారుగూడ ద్వంద్వపరిపాలనమును నిరసించుచు నేయున్నాముకాని అపద్ధతి అంతరించువరకును మిన్నకుండగవని వలన కలుగ గగ్గినంత లాభమును పొందుచునే యుండవలెనని మాపక్షమువారును భృరు. కాంగ్రెసువారు కాననసభలకు వెళ్లుటకుగల నిరోధమును తొలగించుటకు మాడేండ్ల క్రితము కాననసభలో స్వరాజ్య పక్షమువారును మేముకలిసియే బహిష్కరణపక్షమువారితో జాదించియున్నాము. అటులనేయిప్పుడు అధ్యక్షపదవులు మంత్రిపదవులు మున్నగు అధికారపదవులను స్వీకరించువిషయమున కాంగ్రెసువారియనుమతిని బడయుటకే మేమిప్పుడు స్వరాజ్యపక్షమువారిలో వాదించుచున్నాము. 1528 లో స్వరాజ్యపక్షమువారు రవలంబించినపద్ధతినే యిప్పుడు మేము గూడ నవలంబించితిమి. అధ్యక్షపదవి యెట్టిదో మంత్రిపదవులును అట్టివే కావున అధ్యక్షపదవుల స్వీకరింప సంగీకరించినవారు మంత్రి పదవుల స్వీకరింప గూడదనుటకు నెట్టియోధారమును లేదు. ఈపదవులు అన్నియు నుగూడ ప్రజలయధీనములోనివేగాని దొరతనమువారుగాని కాననసభ్యులుగాని యీయదగినవిగావు. మంత్రి ప్రజాప్రతినిధి

దళమునకు చేరినవాడే గాన అతడు శత్రుశివరములో మనవేగుత వాడే యగును. అందువలన దేశక్షేమముకొరకు శత్రువులను తీవ్రముగ నెదిరించుటకు మంత్రిలకు మంచి అవకాశములు గలవు. చెన్నపురి మొదలగు కొన్ని రాష్ట్రములలో మంత్రిపదవులను స్వీకరించిన స్వతంత్రపక్షమువారు మున్నగువారిని బలపరచుటకు స్వతంత్రపక్షమువారికభ్యంతరము లేనపుడు వారు మంత్రిపదవులను స్వీకరింపరాదనుట నేలము మోస్తాన్నదమేయగుచున్నది. మొదటిలో స్వరాజ్యపక్షమువారికి ప్రతిపక్షులుగ నున్నవారు మంత్రిపదవులను గ్రహింపవలెనని సూచించుటయే వానిని స్వరాజ్య పక్షమువారు నిరసించుటకు కారణముగ కనిపించుచున్నది గాని మరేకారణమును కనబడుటలేదు. కాననసభలను గూర్చి రెండుపద్ధతులు మాత్రమే గలవు. (1) బహిష్కరణము (2) సహకారము. పదవులను స్వీకరించుట గూడ సహకారములో చేరేయేయున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారు త్రికంకుస్వర్గములో నున్నారు. బహిష్కరణమిదివరకే పరిశీలించబడి నిరుపయోగమని స్వీకరింపబడినది. ప్రతిఘటనము గూడ నటులే వట్టి యాడంబరమని స్పష్టమయినది. అందువలననే ఆమృతసరు మహాసభలో యభానుకూలసహకారము మహాపూర్వకముగ ఆమోదింపబడెను. కావున నిపుడు దానిని పరిష్కరింపవలసియున్నది. అది కూడ విఫలమైనచో అప్పుడు దేశీయులు మరియొక శ్రాత్రపద తిని నిర్ణయింపవలసినవా రగుదురు. ప్రస్తుతము మహాపూర్వకముగ రిస్పాన్సివిటీపద్ధతిని సాగించుటయే దేశీయుల ముఖ్యకర్తవ్యము. గావ్యముమహాసభలో అసాము లీహరు వంగరాష్ట్రముత వారు హామ్యుగనుండునని నేరెరుగుదును. వారికి తమరాష్ట్రము అగూర్చిన ప్రత్యేక పరిస్థితులపై వభిమాన మధికముగ నుండుననిగూడ నేరెరుంగుదును. కాని వారు ఉదారభావముతో రాష్ట్రాభిమానమును పరిత్యజించి దేశాభిమానమునకే అగ్రస్థాన మొసంగవలెను. దేశీయులందరిలోను వికమత్వముగలవలె టిట్టి గొప్పతరుణము మరల లభించుట కష్టము. భారతదేశాభివృద్ధికి ప్రతిఘటనగ నున్నవారిని జయించిననే స్వరాజ్యము లభించును గాని దేశీయులలో ఒకపక్షమువారు మరొకపక్షమువారి నోడించినంతమాత్రమున లభింపదు. నేడు స్వరాజ్యపక్షముగా నున్నవారు రేపు రిస్పాన్సివిటీపక్షమువారు రగుదురు. నిన్న స్వరాజ్యవాదులుగ నున్నవారే నేడు రిస్పాన్సివిటీవారియగుచున్నారు. ఒకవేళ గావ్యముమహాసభలో యీసంవత్సరము మాపద్ధతి అంగీకరింపబడవచ్చును దేశీయులలో హామ్యుమందిమాపట్టుసానుభూతి గలిగియున్నారగానకాల్పకమమునమాకువిజయముగలుగుటనిశ్చయము. ఇట్టిసంకల్పముతోనే మహారాష్ట్రసంఘమువారు తీర్మాన మామోడించి మి కు ప ల పి యు న్నారు. మి కు గూడ యీ తీర్మానముపట్ల ఆవరముకలుగునట్లు దయామయుడగు పరమేశ్వరు డనుగ్రహించుగాక గావ్యముకాంగ్రెసువారు భైర్యముతో ఆమోదించి అనరాయండు పెట్టుదురుగాక! అనిభోపట్కరుగారు తంతివార్తనంపిరి.

* * *

భారతగాంధర్వముహాసభ

పండిత విష్ణుదినంబరుగారి అధ్యక్షతక్రింద 24 వ లేదీ నుండి గానసభలు ప్రారంభమగును. గాంధర్వముహావిద్యాలయమువారి మహాసభాప్రవర్తనములు ఉపన్యాసములు చర్చలుమున్నగునవి జరుగుచుండును. (అ. ప్రె. స్పెషలు)

స్వరాజ్యనాయకులలో సంచలనము

శ్రీధానండుస్వామి దారుణముగ వధింప బడెనను వార్త పాండవనగరమునకు చేరిననే యిచటికి వచ్చియున్న వంగరాష్ట్రాధిపతి సకలరాష్ట్రముల స్వరాజ్యపక్ష నాయకులలోను అధికముగ సంచలనము కల్గినది. హిందూమహాసభను బలపరచుటను గూర్చి వారిలో ఆలోచనలు గలుగుచున్నవి. స్వామిజీ మరణమునకు సంతాపమును తెలుపుచు హంతకుని దుష్కార్యమును నిరంధరుడు అతనికి ప్రోత్సాహకులగు వారి చర్యలనుగూడ నిరసించుచు ఒకతీర్మానము కాంగ్రెసు మహాసభలో నుపపాదించబడగలదు. ఈ విషయమున మహమ్మదీయ నాయకులు వెల్లడించు భావములను చేయునట్టి కార్యములను బట్టి సకలమును నేర్పడగలదు. ఈ సంవత్సరము గావ్యములో కిలాపతుసభ జరుగదుగాన మహమ్మదీయ నాయకులు హెచ్చుగా నవటికి రానవశ్యములేదు ఇటుపైనే మహమ్మదీయ నాయకులు తగినపక్షాధి నవలంబించనిచో యికపై హిందూమహాసభ విషయమున రేటులుగనున్న హిందూకాంగ్రెసు నాయకులు గూడ నధికముగ శ్రద్ధను పూనవలసిన వారగుదురు. (ప్రీ. ప్రెసు.)

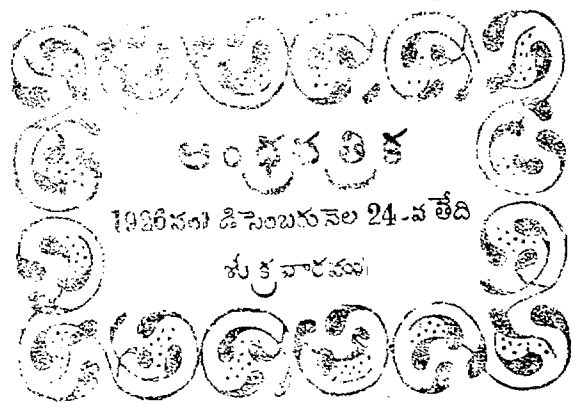
12 లేదీని తాజేపల్లి గూడెం తాలూకా పోలవరం

మకును సుమారు 100 గృహములు పరకరామశ్రీతియొనవధి ఒకరు తేల్చుచున్నారు.

ప్రకటనము

28 వ తేది ఆదివార మయినను, కాంగ్రెసు మహాసభా ప్రారంభదిన మగుటచే, ఆనాడు కాంగ్రెసు సందేశ ప్రచురింపబడును.

సంపాదకుడు

ఆంధ్ర పత్రిక

1928 సం॥ డిసెంబరు నెల 24-వ తేది

శుక్రవారము

శ్రద్ధానందుని హత్య

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

శ్రద్ధానందస్వామిని, దురావేశాపరుడగు అబ్దుల్ రషీదు అను మహమ్మదీయు లొకడు కాల్చి చంపిన నవార్, హిందూదేశమందం గటను విభ్రాంతిని గలుగజేయకమానదు. హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగము ముఖ్యానసరమని భావించువారలుగూడ, ఈవార్తను విని సహనము జూపుట కష్టము. మతముపేరిట ఎంతటి ఘోరకృత్యములు జరుగుచున్నవి! కాంగ్రెసుమహాసభ గూడ నున్న సమయమున, హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమును బలపరుచుటకు కాంగ్రెసు సభలో ప్రయత్నములు జరిగెడి సమయమున, అంతసఖ్యము కొరకు భారతీయులెల్లరును పరితపించుచున్న సమయమున, జాతీయభావము సాంఘిక దురభిమానస్థాన మౌక్మించునమయమున, ఇట్టి ఘోరహత్య జరుగుట ఎవరిహృదయములను కలవరపెట్టకుండును? హిందువులలోకెల్ల, సర్వసంగఙ్గిత్యాగు లగు సన్యాసులపై నెక్కుడు గౌరవముజూపుట, సాంప్రదాయసిద్ధము. శ్రద్ధానందుడు వేసముననేగాక, అన్ని విధములను సన్న్యాసగౌరవమున కర్హుడగుటకు సందియములేదు. ఈమహామహానిజీవిత మంతయు దేశసేవయందే గడుపబడెను. స్వార్థత్యాగమున కితని జీవితము పెట్టినది పేరు. హరిద్వారగురుకుల స్థాపకులగు స్వామి శ్రద్ధానందుడు, పూర్వాశ్రమమున మహాత్మ మునిరాం అనుపేరుతో విలసిల్లుచు, ఆర్యసామాజికులచేతనే గాక, పనాతనహిందువులచేగూడ అధికసన్మానము బడయుచుండెను.

హరిద్వార గురుకులము, జాతీయవిద్యాపీఠములలో కెల్ల సగ్రగణ్యమై తనరారు చున్నది. ప్రభుత్వసహాయమును శ్రద్ధానందుడు ఆశించలేదు. ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయ విధానమునకును, గురుకుల విధానమునకును సంబంధమేలేదు. వేదములుఅపౌరుషేయమను నమ్మకము గల ఆర్యసామాజికులు, వేదవిద్యకును సంస్కృతసాహిత్యమునకును అగ్రస్థాన మొసగుట సహజము. అయినను, ఆధునిక ప్రకృతిశాస్త్రములను నిరాకరింపక, శాస్త్రవిద్యను, చరిత్రజ్ఞానమును, హిందీభాషలో నేర్పించుచు. ఆంగ్లాదిభాషలనుగూడ రెండవభాషక్రింద నేర్పించుచుంది. ఆర్యనాగరిక పునరుద్ధరణమే శ్రద్ధానందుని

ముఖ్యోద్దేశ్యము. దీని నంటియున్న మూఢాచారములను, మూఢవిశ్వాసములను తొలగించి, హిందువులను తొంటియున్నతస్థితికి గొంపోవలయునను, మహాద్దేశ్యముతో వీరు తమజీవితము నంతను అందుకై ధారబోసిరి. పునాదులను బాల్యమునుండి బలపరుపవలయును గాన, గురుకులాశ్రమమునందు విద్యార్థులను సుశిక్షితుల గావించుటకును, బ్రహ్మచర్యమునకు ప్రధానస్థాన మొసగుటకును, విద్యార్థులవీర్యతేజోబలములనువృద్ధిజేసి, వారిని నిష్ఠాగరిష్ఠుల గావించుటకును, హరిద్వార గురుకులము పూనుకొనెను. గురుకులము స్థాపింపబడినప్రదేశ మెట్టిది? జనమధ్యముగాక, పవిత్రగంగానదీతీరమున, ఆరణ్య ప్రదేశమున, హిమవత్పర్వత పంక్తులు గంభీరోద్దేశ్యముల నుద్దీపింపజేయుతరి, విద్యార్థులు తమనిత్య విధులను నెరవేర్చి, వేదపఠనముగావించి, అత్యంత శ్రద్ధతో సరస్వతీపీఠమును పూజించుట కవకాశ మొసగు ప్రదేశము.

ఇట్టి అద్భుత పరిసరములలో శ్రద్ధానందుడు పెక్కు సంవత్సరములు గురుకులమున కధ్యక్షులుగ నుండి హిందూదేశదృష్టి నీసంస్థ ఆకర్షించునటుల జేసెను. సాంవత్సరిక సమావేశము, తీర్థయాత్రయయ్యెను. విద్యార్థుల తలిదండ్రులే గాక, అన్ని ప్రాంతములనుండియు హిందువు లెల్ల రరుడెంచి, అయాచితముగ కానుకల నర్పించుచు, గురుకుల పోషణకు తోడ్పడుచుండిరి. నెవిస్సను మహాశయుడు తమ గ్రంథమునందు గురుకులప్రతిష్ఠాపనను విశేషముగ కొనియాడెను. గురుకులమునందు ప్రవేశించుటకు ముందు నెవిస్సనుగారు తమ పాదరక్షలను దీసివైచి, హిందూసాంప్రదాయముల ననుసరించి యుండిరి. గురుకులమును మంచి పునాదిపై నిలుపుటకు, శ్రద్ధానందుడు పడిన శ్రమకు మితిలేదు. ఆర్యసమాజమునందే రెండుశాఖలు గలవు. శ్రద్ధానందుని యుద్యమము నొక శాఖకా రంగీకరింపలేదు. దేశాభివృద్ధికి గురుకులపద్ధతి యజ్ఞపడునని వీరితలంపు. ఇన్ని క్లిష్టపరిస్థితుల మధ్య శ్రద్ధానందుడు అకుంతవిశ్వాసముతో బనిచేసి, గురుకులమును అచంచలమగుపునాదులపై స్థాపించి, పిమ్మటసన్యాసాశ్రమమును స్వీకరించెను. మూఢులు యతులవలెగాక, శ్రద్ధానందుడు లోకశ్రేయము కొరకై నిరంతరకృషి నలుపసాగెను. నిమ్నజాతుల స్థితి శ్రద్ధానందుని హృదయమును నిరుజేసెను. పతితులగు వీరి నుద్ధరించినగాని, హిందూసంఘము ప్రపంచమునందు తలయెత్తజాలదనియు హిందూ సంఘనిరాదరణచే మహమ్మదీయ క్రైస్తవ మతములలో బ్రవేశించుచున్న హిందువులను తిరిగి స్వసంఘమున జేర్చుకొనుట సముచితమనియు భావించి, శుద్ధిసంఘటనోద్యమములను నెలకొల్పెను.

ఈయుద్యమములు మహమ్మదీయులకు పెగటుగ నుండుట సహజము. తమప్రయత్నముల కంత రాయముగలిగెనని వీరు గుందిరి. కాని శ్రద్ధానందుడు జంకక తమసంకల్పమును నెరవేర్చుకొనుటకు దృఢవ్రతము బూనెను. మతము హృదయమునకు సంబంధించినది. శీలమునకు సంబంధించినది. అన్ని మతములును వైవము జేరుట కుపయోగించునని, నమ్మెడి హిందువులు మతపరివర్తనమునకు ప్రాముఖ్య మొసగజాలరు. అన్ని మతములవారిలోను, ఆధ్యాత్మికసంపద గలవారు గలరు. వీరెల్లరును

భగవానునిజేరుట కర్హులనుటకు సందియములేదు. అట్టిస్థితిలో హృదయము మార్పుజెందకుండు, దురాశ దొలగకుండు, అరిషడ్వర్గములు నశింపకుండు, మతముపేరును మార్చినంతమాత్రాన ప్రయోజనమే ముండును? ఈసంగతిని గ్రహింపక, క్రైస్తవులును మహమ్మదీయులును, తమమతమునందు వీలగు సంతమందిని జేర్చుకొనుటకు మొదలిడిరి. సనాతన హిందువులగుచో, తమసంఘమునుండి ఎంతమంది ఇతరమతములలోనికి వెడలిపోయినను లక్ష్యపెట్టరుగాని, ఆచారశృంఖలములనుండి బయల్పడిన ఆర్యసామాజికు లిట్టిదుస్థితిని సహింపజాలక, సంఘబలమును కాపాడుటకు తలపెట్టుటచే, ఇతరసంఘములతో తీవ్రసంఘర్షణ ముదయించెను. ఇతరమతములవారవలంబించినతీవ్రప్రచారమును వీరును అవలంబించి యుండును. ఆర్యసమాజ ప్రచారము, హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమునకు భంగము గలిగించుస్థితికి వచ్చునని భయపడినవారు హిందువులలో లేకపోలేదు.

రాజకీయవ్యవహారములకు గూడ శుద్ధిసంఘటనోద్యమములు అడ్డము వచ్చినపుడు మాత్రము, కాంగ్రెసు తన అసమ్మతిని సూచింపసాగెను. ఈ కారణముచేత, కాంగ్రెసుపక్షము, హిందువులక్షేమమునకు ప్రతిబంధకముగ నున్నదని, తీవ్రవాదులగు లజపతిరాయి ప్రభృతులు నిరసించుట తటస్థించెను. కాని నిజమేమన, అత్యంతదుర్భరపరిస్థితులమధ్య, కాంగ్రెసుశుభ జాతిద్వేషము నంటక, అన్నిసంఘములను సమానముగ నాదరించి, స్వరాజ్యమే పరమావధియని భావించి, అనన్యచింతతో కృషిసలుపుచున్నది. శ్రద్ధానందుని సాంఘికాభిప్రాయములతో నేకీభవించినను, ఏకీభవింపకబోయినను, ఆమహామహాడు రాజకీయములకును సాంఘికప్రచారమునకును సంబంధముబెట్టవలదని ఘంటాపథముగ చాటినందులకు, ఎల్లర శాశ్వతకృతజ్ఞతకు పాత్రుడయ్యెను. హిందూమహాసభ రాజకీయవ్యవహారములను చేపట్టి, ఎన్నికలలో అభ్యర్థులను నిలువబెట్టినపుడు, ఈసభతో గలసంబంధమును వదలుకొని, తన అసమ్మతిని గనుపఱచెను. శ్రద్ధానందుడు దేశహితమును, ప్రత్యేకసాంఘికాభివృద్ధిలోబఱచి యుండలేదు. రాజకీయాభివృద్ధిగూర్చి శ్రద్ధానందునికి పరిస్ఫుటజ్ఞాన ముండెను. కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు శ్రీనివాసయ్యంగారి పిలుపునకిటీవల జవాబిచ్చుచు, వ్యాధిమూలమున తాము కాంగ్రెసుకు హాజర గాలేకబోయినందుకు చింతించి, కాంగ్రెసుకు జయమును గోరుచు వీరు సందేశమందిరి.

అసహాయోద్యమము తీవ్రముగ విజృంభించిన దినములలో శ్రద్ధానందుడు సలిపిన కాంగ్రెసుసేవను దేశ మెన్నటికిని మరువజాలదు. అసహాయోద్యమము తగ్గిపోయినపిమ్మట గూడ, అస్పృశ్యతానివారణకై యావచ్చక్తిని ధారబోయుచు, కాంగ్రెసుకు వీరు పరోక్షముగ సహాయపడుచునే యుండిరి. ఇట్టి స్వార్థరహితుని, దేశసేవకుని, వీరాగ్రేసరుని కోల్పోయినందులకు ఏదేశము చింతింపదు? హిందు మహమ్మదీయు లను భేదములేక, ఎల్లరును ఇట్టి ఘోరహత్యను నిరసించి, చనిపోయిన ధీరునికి ఆత్మశాంతిని గలిగించునటుల కరమేజ్వరుని వేడుట పరమధర్మము. శ్రద్ధానందుని మరణము కడు విషా

పరిస్థితులలో జరిగినది. శ్రద్ధానందుడు కడుదుర్బలుడై మంచముబట్టియున్నాడు. ప్రాణాపాయము లేదని, వైద్యులు చెప్పినను, ఇంకను తగినరీతిని కోల్పోనలేదు. చనిపోవునరీతి వీరి వయస్సు డెబ్బది యొక్క సంవత్సరములు. మతభేదము లేదు లున్నను, ఇట్టి వయోవృద్ధుని, ఇట్టి దుర్బలదేహుని, ఇట్టి త్యాగధీరుని వధించుటకు హంతకునికి చేయి ఎటులాడెనో తెలియదు. శ్రద్ధానందుడు వీరుడు. డిల్లీలో వెనుక అల్లరులు జరిగినపుడు, సైనికుడు పొడువరాగ, తన ఎదురుకొమ్మును ముందుబెట్టి, నిరుపమానదైర్యమును అహింసావ్రతదీక్షను కనుబటచెను. అట్టివీరు నెదుర్కొనదలచుటకిదియో మార్గము? ఇతరవిషయములగూర్చి ఎట్టిభేదాభిప్రాయములున్నను హంతకునిచర్య నెల్లరు గర్హించుట ముఖ్యము. మహమ్మదీయులపై ఇట్టిభాధ్యత యధికముగ నిలిచియున్నది. మతావేశము, సత్రవర్తనకు దారిజాపవలయునుగాని, హత్యలకు గాదు. ఇట్టిహత్యలతో మహమ్మదీయసంఘమున కెట్టి సంబంధము లేదని నమ్మెదము. హంతకుడు తనకును తనసంఘమునకునుగూడ తీర్మాని అవమానముచెచ్చెను. గౌహతి కాంగ్రెసుసభకు వెడలిన నాయకులలో, శ్రద్ధానందుని మరణవార్త మిక్కిలి అలజడ్డికలిగించెను. హిందూమహమ్మదీయ నాయకులు తమ ఏవగింపును వెంటనే కనుబటచిరి. కాంగ్రెసు ఆవరణమునందు పిడుగు పడినట్లు లయ్యెను. దీనివలన గలిగెడి విభ్రమమునుండి, కాంగ్రెసుప్రతినిధులకోల్పోనుటనులభసాధ్యముగాదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికి కలిగిన విచారమునకు మేర లేదు. అందు ముఖ్యముగ సందిగ్ధ సమయ మరుచెంచినపుడు, జాతీయభావము జూపి కాంగ్రెసు ఉద్యమమును బలపరచిన శ్రద్ధానందుని సహాయమును, నెహ్రూగారెటుల మరువగలరు? అబ్దుల్ కలాం అజద్ గారు, హత్యపట్ల తమకుగల ఏవగింపును దెలిపి, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యమునకై దేశము తనయావచ్చుకీని వినియోగింపవలెనని కోరిరి. ఇతరనాయకులును యిటులనే బలికిరి.

భారతీయులను పరిక్షించుటకు గాబోలు పరమేశ్వరు డిట్టిసంఘటనలను సమకూర్చుచుండును! దైవగతి తప్పింప నేరీతరము? పాంచాళవీరుడగు శ్రద్ధానందుడు, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమును బలపరచుటకై దుర్మరణముగాంచుట యవసరమయినచో, దీనివలన అనుకూలఫలమే గలుగవచ్చును. శ్రద్ధానందుడు తనసర్వస్వమును దేశమునకై అర్పించినపుడు, దేహము నర్పించుటగూడ భావ్యమేగద! ఇట్టి అపాయ మెన్నటికయినను వాటిల్లునని శ్రద్ధానందు డెప్పటి కప్పుడు తలచియే యుండవలెను. మృత్యుదేవత నెదుటనుంచుకొనియే తనప్రచారమును సలిపియుండవలెను. తనగురువర్యులగు దయానందసరస్వతిగారు బలవన్మరణము గాంచిన విధముననే, శ్రద్ధానందునికిని బలవన్మరణము తటస్థించెను. రోమక సామ్రాజ్యమునందు బానిసలచే పోరాడించి ఒకరినొకరు చంపుకొనుచుండ, వినోదములజూచెడి యాచారము కొండొక కాలమున ప్రబలియుండగ, నొకసాధుపుంగవుడు వారిమధ్య కురికి తనప్రాణముల నర్పించెనట. అప్పటినుండియు ఈగురాచార మంతరించెనట. అటు

లనే శ్రద్ధానందుని మరణాంతరము, మతకలహము లంతరించి, ఎల్లరహృదయములలో పశ్చాత్తాపమును సోదరప్రేమయు బెరుగుచో, శ్రద్ధానందుడు తన జీవితము నూరక నర్పింపలేదని తలంపవచ్చును. ఇంకను మతకలహములు చెలరేగుట, హిందూదేశమున కవమానకరము. మతకలహములంతరించుటకు, స్వరాజ్యసిద్ధి యత్యవసరమయినను, ఈలోపున సరియగు మతజ్ఞానము వ్యాపింప జేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగవలెను. మతము హృదయమునకు సంబంధించిన దనియు, మతమునకు ప్రధానము ప్రేమగాని, హింస గాదనియు, దుష్కార్యము లెన్నటికిని మతమును రక్షింపజాలవనియు, పరమేశ్వరుని చేరుటకు ప్రతిమానపునకును హక్కు గలదనియు, అట్టి యవకాశములను అన్నిజాతులకును, అన్నిదేశములకును భగవాను డొసగియున్నాడనియు, ఒక జాతికిగాని ఒక సంఘమునకు మాత్రమే మతము కాణాచి గాదనియు, ఒక మతమువా రింకొక మతమువారిపట్ల అత్యంతసహనము జూపి పరస్పర గౌరవమును వ్యాపింపజేయవలయుననియు, బోధింపవలెను. ప్రస్తుతమతకలహముల గాంచిన, మతమును వదలుకొనుటయే యుత్తమ మను భావము పలువురలో ప్రబలుచున్నది. కాని అదృష్టవశమున మతమును తమ జీవితమునం దనుష్ఠించుచు, సర్వజన ప్రేమను జూపుచున్న హిందూనాయకులగు గాంధీమహాత్ముడును, మహమ్మదీయనాయకు లగు హుసేన్ శాహిగారును, మజరుల్ హక్కు మున్నగు వారల జీవిత చారిత్రముల వలన, మతములందు స్వతస్సిద్ధముగ దోసమేమియు లేదనియు, మతావలంబులు కొందరు మతసిద్ధాంతములను గ్రహింపజాలక క్రౌర్యమును, అసహనమును, అజ్ఞానమును కనుబటచుచు, మతములను మంటగలుపుచున్నారనియు, తేటపడుచున్నది. మతములను మంచితోపకు దేవలయుననిన ఉభయమతములకు జేరిన సచ్చిలురు బయలుదేరి, మతసారమును బోధింపవలయును. దేశభిమానమునకు మతాభిమానము అడ్డుపడకుండజూచుచు, జాతీయతను బలపరపవలయును. బానిసలకు మతము లేదనుసంగతిని, భారతదేశమునందు నివసించెడి అన్ని మతములవారును గుర్తించుచో, అంతఃకలహము లంతరించును. దేశము నావరించిన క్లిష్టపరిస్థితులను శ్రద్ధానందునిమరణము మరింత దుస్సహము గావించుచున్నది. రాజకీయ కక్షలతో దేశము నిండియున్నది. మతసాంఘిక కక్షలతో నిండియున్నది. ఐకమత్యములేక, ఎడమొగము పెడమొగములతో దేశము నిండియున్న సమయమున, శ్రద్ధానందుని హత్యవలన, ఎట్టి మనస్సంతోభ ముదయించునో యూహింపవచ్చును. కాని ఇట్టిపరిక్షాసమయముననే భారతీయులు శాంతమును కోల్పోవక, తాత్కాలికపరిస్థితులచేవివేకమును విడనాడక, దేశ సాభాగ్యమును మదిలెంచి, మెలగుట యత్యవసరము. శ్రద్ధానందుని యెడ హంతకుడు జరిపిన ఘోరకృత్యము ఉన్మాదకార్యమని ఎంచవలయును. శ్రద్ధానందుడు కోరెడి మరణమే, వారికి తటస్థించెను. ఇట్టి వీరునికి పరమేశ్వరు డగ్రహణము నిచ్చుననుటకు సందియములేదు. ఇకమీదనయినను

హిందువులును మహమ్మదీయులును, తదితరసంఘములవారును మతావేశములకు లోను గాక, సోదరప్రేమను వర్ధిల్ల జేయుట యత్యవసరము. ఇట్టి ఘోరహత్యను ప్రాజ్ఞులగు మహమ్మదీయు లెవ్వరును ఆమోదింపజాలరు. తమ నిరసనమును వీరు వెంటనే దెలిపి, హిందువులను శాంతచిత్తులజేయుట ముఖ్యవశ్యకము. శ్రద్ధానందుని నామము హిందూదేశ చారిత్రమునందు ఆచంద్రతారారముగ నిలిచియుండుననుటకు సందియములేదు. శ్రద్ధానందునికి పరమేశ్వరు డాత్మశాంతి నొసగి హిందూమహమ్మదీయ హృదయములను ఏకపాశబద్ధము గావించుగాక! శ్రద్ధానందుని జీవితము ధన్యమయినది. శ్రద్ధానందుడు నిజముగ మరణింపలేదు. క్రీస్తుమున్నగు మహామహులవలె, ఎల్లపుడును జీవించియే యుండును. ఆయన పవిత్రజీవితము, మానవుల హృదయములను పవిత్రవంతము గావించుచునే యుండును.

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

సుబాసు చంద్రబోసుగారు

ప్రభుత్వప్రకటనము

బోసుగారు 45 పాసుల బరువుతగ్గుట

రంగూను, డిశంబరు 28:—ప్రభుత్వమువారు సుబాసు చంద్రబోసుగారినిగూర్చి ఇట్లు పత్రికలకంపిరి:—బోసుగారిని వైద్యపరీక్షార్థము మాండలేనంటి తీసికొనివెల్లి తిరిగి అక్కడకే చేరిరి. ఇప్పుడాయన ఆరోగ్యమునుగూర్చి ఆతురతపడ నవసరము లేదు. బోసుగారు 45 పాసులబరువు తగ్గుట. కాని ఈవార్త రూఢిగా లేదు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

జెంగూరు వార్తలు

వాయువిమానముల రాక

జెంగూరు, డిసెంబరు 28:—పూనానుండి 4 దాయు విమానము లిప్పుడు ఇక్కడకు వచ్చినవి. జనవరి 1 వ తేదీన జరుగు ప్రవర్తనమున పాల్గొనును.

కొత్త ఇన్ఫెంషను స్కీములు

క్రొత్త ఇన్ఫెంషను స్కీములు చాల లక్షల వ్యయముతో అమలునందుపెట్టుదు రని తెలియుచున్నది.

లూటీ

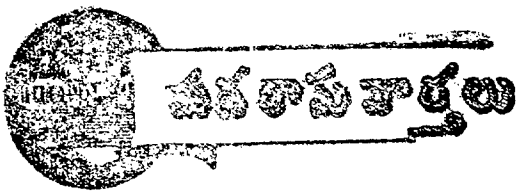
మైసూరులో లక్ష్మీకాంత రాజభవనమందు 50 వేల రూపాయల విలువగల జవ్వరి లూటీ చేయబడెను. ద్రోహులు కాశీయందున్నారు. పోలీసువారు ఆహాంకీయులయ్యారు. (ఆ. ప్రె.)

ఎన్నికదావా

బొంబాయి, డిసెం. 28:—దిన్నా కోవాస్టిగారు శ్రీకాశీరావు జీవాశీరావు పాపరుగారు బొంబాయి శాసనసభకు ఎన్నికొనబడిన సందర్భము అన్యాయమనియు, ఆయన బ్రిటిషు సబ్జెక్టుగాడనియు, ఎన్నికలకు పూర్వము 6 నెలలు ఆఫ్రేదేశమందు తరనియు, ఆయన ప్రభువంశవాడనియు, దావాచేసెను. ఇది గెలిచినయెడల దిన్నాగారే వారీతరువాత నెక్కువట్ల సంపాదించినందున వారి కాపభ్యర్థ్యముగను. పాపారుగారి పేరు మంత్రుని యామకమందు చెప్పబడుచున్నందున దీనికి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యత గలదు. (ఆ. ప్రె.)

ఇండియన్ యుండప్రెయిల్ కాన్ఫరెన్సు

కలకత్తా, డిశంబరు 28:—కలకత్తా నగరములో డిశంబరు 21 మొదలు జనవరి 2 తేదీవరకును జరుగనున్న భారతదేశ పారిశ్రామిక వాణిజ్య సమావేశము జయప్రథముగ సాగునని లోచుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీకృష్ణ

తిరువల్లి క్లబ్బి సంగీతసభ:—పై సభవారి యజమాన్యమున శేష 25 వ తేది శనివారం సాయంకాలం 4-30 గంటలకు తిరువల్లి వారి రామస్వామి కాన్స్ట్రులనల వికట కచ్చేరి జరుగును.

* * *
రుక్మిణీకల్యాణము:—తిరువల్లి క్లబ్బి సంగీత సభ వారి యజమాన్యమున 26 వ తేది ఆదివారము సాయంకాలం 4 గంటలకు శ్రీమతి పద్మావతివాయిలన “రుక్మిణీ కల్యాణ” కాలక్షేపము జరుగును.

చెన్నపురి పార్కు వేడుకలు

ప్రదర్శనము వ్యాపారములు

నేడు ప్రారంభించబడుట

ప్రతి సంవత్సరము క్రిమిమును పండుగ దినములలో జరుగబడు పార్కు వేడుకలు నేటి ఉదయము చక్షుణ భారత వ్యాధాన సంఘమువారి యజమాన్యమున చెన్నపురి లివ్వుగారి సతీమణి నాలరసలిగారిచే ప్రారంభింపబడెను. కార్యదర్శులు యస్. యస్. విశ్వనాథముచలినారు పి. కె. రాజమణిశంకర నాయుడు పి. జి. వి. కె. కె. గారలు వేడుకలు జయప్రసముగ నిర్వహింపబడుటకు చాల కృషి నల్పించున్నారు. నేడు ప్రారంభింపబడుచున్న సర్. పి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, డి. బి. ఆరోగ్యసామి ముదలిచారు. చెన్నపురి ఛీమపు రా. బి. పాండవే ముదలిచారు పాల్గొనిరి. నేడు మొదలు 81 వ తేదీ వరకు ప్రతినిర్వమున వ్యాపారములు ఆటలు జరుగలవు. గా. టి. యి. మాయరు, న్యాయశాస్త్రీ వెంకట సుబ్బారావు, ఖా. బి. బాలాబ్బ సామెలు, ఏ. జి. హామెలు గా. ఏ. రంగనాథ మొదలగునారు, ఖా. బి. ముమ్మక్క ఉస్మాన్ సర్. పి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, డి. బి. ఆరోగ్యసామి ముదలి యారుగారలు పరుసగ ఒక్కొక్కదినము అధ్యక్షత వహింతురు.

ఇది గాక రాత్రిలయందు బాణసంచావేడుకలు జరుగ గలవు. బాణసంచాయందు చకాసతారములు ప్రదర్శింపబడును. అనేక రకముల వివిధప్రదర్శనలు, పరిశ్రమలు, ప్రదర్శింప బడును.

తల్లికూతుండ్ర ఘోరహత్య

ముగ్ధయి సుబ్బారావు అరెస్టు జేయబడుట

విల్లివాడలో ముత్తరాజు సుబ్బారావు యొక్క ఇంటి దొడ్డియందు కప్పించిన తల్లికూతుండ్ర శవములు నిన్నటి సాయం త్రయ దాపుననే పరీక్షింపబడెను. విషముచే చంపబడినా లేదా యని కనుగొనుటకై శవముల యొక్క శరీర భాగములను కెమికల్ పరీక్ష కొని శరీరములను పరీక్షించు జేయించిరి. సుబ్బారావు, సుబ్బారావు భార్యబిడ్డలు, ఆదిశారాయణ మరొకరినగున సభ మాజినీయును, పోలీసువారును సాక్షులు గాకొనిరి. సుబ్బారావు భార్య తనసాక్షులలో గరించిన విశ్లేషణ జుబ్బునకు, కూతురు రాజేశ్వరి వెంకట క్రిష్ణయ్య వగైరాలు 10 వ తేది రాత్రి తమ యింటియందే భుజించినయొ చంద్రవతియను నామె వారికి విషమిడెనని యు జెప్పెను.

సుబ్బారావు కూతురు (10 సం. ల బాలిక) గూడ పై సుహృదించిన మువ్వయను చంద్రవతియు నాటిరాత్రి తమ యింటియందే భుజించిన జెప్పెను. శవములు పాతిపెట్టబడిన గుంటను గుర్తించెను.

ఆదిశారాయణారావు తనకి హత్య విషయ మేమియు తెలియదనియే జెప్పెను. పోలీసువారు నిన్నటి సాయంత్రం సుబ్బారావును అరెస్టుచేసి నైడవాడకు తీసుకెళ్లెరి. నేటిఉదయము ఆదిశారాయణారావునుగూడ పట్టుకొనివెళ్లెరి.

మోటారు బ్రదర్లు

రుక్మి, దిశంబరు 22:—వైమానిక సైన్ మార్షలు కాంగ్రెస్ క్రాంతిగారు తనమోటారునుండి రాత్రి ఎడ్జిలేరులో ఇంజనీరు పండితో డిక్షనుబుచే త్త త గా మ్మ దా యె ను.

మద్రాసు యూనివర్సిటీ

ఎం. బి. అండు బి. ఎస్. పరీక్షాఫలితములు

(డిసెంబరు పరీక్ష)

రెండవ తరగతి:— 1 3 4 5 8 9 13 15 16 18 19 to 22 25 27 33 35 to 38 44 46 48 49 53 54 59 61 62 64 67 72 73 75 77 80 to 86 88 89 90 92 95 97 98 99 100 101 103 104 105.

57 నెంబరు పరీక్షా ఫలితము తరువాత తెలియజేయబడును.

శ్రీగురునారాయణ ఏకాంగిస్వామిగారు:—

వీరు స్టామెంట్ కౌన్సిల్ అఫర్ ధర్మకార్యములను చేసెయున్నారు. తీర్థయాత్రకుల సౌకర్యార్థము అన్ని వర్షముల వారి యజమానమునకై 60 వేల రూపాయలు చెల్పించి యొకసత్రమును కట్టించిరి.

ప్రత్యేకమోగార్థము ఉచితముగా పరమమందిర ధర్మ భాండాగారము నొకదానిని కలకొల్పిరి.

వీరుచేయుచున్న ధర్మకార్యములకు వలయు ద్రవ్యము నకై ఎవ్వరును దేశసంచారము చేయుచుండుదు. ప్రజలందరు ను యథాశక్తిగా వీరికి ద్రవ్యసహాయమును చేయుట ధర్మ మైయున్నది.

తపాల ప్రకటన. 1926 డిసెంబరు 24 తేదీనగాని

తర్వాతనుగాని విశేషములకు పంపబడే బ్రి టి షు పో స్ట లు ఆర్డర్లకు పాను 1-కి పరమాను రూపాయల నాలుగు అజా లు చొప్పున చెల్లించబడును.

మద్రాసుజిల్లా ఎలిమెంటరీస్కూలు టీచర్ల సంఘము

వైసంఘమువారి యజమాన్యమున ఎలిమెంటరీస్కూలు టీచర్ల ఆరవ రాష్ట్రీయ మహాసభ ఈనెల 31 తేదీ శుక్రవారం నాడు చింతాడ్రీపేట అయ్యమ్మమ్మపేటి 80 నెంబరు యింటా అనగా కలనలకణ్ణన్ చెట్టి బాలికాపాకశాలలో శ్రీమాన్ టి. యం. నారాయణస్వామి పిల్లై ఎం. ఏ. బి. యల్. ఎం. యల్. సి. గారి యధ్యక్షతన జరుగును.

మ్యాజికులాంతరుతో ఉపన్యాసము:—

మద్రాసు హ్యూమానిటీరియను లీగువారి యజమాన్యమున మైద్రాబాదు ఎస్. పి. సి. ఏ. కార్యదర్శిగారగు ఎం. వి. భార్య రెడ్డి వర్మగారు పచ్చయప్ప కాలేజీలో ఈనెల 28 తేదీ సాయంకాలం 7 గంటలకు “రాకాహరణము శీవరాయ” అను విషయమును గూర్చి యుపన్యాసించెదరు. డాక్టరు టి. యస్. పల్లయ్యగారు రధ్యక్షత వహించెదరు.

సుగుణవిలాససభ:—మహానుజా పా థ్యా య

వేదంవెంకటరాయ శాస్త్రి విరచితమైన “ప్రతాపరుద్రయ” నాటకమును ఈనెల 28 తేదీ ఆదివారం సాయంకాలం 5-15 గంటలకు ఆంధ్రములో ప్రదర్శన జరుగించెదరు.

రావుసాహెబ్ పి. సంబంధముచలినారుగారిచే అరవములో రచింపబడిన “రత్నవల్లి”యను నాటకమును ఈనెల 27 తేదీ సాయంకాలం 5-15 గంటలకు ప్రదర్శించెదరు.

విక్టోరియా పబ్లికహాల్స్ ఈ ఆటలు ఆడబడును.

రాకపోకలు:—ట్రావెర్సు ఫిలిప్సుగారు వారి భార్యగారును గతరాత్రి మద్రాసునుంచి వాల్తేరు వెళ్లిరి. కే. టి. మాత్యూసుగారు సేలం వెళ్లిరి.

ఇంజీరియలు బాంకు సెక్రటరీగారగు లాంబగారు బెంగళూరుకు వెళ్లిరి.

మిర్ జైన్ దీప్ గారు మిర్ అమిర్ దీప్ గారు (జిల్లాజడ్జీలు) నేటిఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

పి. యస్. శివస్వామి అయ్యగారు అఖిలభారత జాతీయ లిబరలు ఫెడరేషను సభకు అధ్యక్షత వహించుటకై గత రాత్రి బొంబాయి మొయిలుమీడ అకోలాకు వెళ్లిరి.

వైస్రాయిగారు

బెన్గళియరు, డిసెంబరు 22:—రాష్ట్రప్రతినిధి బెంగాలు ఏపీయాటికు సంఘమునుమాచెను. ఈజెనుతోటలందు యం సి. సి. క్రికెటు పోటీమాచెను. రాజప్రతినిధిదంపతులు కూచి బీహారురాణితో భుజించిరి. గొఖలుస్మారకబాలికా పాకశాల యందలి నాటకప్రదర్శనము ఆర్గినుసరిమాడబోయెను.

(ఫ్రీ ప్రెసు.)

వాతావరణస్థితి

1926 సం. దిశంబరునెల 24-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు
గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోవా-పూర్	87.8	57.0	...	4.73	7.98
విశాఖపట్నం	79.9	68.7	...	3.48	8.07
కాకినాడ	79.6	60.2	...	4.25	9.77
మచిలీపట్నం	83.1	62.0	...	4.05	10.52
కర్నూలు	87.0	58.6	...	0.78	4.07
బళ్లారి	85.4	59.6	...	2.87	3.38
అనంతపురం	...	...	...	3.63	2.44
కడప	87.8	63.8	...	2.86	6.50
నెల్లూరు	84.1	64.8	...	10.73	11.40
మద్రాసు	84.3	67.0	...	20.16	10.94
కడపూరు	83.8	69.0	...	20.25	11.73
సేలం	89.9	64.3	...	4.94	6.36
కోయంబుత్తూరు	83.1	67.4	...	12.19	1.07
తిరుగునాపల్లి	89.8	68.5	...	8.92	5.60
నాగపట్నం	82.1	70.1	...	23.42	14.33
మధుర	86.7	71.8	...	10.89	3.21
సాంబల్	82.1	74.7	...	26.56	0.17
తిరునల్వేలి	...	...	...	11.58	3.19
తిరుచేంద్రం	84.1	75.0	...	13.42	5.85
కొచ్చిన్	87.6	75.4	...	21.45	0.21
కాలికట్టు	89.8	70.1	...	10.94	5.54
మంగళూరు	91.5	69.2	...	13.63	2.68
బెంగళూరు	85.0	56.0	...	5.93	3.32
మిర్ కాకర్	...	...	...	...	...
కొడైకనాల్	62.4	47.2	...	14.41	7.80

సర్కారులు:—మచిలీపట్నములో ఆకాశము నిర్మలముగనున్నది. తక్కినచోట్ల మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. మచిలీపట్నము విశాఖపట్నములలో మామూలుకంటె వాతావరణము పొడిగా నున్నది. రాత్రివేళిమీ 3 1/2 నుండి 5 డిగ్రీలు తక్కువ. విశాఖపట్నములో హ్రస్వము ఎక్కువ.

దక్కన్:—కడపలో ఆకాశము విస్తారము మేఘచ్ఛాదితమై యున్నది. తక్కినచోట్ల పలకగ నున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది. బళ్లారి, కర్నూలులో గాలి మామూలుకంటె ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. రాత్రివేళిమీ నెల్లూరులోను, మద్రాసులోను 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

బంగాళా ఖాతమునకు నైరుతిగ వాయువీడనము తగ్గినది. రాజధాని దక్షిణభాగమున చలి హెచ్చినది. కాని వర్షము కురియలేదు.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు, సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

కర్నూలు గూడ్సు షెడ్ నందు నిర్ణయించబడినకాలము వరకు సామానులు ఇనాముగా సుంచియుంచబడును. అదైన 1927 సం. జనవరి 10 వ తేదీనుండి మణుగు 1 కి లేక ముఖ్య గురు తక్కువగానున్న దినము 1 కి లేక తనములో కొంతభాగమైనను రూ. 0-1-0 చొప్పున వార్ ఫేజ్ సుంకము వసూలు చేయబడును.

ప్రతిదినము కార్యాలయము మాయబడులోపల నేయే సామానులను ఎంతకాలము వరకు వార్ ఫేజ్ సుంకము లేక ఉంచబడునది తెలుపబడును.

శ్రద్ధానందుని హత్య

హిందూసంఘముందు తీవ్రసంచలనము

కలకత్తా, డిసెంబరు 24:—హిందూసంఘముందు నిన్న తెలిసి శ్రీశ్రద్ధానందుని మరణవార్తవలన ఆత్యంత విషాదములు జనించి సత్యధిక సంచలనమునకు కారణమయ్యెను. గౌహతి బోవుచున్న హిందూనాయకులు ఈవార్త దుఃఖసముద్రమున మునిగిరి.

లాలా లజపతిరాయగారు

లాలా లజపతిరాయగారు ఇట్లునిరి. “చాల విషాదకరమును ఘోరమునకు నీవార్తవలన నా ఆలోచనలన్నియు మంట గలసెను. రేపటియందయమున కొలంబో పోనుంకించితిని. ఇప్పుడు గౌహతిగాని ఢిల్లీగాని పోవలెను. తమ నాయకుని గోల్పోయినందులకు హిందువులు క్రోధమానరారు. మంచిపట్టుదలతో హిందువులు తమ నాయకుడు విడిచినపని కొనసాగించవలెను. నిస్పృహ, భయములకు తావీయక హిందువులందరూను స్వరాజ్యమునకు పోరాడుదురుగాక.”

జయకరుగారు

జయకరు ఇట్లు విలపించిరి. “నేను లాలాజీగారిచ్చిన సందేశమును బలపరచుచున్నాను. హిందువు లుండ్రేకపూరితులు గాకుండుదుగాక. స్వామివా రే దేశ్యముకొరకు తమజీవితమునర్పించికో పూర్తిగా నాలోచించి అట్టి హత్యలు జరిగినను భయమందక ఆయనపనిని కొనసాగింపవలెను. నాస్తితి బాగుండ నందున బొంబాయి వెళ్లదలచిరి. కాని ఈ పరిస్థితులవలన నేడే గౌహతి వెళ్లుచున్నాను.

గోస్వామిగారు

గోస్వామిగారిట్లునిరి. ఇది నిజమైనయెడల ఘోరవార్తయే. సంఘద్వేషము ఎక్కడకు నచ్చినది? ఉభయసంఘ నాయకులును ఇట్టివి తిరిగితిరిగి జరుగకుండ జూడవలెను.

భారతపత్రిక లిన్నియు ఉదయమున స్వామి శ్రద్ధానందుని పటములతో నల్లముట్టు గీతలతో తీరని విచారమును తెలుపుచు తమ కోపములను తెలియబుచ్చెను.

వంగపత్రికాభిప్రాయములు

“బెంగాల్:—శ్రద్ధానందుని మరణముపై నీవిధముగ ప్రాయమున్నది “హిందువుల దుర్వర్తన మొకపాతమును బోధించుచున్నది. హిందూమతమున కిదియొక సవాలు. హిందువు లతిశీఘ్రముగ తీసికొనవలసినసవాలు హిందూసంఘటనోద్యమమును దేశమందెడల విస్తరింప జేసి బలముగ నెలకొల్పుట గ న్వర చెడి యా తు ర త త మ గ తిం చి న నాయకునిపై తమకు గల భక్త్యనురాగములపై నాభారపడి యుండును.”

అమృతబజారు పత్రిక:—“స్వామిజీ ఏయద్యమమునకై తనజీవితమర్పించెనో ఆయద్యను మీహ్యరమును, అతిదుష్టమును అగు కృత్యముచే అధికబలయుతమై ప్రజాదరణకు పాత్రము గాగలదు.”

“ఫార్వర్డ్:—“చాలాకాలమునుండియు ఈదేశమునందు పెచ్చరిల్లుచున్న ఉన్మాదకరమున సాంఘిక దురభిమాన పితౄదము పరిపక్వమై మునల్పాను హంతకునిచే శ్రద్ధానందుని వధగా పరిణమించెను. దుర్భాగ్యుడను నా మునల్పాను హంతకుడు తన తుపాకిదెబ్బ శ్రద్ధానందుని ప్రాణముల తుద ముట్టించుటయేగాక భారతజాతీయతకే త్వర లోపూడ్చుకొని రంగ్రహము తొలిచెనను విషయనుతలపోయింపబోడు.

“థిల్లినుంచి తెలుపబడిన విషాదకరమగు వార్త దేశమంతటని గాఢమేఘావృతముగ జేయకమానదు. ఒక మహమ్మదీయ హంతకుడు తన యందుండు దయ్యము (దుర్బుద్ధి) నకు దాసుడై స్వామి శ్రద్ధానందుని నధించి తన దుర్భిర పిషాచ చుండుకొనెను. కొంతకాలమునుండియును ఈపోకరి దురాగ్రహాశీస్సుకు వేలకుక్కనవలె శ్రద్ధానందుని వెంటాడుచునేయుండెనని తెలియవచ్చుచున్నది. తుట్టుతునకు సాఘిక దురభిమానముయొక్క అతి భయంకరమున సాధనము తనకూచిని బడసెను.

(ఆ. ప్రె.)

అమృతబజారు పత్రిక

“మేము ఒకమాట మాత్రము సోదర మహమ్మదీయ నాయకులకు చెప్పకతప్పదు. హిందువులపై మహమ్మదీయులు చర్యల చేసినపుడు ఇంతవరకును సామాన్యముగ ఉపేక్షించిరి. తరచు మహమ్మదీయపత్రికలును నాయకులును, ఓవార్లుమాత్రమేగాక ఇట్టి దుష్కృత్యములందు సానుభూతి చూపిరి. దీనికి కారణము ద్రోహులు వారికులగు లగుచుండే. కావుననే స్వామిపై చేసిన ఇట్టి కృత్యములకు కారణములగుచున్నవి. హిందువుల కిట్టి వార్త ఎట్టి ఘోర పరిణామము లేగలవో యూహింపబాలము. దానివలననే హిందువుల

సహనభావము ఎంతవరకు శుభ్రమిచ్చినదో యూహింపనగును. హత్య గావించినవానికి ఇంతవర కెవ్వరును ఏమాత్రమును హాని చేయలేదు. తిరిగి కనిదీర్చుకొనుట నాలోచింపక స్వామి వారు చేయుచున్న కృషిని పూర్తిచేయుటని ఉద్దేశించుచున్నాము. ఆయనవర్య ఆధ్యాత్మికమే-భౌతిక మేమాత్రము గారు. పడియున్న గోతిలో నుండి దౌర్జన్యములేకయే తన సంఘమును శుద్ధిసంఘటనోద్యమములవలన పూర్వపు టొన్నత్యమునకు తీసికొని రావలెను.”

బెంగాల్ పత్రిక

“ఈఘోరహత్యవలన హిందువుల కొకపాతముగలదు. తమ మతమునకు సవాలు. తమ జీవితమంతయు కృషిపల్లిన శ్రద్ధానందునికృషి సఫలీకృతము చేయవలెనను సవాలు. తమ మతములకు ఆయన అతిపవిత్రముగ ఈ ఉద్యమమును విడిచివెళ్లెను. ప్రభుత్వముపై హత్యనిజోదేశముల కనిపెట్టు బాధ్యత యున్నది. ఇట్టిదానియందు తనశిక్ష విధించుటగాక ఇక మంచి ట్టివి జరుగకుండ జూడవలెను. మాతోపాటు విచారింపు మ మహమ్మదీయులు సహితము విచారింపుటతో సరిపెట్టుకొనక ఇంకను కొంతచేయవలసియున్నది. ఇట్టివిజరిగిన ఎట్టివిషయ పరిస్థితులు గలుగునో ఆలోచింపవలెను. హిందువుల స్వరక్షణోపాయముగాని ప్రభుత్వము శిక్షించుటగాని నేరముగాకుండ అరికట్టుటగాని మహమ్మదీయులసంఘద్వేషమును పోగొట్టాలవు. నాయకు లిట్టిదుష్కృత్యములను జరుగకుండ నిరసించవలెను. మనఃస్ఫూర్తిగ ప్రయత్నింపవలెను.” (ఆ. ప్రె.)

(బెజవాడ స్వయవిశేషి)

శ్రద్ధానందస్వామియొక్క విషాదకరమగు మరణోదంతము అన్నిసంఘములయందును అపారచింత నుద్యుల్లి జేసెను. మహానాయకుడు విరాగ్రేసరుడు గతించెను. ఉన్మాదయగు మహమ్మదీయుని అవేశకరమగు కృత్యము జాతీయావమానమును దెచ్చి పెట్టుచున్నది. స్వరాజ్యమును దూరమునకు గొంపోయి విరోధికి బలమును జేకూర్చుచున్నది.

మద్రాసులో శ్రద్ధానందుని నిరాశ్వాసానంతరణసభ తమిళనాడు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీవారియొక్కయు మద్రాసు మహాజనసభవారియొక్కయు యాజమాన్యమున ఈ నెల 26 లేదీ ఆదివారముసాయరకాలం 5-30 గం|| లకు తిరువ శిక్కేణి సముద్ర తీరమున తిలక్ ఘాట్ వద్ద—కాంగ్రెసు తనవర్గంతి జరుపుటకు—స్వామి శ్రద్ధానందుని నిరాశ్వా దుఖనూనకమునకు—గొప్ప జఘ జరుగను.

గౌ|| డాక్టరు యు. రామరావుగారు అధ్యక్షతవహించెదరు.

గౌ|| వి. రామదాసు పంతులుగారు, ఎం.కె.ఆచార్యగారు పి. యన్.గోవిందరాజ మొదలియగుగారు,బహుశ అహమ్మదుగారు,డాక్టరులల్ల య్యగారు,నీ.ఆర్.వొరస్వామిఅయ్యగారు, కే. భావ్యంగారు, బుక్రా సత్యనారాయణగారు, దివాన్ బహదూరు వి. మాశిలామణిపిల్లెగారు, సయ్యదు ఇబ్రహీంగారు, ఎం. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యగారు,ఎం. రత్నసభాపతి మొదలియగుగారు, టి. వి. కల్యాణసుందరమొదలియగుగారు మున్నగువారు ఉపన్యసించెదరు.

జపానురాజుత్వము

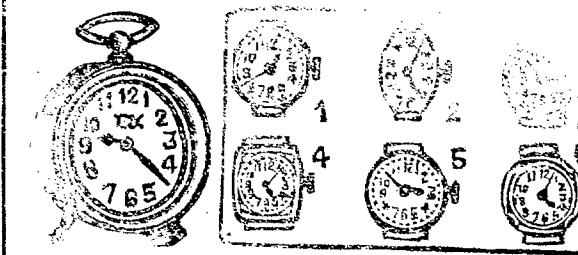
నిన్నరాత్రి సుఖముగా గడచెను

కలకత్తా డిసెం 23:—టోక్యోనుండి ఇట్లు తంతివచ్చెను:—నిన్నరాత్రి సుఖముగా నిద్రపట్టినది. ఉపరియు నాడి మారుచున్నది. నాడి నీరసముగా నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

30 రోజులవరకు మాత్రము

ఇనాము! “డి” టైంప్లీసు. ఇనాము!!

మావర్త యింనుగో కనుపర్చిన చేతి గడియారములలో ఏకముది కొనినను ఒక నిల్గు చేతిపట్టు “డి” టైంప్లీసు బహుమతి యిచ్చబడును.

మునుపటి వర గూ 16. ఇప్పటి వరమువర గూ 8 మాత్రమే ఈ గడియారము 22 క్యాలెన్డరు బంగారముతో తయారు చేయబడినది. 5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ. మంచితరుణము. చేతి గడియారము నిల్గుపట్టు “డి” టైంప్లీసు పోస్టుఖర్చులు గాక రు 8-0-0 లు మాత్రమే.

ది లీగల్ వాచ్ కంపెనీ, తపాలాపెట్టె 248 మదరాసు.

మధుర పురపాలకసంఘ ఆవనరసభ

అధ్యక్షునకు వేయిరూపాయిల జీతము

మధుర, డిసెంబరు 24:—మధురపురపాలకసంఘము ఆవనరసభజరిపి ప్రస్తుతఅధ్యక్షునకు వేయిరూపాయిలజీతము నామోదించిరి. స్వరాజ్యసభ్యులు 8 గరును సభను వీడిరి. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు, డిసెంబరు 23:—పట్టప్రదానోత్సవమందు చాలనుంది యువకులు పట్టభద్రులైరి. మొత్తము పట్టభద్రుల సంఖ్య 1200. (ఆ. ప్రె.)

మాండలే డిసెంబరు 23:—బర్మాగవర్నరు మరరాసు గవర్నరు నంపతులు పరివారము మింటి పోలీసు ఆటల పోటీలు చూచిరి. బట్లరుగారు బహుమతుల నిచ్చిరి. బర్మాగుట్టపు పంచెములను మదరాసు గవర్నరుగారు చూచిరి. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

ఇంహారు, డిసెంబరు 23:—వ్యవసాయదారుల సౌకర్యార్థము ప్రభుత్వము నేవొంగు బాంకులు నిర్మించిరి. (ఫ్రీ ప్రెసు)

మద్రాసు పార్కు ఫేరు మెసర్సు ఇ. డి. సస్సూ & కంపెనీ లి మి టెడ్.,

వారు పైన తెలుపబడిన ఫేరునందు బొంబాయిలో పలుకరముల మిల్లులందు తయారుకాబడిన అనేకరకముల జువలీ దినుసులను ప్రవర్తింపబోవుచున్నారని యిందుమూలముగా ఆ దరికిని తెలియజేయుచున్నారు. ప్రస్తుతము హిందూదేశమునందు అనేక దుకాణములందు విక్రయింపబడుచున్నట్టి వాటియొక్క శ్రేష్ఠత్వము మీకు తెలియుటకొరకే ఈ ప్రకారము చేయబడుచున్నది. హిందూదేశమునందున్న ఏయూరివారైనను ధరలకు, ఇతర వివరములకు మాన నేరులో తెలుపగోరవను. మద్రాసు రాజధానివారివద్దనుండి వచ్చు విచారణలు ప్రత్యేకముగా గమనింపబడి, ఏకము కావలసినను విక్రీలి జాగ్రత్తతో వారికోరికమేరకు పంపబడును.

వై కంపెనీ ప్రతినిధి

ఓనర్సు ప్లాంవర్డ్ ప్రతిరోజును హాజరుగా నుంకి మీకు కావలసిన వివరములను తెలుపును.

మీరు మేలురకము

ఇండియా జివిల్ డినుసులను వా

ధరలకు కొనుటకు వీలుగా నున్నప్పుడు ఏల మీరు వాచైమును విడేశములకు పంపవలెను?

వెలువడినది! త్వరపడుడు

నీతినిధి

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయం దైవవకుసుచుము.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతిముండగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండు వేలయేడల క్రింద తిబెటు దేశమునకుఁ బోయి యాభావలోనికిఁ బరివర్తితమై యిటీవల నీనా చక్రవర్తిచే సువాదితమై చీనాభావలోనికి, తర్వాత వింగ్లీషుభానికిఁ బరివర్తితమైన యుత్పన్నతీగ్రంథమున కిది మధురముగు సాంధ్రవచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. నూనకసుజీవితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితో జేటగా నూటిగా నీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రొను సైజు నిండు క్యాలికోబైండు. వెల రు. ౧-౪-౦.

ఆంధ్రగ్రంథమాల;

తపాలాపెట్టె నం. 212 రు, చున్నపురి

ఉత్త అన్యాయము

లాండ్స్ టీర్స్

లోకర్నో భావమునకు విరుద్ధము

ప్ర్యాంకో - జర్మనీ సఖ్యతకు అడ్డు

దెల్లీ, డిసెంబరు 22:—ఉత్తరపు పత్రికలన్నియు లాండ్స్ టీర్స్ ను గూర్చి అగ్నిహోత్రమును గురించుచున్నయవి. ఒకమూల జర్మను రాష్ట్రము నాక్రమించుకొనిరి. ఇట్టిదారుణ కృత్యములను నిర్భయముగ ఎట్టిశిక్షయు లేకుండ సల్పుచున్నారని. అట్టితరీ ప్ర్యాంకో జర్మను సఖ్యత కుదురుట అసాధ్యమని ఏకగ్రీవముగ చాటుచున్నది.

ఈతీర్పుచే జర్మనీలో అన్ని పక్షములు ఏకముగావచ్చునని లోకలంకేరు పత్రిక వాకొనుచున్నది.

లోకర్నో ఒడంబడిక ఎంతవరకు త్రికరణబద్ధిలో శిక్ష బడెనో నేడు దీనివలన విజము బయల్పడినదని క్రుజిలెగుపత్రిక చాటుచున్నది.

ప్రాంసు మరల జర్మనీకి మోసపు టభయములను ఇచ్చునపుడు లాండ్స్ టీర్స్ ను మించిపోజాలమని టగిస్ జిటంగు పత్రిక చెలుపుచున్నది.

వాంతకుని విడిచిపెట్టి జబ్బులన్నివారిని శిక్షించిన తీర్పు ఉత్త అన్యాయము గాని వేరొకటి గాదని ఆల్లి జిమిని జిటంగు పత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

హెర్వాన్ హోయెస్పిగారి ద్వారా లాండ్స్ టీర్స్ ను గురించి తమ ఆసక్తులను ప్రకటించి జర్మనులు చెలుపుచున్నారు. ఇట్టితీర్పులు ప్ర్యాంకో - జర్మనీపై త్రిక ముప్పనియు మరల ఈ విషయమును పునర్విచారణ గావించవలె ననియు ప్రకంచి ప్రభుత్వమునకు చెలుపుడని ప్యాంకిస్ లో నున్న జర్మను రాయవారి పుత్రులు జేసిరి.

ప్యాంకిస్, డిసెంబరు 22:—ప్యాంకిస్ వార్తాపత్రికలు జర్మనుల కోపమునకు చలించలేదు. త్రాగి కొట్టుకొను జబ్బు లాటలో సాక్ష్యమును ఏర్పిర్చి తీర్పు జేయునపుడు ఇటులే ఇట్టి గందరగోళములో తీర్పు లేర్పడునని ప్యాంకిస్ వార్తాపత్రికలు చెలుపుచున్నవి. జర్మనులకోపము ఉత్త అదావడి తప్ప మరేమి గాదనుచున్నవి. న్యాయస్థానమునకు వచ్చినవారికి తక్కువ శిక్షలు, రానివారికి ఎక్కువ శిక్షలు బడె ననుచున్నవి. లెఫ్ట పక్షపు పత్రికలు మాత్రము లాండ్స్ టీర్స్ లో అనుభూతి జెందినవి.

ఆధునిక విమానములు నిరుపద్రవమని రుజువు జేయుచు గొప్ప ఎత్తయినకొండలమీద పయనముజేసిరి. జాకొలిమంగు జెర్మ హిండ్లగార్డు.

సామ్రాజ్య వైమానిక ప్రచారము

వైమానికమంత్రిపరీక్ష

రుగ్బీ, డిసెంబరు 22:—నిన్ను నేపిల్సునుండి సో సెప్టెంబర్ బ్యాంకుగారు బయలుదేరి వెళ్లిరి. ఆసంగతి తెలియుటకు తిరి ఆలస్యముగ చేరుటచే కయిరో కరాచీ ప్రచార మంతవరకు సాగినదో జెప్ప వీలులేకుండెను. నేపిల్సునుండి విమానము బయలుదేరిన పిదప ఇటలీ తీరమున పెనుగాలి నెగుర్కొనెనట. వైమానికపయనము సాగుటకు వలయు చునుట గావలసి యుండుటచే కొంతసేపు ఆగవలసి వచ్చెను. మూల్తా నేడుచయము 10 గంటలకు జేరెను. ఇండియా పయనములో మధ్యప్రాచ్యముననున్న వైమానికదళములను సెప్టెంబర్ ప్రాంతం కరుగారు పరీక్షించెదరు ఢిల్లీ జేరినతరువాత. ఇండియాలో ఏమి చేయవలసినదీ ఆలోచించెదరు. ఈ సమాచారము పూర్తి అయినపిదప వైమానికమంత్రి స్వయముగ అధినివేశ వైమానిక పటాలము లన్నిటిని పరీక్షించెదరు.

కయిరో కరాచీ పయనపు విమానములలో ఒకటి మూల్తా నేడు 12-30 గంటలకు జేరెను.

భారతదేశవిమానము

'సిటీ ఆఫ్ ఢిల్లీ' యని నామబడివరు.

మీ కందరికిని సంతోషకరమైన క్రిస్మస్ పండుగ!
మీరు క్రిస్మస్ సెలవును, నూతన సంవత్సరపు సెలవును హాయిగా
వెల్లర్పు గ్రాండు సర్క్యుసునందు గడుపుడు
వేడుకలు — ఎస్.ఎస్.ఎస్. మైదానము

ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 5-30 గం., రాత్రి 9-30 గం.

25-12-26 తేది శనివారమునుండి ప్రత్యేకమైన, గొప్పయేర్పాటుగలదు. ధైర్యశాలిమైన డెవిల్ లూసియో గొప్పధైర్యమును, ఉత్సాహమును కలిగించునట్టి మోటారు సైకిల్ తో దుముకుట, పగిలిన నీసాలపై వట్టిపాదములతో ప్రాణమునకు తెగించి మిస్ వెస్ సెల్లియా దుముకుట, ప్రాఫెసరు యల్ యెట్, సుప్రసిద్ధ ఫ్రెంచి శాండ్ గారు మద్రాసునకు వచ్చుట యిదిమే మొదటిసారి.

క్రిస్మస్ పండుగ వారమునకు మిక్కిలి అద్భుతమైన ప్రావైటరు కార్యక్రమము గలదు. మేనేజరు.

టి. జి. వెల్లరు,

ఎస్. ఎస్. మహామెడ్,

నికరమైన నాణ్యము అందు ప్రసిద్ధిపొందిన ఘనత!

మా పోటీదారులు విదేశీయులు, స్వదేశీయులు మా సుప్రసిద్ధమైన

మై సూరు చందన సబ్బు

మాదిరిగానే నయమైనట్టి, కృత్రిమమైన సబ్బులను తయారుచేయుచున్నారు. అందుచేతనే మాసబ్బులు నికరమైన నాణ్యము గలవని వారే స్పష్టముగా అంగీకరించినట్లు రూపించబడుచున్నది.

ప్రసిద్ధిపొందిన ఘనత మాసబ్బులయొక్క శ్రేష్ఠతను వాడుటచే మా కార్యగారమునందు విడువని పరిశోధనలచే గలిగిన ఫలితమని గ్రహించవలెను.

సబ్బులను కొనుగట్టివారిలో ప్రతిబుద్ధిమంతుడు మైసూరు చందనసబ్బును వాడుటచే సంపూర్ణమైన తృప్తి కలుగుచున్నదని తెలుసుకొని యున్నాడు. ప్రపంచమునందు తయారు చేయబడునట్టి వాటిలో దీనికి సమానమైన దేదియును లేదు. మా మాటయందు సమ్యక్తము లేకయున్నచో ఒక బిల్లును కొని

మీరే దీనిని విమర్శించుకొనుడు

ఇతరమైనవి యివ్వనట్టి సంతోషమును మైసూరు చందన సబ్బులు యిచ్చుచున్నవని మీరు ప్రశంసించురు. చందన కట్టకు మైసూరు జన్మస్థానము. అందుచేతనే మైసూరు మాత్రమే ప్రపంచమునం దుండునట్టివాటిలో శ్రేష్ఠమైనట్టి చందనవస్తువులను సరఫరాచేయగలదు.

గవర్న మెంటు సోప్ ఫ్యాకర్టీ బెంగుళూరు.

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో మార్పు

క్రాంతి మార్పు

రుగ్బీ, డిసెంబరు 22:—సామ్రాజ్యసభనుండివచ్చి హర్టి జాగుగారిచ్చిన యువన్యాసములచే అత్యుత్సాహమున దేశమంటు గలుగుచున్నది. దేశములో రాజకీయభివృద్ధి గల్గునని వార్తాపత్రికలు చెలుపుచున్నవి. క్రొత్తపక్షముగూడ ఏర్పడు ననుచున్నారు.

పనిలేని కార్మికుల సంఖ్య

రుగ్బీ, డిసెంబరు 22:—ఈవారము కార్మికమంత్రిగగ మవారు పనిలేనివారిసంఖ్య 95000 తగ్గనని చెలుపుచున్నారు. గనుల పని ఆగిపోయినపుడు పనిలేనపుడు ఇచ్చుటాభయములను పనివాండ్రుకీయలేదు. వర్తకపుతగాదాలచే నిలిచిపోయినవారికి ఇవ్వలేదు. ఇంతవరకు పనిలో జేరినవారికి ఇవ్వననుటలేదు. కొన్ని విషయములలో మాత్రము వర్తకపు తగాదాచే ఆక్షేపణయున్న వారిని గనుల పనివాండ్రు పట్టిలో నమోదుజేసికొనుటలేదు.

రుమేనియా రాజు

బుకారెస్టు, డిసెంబరు 22:—శత్రువికీర్తి అయినపిదప రుమేనియా రాజు స్వస్థత గాంచెను. ప్రక్కనుండిలేచి తిరుగుచున్నాడు ఆరోగ్యపరిస్థితులు తృప్తికరముగనే యున్నవి.

ఆతని రాజీకి బలిపిన ప్రభుత్వ క్రింద అంగీకరించుచు ఆమె సిన సేవకది తిరుగుచున్నదనిరి.

క్రిస్మస్ శరీరవచనములు

లండన్, డిసెంబరు 22:—బ్రూసుగారు ఆస్ట్రేలియాకు వెడలిరి. వాబుగ్గుదగ్గర కర్నలు అమెరికాగారు మరితర స్నేహితులు ఆతనిని సాగనంపిరి.

జన్మస్థానమును జూచుటచే ఎంతయు ధన్యత గాంచి తిననియు, ఇవన్నియు జ్ఞాపకముచుకొనెదననియు, సామ్రాజ్యము భాగ్యోదయము గాంచుగాక యని ఆశీర్వాదించుచున్నాడనిరి.

కావలెను

ఈ పురపాలకసంఘము నిర్వాహకత్వము క్రిందనున్న ఉద్యోగములకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. జీతము, యోగ్యత, సామర్థ్యము ననుసరించి యియ్యబడును. యోగ్యతగలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

1 శానిటరీ ఇన్ స్పెక్టరు, ఓవరుశీరు ఈ రెంటి యందును అనుభవముగలవారు, 2 శానిటరీ ఇన్ స్పెక్టరు, 3 సబ్ ఓవరుశీరు, 4 వాక్సినేటరు, 5 హైస్కూలుకు ఉరుడు మునిషి. ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలకు, (6) 4 గు హౌయర్, లోయర్ గ్రేడు ట్రెయిండు ఉపాధ్యాయులు దరఖాస్తులను ఈ దిగువ విలాసమునకు 15-1-1927 తేదిలోగా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

మునిసిపల్ కౌన్సిల్ } ఎం. బి. కొండప్ప
తాడిపత్రి } చేర్మన్.

స్వామి శ్రద్ధానందుని ఘోరమరణము

ఎవ్వడో తురక తుపాకితో కాల్చి చంపుట

రక్షింబోయిన ధరంసింగుకు తీవ్రమైన గాయములు - వాని స్వేటుమెంటు

ఢిల్లీలో పాపులన్నియు మూయబడుట - ఇర్రర కొట్లాటలు

ముద్దాయి అరెస్టు చేయబడుట

గౌహతీకాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు మార్పులు

నాయకుల సంఘములు

ఢిల్లీ, డిసెం 23:—నేటిసాయంత్రము నూడు ముప్పాతిక గంటలకు అబ్దుల్ బషీరు (వీనినరియైన పేరు అబ్దుల్ రషీదు అని తెలిసినది) అనునొక తురకవాడు హిందూనాయకుడగు శ్రద్ధానందు స్వామిని తుపాకితో కాల్చి చంపెను. స్వామియనుచు డగు ధరంసింగు స్వామిని రక్షింబోయి తీవ్రమైన గాయములపాలయ్యెను. ఢిల్లీపట్టణమంతయు సట్టుడికినట్లుడికి పాపులన్నియు మూయబడుచున్నవి. పోలీసువారు తగు జాగ్రత్త తీసుకొనుచున్నారు. అబ్దులు బషీరును అరెస్టుచేసిరి.

ధరంసింగును ఆస్పత్రికి తీసికొని పోయిరి. స్వామిదేహము శవశరీరకొరకు గొంపోబడుచున్నది. అంత్యక్రియలు రేపు జరుగును.

(అ. ప్రె.)

వివరములు

ఢిల్లీ, డిసెం 23:—స్వామి శ్రద్ధానందుడు విషపిశువులొగమునుండి (బ్రాంకో-మ్యామోనియా) కొద్దిగా తెప్పరిల్లుకొని పంపముమీద పరుండియుండెను. మధ్యాహ్నము మాడుముప్పాతిక గంటలకు అబ్దుల్ రషీద్ అనుతురకవాడుకడకు లోపల ప్రవేశించి స్వామిని చూడగోరుచున్నానని చెప్పెను. లోపలికి తీసుకొనిపోగా స్వామిచేరవకుతోయి రివాల్యరును నరుసగా 5 పర్యాయములు ప్రేల్చెను. స్వామికి మెడమీదను గొంతుమీదను తీవ్రమైన గాయములుతగిలెను. స్వామివారిని విశ్వాసముతో ననుసరించుచున్న ధరంసింగు అనునాత డీసయమున స్వామినిరక్షించుటకై అడ్డపడిపోయి తీవ్రమైన గాయముల పాలయ్యెను. కుడితోడమీద పెద్దగాయము తగిలెను. స్వామి 71 సంవత్సరములయస్సు గలవాడగుటచే గాయములబాధ కోర్పుకొనబాలక వెంటనే ప్రాణములనిడిచెను.

20 నిమిషములైన తరువాత పోలీసుఅధికారులు కొంతపోలీసుదళముతో అచ్చటికివచ్చిరి. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు ఇంటిలో నున్నవారి సహాయముతో హంతకుని చుట్టుముట్టి రివాల్యరును చూపి బెదిరించి పట్టుకొనిరి.

పిమ్మట సర్దార్ ఛోటాసింగుగారు ధరంసింగు వద్దనుండి సాక్ష్యమును రికార్డుచేసి వానిని ఆస్పత్రికి బంపెను. అతనినితీసి ఆస్పత్రిలో చాలక్రిష్టముగ నున్నది.

ఈ విషాదవార్త పట్టణమంతయు మహాగ్నిబాల్లవలె నాలుగుమూలలకును నిమిషములో వ్యాపించెను. జనులందరును గంపులు గంపులుగా స్వామివారి అంత్యసంస్కరణము చేసుకొని పోవలెనని వచ్చిరి. అచ్చటనున్న పాపులన్నియు వెంటనే మాసివేయబడెను. పట్టణమంతయు పాడుబడినట్లుండెను. అధికారులు తగుశ్రద్ధతీసుకొని యింక అల్లరులు జరుగకుండ చూచుచున్నారు.

మరికొన్ని వివరములు

స్వామివారి అనుచరులు చెప్పినట్లుగా శ్రద్ధానందుడు వెంటనే మరణించెను. చాలకాలమునుండి స్వామికొరకు అనేకమంది వచ్చిపోవుచుండిరి. ఈఘోరమరణమున్ని చోట్లను గొప్ప విచారము కలిగించినది. హంతకుడు అబ్దుల్ బషీరు 4 గంటలైన తరువాత వచ్చి స్వామిని చూడవలసిన పని యున్నదనియు ఇస్లాము మతము ను గూర్చి అవసరముగా మాట్లాడవలసియున్నదనియు అచ్చటనున్న ధరంసింగుతో చెప్పెను. వానిని లోపలికి పోనిచ్చుటకు ధరంసింగు కిష్టములేదుగాని స్వామి వానిని చూడుటచే లోపలికి తీసుకొనివచ్చుచు చెప్పెను. హంతకుడు తనయుద్దేశ్యమును తెలియబరచెను. కాని స్వామివారుమతవిషయములనుగూర్చి చర్చించుటకిష్టము చాలబలహీనముగానున్నదనియు మరియొకవాడు రావలసినదనియు కోరెను. హంతకుడంత దాహముగానున్నదని అడుగగా వానికినీ రిచ్చి త్రాగుటకు బదుటికిగొంపోయిరి. నేననుడు త్రాగిన గ్లాసును తీసుకొని లోపలికిపోయెను. ఇదియే అనకాశముకొని రివాల్యరుతో స్వామిని కాల్చిచేసెను. తరువాత జరిగిన పోరాటములో ధరంసింగుగూడ గాయములు తగిలెను. ఆతడు వెంటనే పోలీసువారికి ప్రేటుమెంటు నీయలేకపోయెను. అంతయు జరిగిన తరువాత డిప్యూటీ కమిషనరు రప్పకు వచ్చెను.

హంతకుని పేరు

హతుశిషేరు అబ్దుల్ బషీరుగాక అబ్దురషీద్ అని తెలియచున్నది.

ధరంసింగుని స్వేటుమెంటు

స్వామిశ్రద్ధానందుని సేవకుడగు ధరంసింగు గొప్పసిన డ్డే మెంటు అస్సోసియేటెడ్ డెవలప్మెన్టువారి కిదివరకు తెలిసిన కథనమునే ఖాయపరచుచున్నది. ధరంసింగిట్లు చెప్పెను:—

స్వామిశ్రీకి కొంతకాలమునుండి జబ్బుగానుండి మంచములోనేయుండెను. సాయంకాలమున సుమారు 4 గంటలకు స్వామి లోపలికిపోయినతరువాత నేను తలుపువేసితిని. ఈలోగా హంతకుడు మెల్లెక్కివచ్చుచుండగా నేను వానిని కలుసుకొని పనియేమని అడిగితిని. స్వామిశ్రీనిచూడవలెనని అతడుచెప్పెను. స్వామిశ్రీ మంచములో నున్నాడనియు చూడుటకు మీలెదనియు నేను చెప్పితిని. ఆతడు మావశతప్పనిని చెప్పుటచే సరేనని యొక గది లో కూర్చుండి మంటిని. తరువాత కొంతమేర పటికేన న్ను స్వామిశ్రీ సిలువగా నేనులోపలికిపోయి దేహము కుద్రపరచుకొనుటకై స్వామికి నీరిచ్చి యుంటిని. నేనెవ్వరో వచ్చియున్నారని చెప్పగా స్వామి వానినిలోపలికి పిలచెను. వాడులోపలికిరాగానే పనియేమని స్వామిఅడుగగా ఇస్లామునుగరించి కొంత మాట్లాడవలెనని యున్నదని వాడు జవాబుచెప్పెను. స్వామి తనకు జబ్బుగానుండుటచే ప్రస్తుత మావిషయములనుగరించి మాట్లాడబాలననియు మరియొకవారు వచ్చిన సంతసించెదననియుచెప్పిరి. అంతహంతకుడు త్రాగుటకు నీరు కావలెనని చెప్పెను. నీటికొరాయి గదిజరుగుటకుండుటచే నీరిచ్చెనను నావెంటరమ్మని నేను చెప్పితిని. అంతసాకు నావెంటవచ్చి నీరుత్రాగి వెంటనే వెనుకకు పరుగెత్తి స్వామి పరుండియున్న గదిలో జొరబడి గుండెలలో రెండుమార్లు తుపాకిని (వేల్చి) స్వామిని చంపెను. నేను దీనిని చూచి గిల్లెట్టి వెనుకనుండి బోయి వానినుండి ఆయుధములూని వానిని పట్టుకొనుటకు నేను ప్రయత్నింపగా నాతోడయందు వాడు రెండుమార్లుకాల్చెను. ఈగల్లంకంతయు విని స్వామివారి కార్యనర్థి ధర్మసాలుకు పరుగెత్తుకొని వచ్చి ముద్దాయిని పట్టుకొని పోలీసువారికి వప్పించెను. ముద్దాయి ధర్మసాలునిగూడ కాల్చుజూచెను. కాని, పిస్తోలు పనికిరాకపోయెను. ముద్దాయి లోపల ప్రవేశించినప్పటికి ఉపయోగపడని గుండ్లురెండే యుండెను.

ముద్దాయి వర్ణన

అస్సోసియేటెడ్ డెవలప్మెన్టు ప్రతినిధి ముద్దాయిని పోలీసుప్రేక్షకునంద చూచెను. వానిపేరు అబ్దుల్ రషీదు. వాడునల్లగా పొడుపుగానుండును. వానికి వయస్సు సుమారు 45 సంవత్సరములుండును. గడ్డముగాక కరిగిన వెంట్రుకలుగూడ కలిగి ఈ జీవలె నుండును. ఢిల్లీలో జామ్యునుసేదవద్దనున్నట్లే

జాబజారులో వీనికాపురము. ముద్దాయి తన నేరమును ఒప్పుకొనినట్లు తెలియుచున్నది. స్వామిశ్రీ శరీరమింకను అచ్చటనే యున్నది. కాని శవశరీరకొరకై అది గొంపోబడునని తెలియుచున్నది. అంత్యక్రియలు రేపుజరుగును.

మరికొన్ని కొట్లాటలు

స్వామివారి మరణానంతరమున బంటాపాక్ రోడ్డుమీదను ఆమట్టుప్రక్క ప్రాంతములలోను మరికొన్ని కొట్లాటలు జరిగినవి. కరురు మహమ్మదీయులకు గాయములుతగిలి ఆస్పత్రిలో చేర్చుకొనబడిరి. ఒక హిందువునకు స్వల్పముగా గాయములు తగిలెను. పోలీసువారు పట్టణములో కాపలాగాయుచున్నారు. అంతయు శాంతముగానున్నది.

పోస్టుమార్తెముపరీక్ష చేపుజరుగును. తదనంతరము ఉత్తర క్రియలుజరుగును. హంతకుని సరియైన పేరు అబ్దుల్ రషీదు.

పట్టణసీతి

ఢిల్లీ, డిసెం 23:—సాయంకాలము 6-15 నిమిషముల లయకు ఇర్రరవిశేషములెవ్వయు జరుగలేదు. కాని భయమంతయు అరిగిపోలేదు. ఉత్తరహిందూస్థానమున మిక్కిలి గొప్ప వాల్లలో నొకరగు శ్రద్ధానందుస్వామియొక్క అకాలఘోరమరణవార్తవిని పట్టణమంతయు దుఃఖించుచున్నది. తీవ్రమైన వపడిసెము (బ్రాంకో-మ్యామోనియా) బాధనుండితీరు మొన్ననే విముక్తులైరి. స్వామిశ్రీనుతిరిగినదని డాక్టరు నాలుగురోజులక్రిందటనేచెప్పెను. జబ్బుగానుండుటచే వారు కాంగ్రెసుకు పోషకులవలెదన్నమాట అందరికిని తెలిసినదియే. వైస్రాయిగారు మొన్నయువస్వామిచ్చినతగవారే చల్లారిపోవుచున్నవలె వైష్ణవ ములించు పలనని గిగిపెచ్చు పేరు గగలవు. పట్టణములో శాంతిని నెలకొల్పుటకు విశేషప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. క్రిస్తమసుపండుగయని పాపులలో వస్తువులనుకొనుకొన్నటుకై వచ్చినవారు తిరిగి పోవలసివచ్చినది. విషాదవార్త తెలిసిన రోనిమిషములలోనే పాపులన్నియు మూయబడి అందరు నీనిషయమును గరించియే మాట్లాడుకొనసాగిరి.

దుఃఖవార్త వ్యాపించుట

నాయకుల సంఘములు

లాహోరు

లాహోరు, డిసెంబరు 23:—ఢిల్లీలో ఉద్దేకములుగల మహమ్మదీయుల డెర్రాఫ్లో స్వామిశ్రద్ధానందును చంపినను ఘోరవార్త నేటిసాయంకాలమున లాహోరుపట్టణమును వ్యాపింపగనే హిందువులలో భయమును క్రోధమును కలిగెను. ఈ వార్త పట్టణమంతయు వ్యాపించుటతోడనే హిందువు లీఘోరకార్యమును తీవ్రముగా ఖండించుచున్నారు. అహంతకునియెడల కొందరు మహమ్మదీయులుగూడ అసమ్మతిని వలెయిచ్చిరి.

హంసరాజు గారు

ఆర్యపరిషత్తు ప్రతినిధిసభకు అగ్ర్యక్షులును పంజాబునాయకులును ఒకప్పుడు దయానంద ఆంగ్లోవైదిక కళాశాల ప్రిన్సిపాలును అగు హంసరాజుగారు పంజాబుహిందువుల కీడిగువ సంఘము నొసంగిరి.

స్వామిశ్రద్ధానందునిమరణమువలన హిందువు లుద్దేకపూరితులుకాగూడదు. వైగా వైదికధర్మప్రచారమును మరింత కార్యదీక్షతో నడుపలెను. ప్రస్తుత సమయములందు పనికి రాకపోయినను ఇట్టిఘోరకార్యములు త అసహనమును మాత్రమే తెలియజేయగలవు. స్వామి శ్రద్ధానందు డిట్లు దయావిరహితముగ హత్యచేయడెననుమిఖవార్తవి నగానే ఒడలు ఝల్లునునెను స్వామి తనజీవితమును ఆర్యసమాజము దేశసేవలను ధారబోసివాడు. వీరిఘోరమరణమునుగూర్చి హిందూదేశమున దుఃఖించినవారుండరు. తాను తలపెట్టిన నేవకొరకే తనప్రాణములనుగూడచినవకు అర్పించియుండుట చే స్వామిశ్రీపూత నరిక్తుడయ్యెను.

దివాన్ చమక్ లాలు

గార్జున్ తెలిపిరి:—నాజీవితకాలమందు నేను విన్నట్లు వంటి ఘోరవార్తలలో స్వామి శ్రీవహత్యయొకటియైయున్నది. నానుఖమును తెలుపుటకు నాకు మాటలుచాలకున్నవి. ఆహూనాయకుడు హిందూదేశయువకుల కెప్పటి కప్పుడు నూతనోత్సాహ మొసంగుచుండెను. ఇంతకంటె దారుణమైనది, ఇంతకంటె దుఃఖకరమైనది మనసరిత్రలో నింకొకటి యుండదను ఈ మహామహుని మరణమువలన హిందూదేశములోని హిందువులొకగూపాహము నేర్చుకొనవలెనని నేను భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను. జాతీయజీవనములో నశింపజేయబడకుండ మిమ్మును మీరు రక్షించుకొనగోరినట్లుయిన మిహంధగును ఒక్కటిగా వలెనని చెప్పుచున్నాను.

మహర్షి కృష్ణ

పంజాబు సరిహద్దు రామ్యము, జమ్ము, కాశ్మీరము, బెల్గాచ్చి నానముల ఆర్యసమాజముల ప్రతినిధిసభయగు ఆర్యప్రతినిధి సభకు గౌరవకార్యదర్శియగు స్వామి శ్రద్ధానందుని మరణమునుగూర్చి మహర్షి కృష్ణగారిట్లు చెప్పిరి:—

స్వామిశీ పాత్యకేయబతులన ఆర్యసమాజముయొక్క కీర్తి మరింత వ్యాపించినది. స్వామిశీ తనతోపాటు ఆర్యసమాజము కొరకై పోయి బహిష్కరిత తేలరాముగారికివలెనే పతజ్జీయము అసహనభరితముల పాలయ్యెను. స్వామిశీచేసిన గొప్ప కార్యములలో సారిద్యారమునందు స్వయంత్రబాతీయ విశ్వవిద్యాలయమును గురుకులమును స్థాపించుట ఒకటియొప్పుది. స్వామియొక్క జీవితచరిత్రయందు త్యాగముతోనే మాకు కొనియున్నది. ఆయన సరమపనించుటపాడ ఆయన తలపెట్టిన మహాత్కార్యమునకు తగినట్లుగా నున్నది. వారిమాతృమ సం తోషపెట్టలేనదిగ హిందువులు వారు తలపెట్టినవనిని అమితోత్సాహముతో కొనసాగింపవలసియున్నది.

పాండవనగరమున దుఃఖసముద్రము

ఆర్యక్షుని యూరేగింపునిలుచుట

పాండు, కాంగ్రెసు కాంపు, డిసెం 23:—శ్రద్ధానంద స్వామి ఎన్ఫోర్స్ యొక్క తురకవానిచేత రివాల్యూరుచే కాల్చి సంబంధము భారతవార్త యిప్పటికి వ్యాపించగానే ఒక్కమారుగానే అందరును దుఃఖసముద్రమున మునిగిపోయిరి.

హిందూమహాసభ మొట్టమొదట 27, 28 తేదీలలో జరగవలెనని ఏర్పాటు చేయబడినది. కాని, మార్పులేమైన జరుగునేమో మాడవలసియున్నది. పండిత మాలవ్యాగా చెప్పటనుండి ఎన్నటికి వోవునది యింకను తెలియకుండుటచే యింక నేరీయు స్పష్టముగా తెలియకున్నది కాంగ్రెసున కామహానీయుడు భారతమైన నేరను జేరియుండుటచే అందరును దుఃఖసముద్రమున మునిగియున్నారు. 1919లో పంజాబు అల్లరులు జరిగినప్పటి నుండి వారు జేరిన కేసు సంబంధము తలంచుకొనిరి. ఈభాగం వార్త హిందూనాయకులను నేడిచుటకైనప్పటికైన అల్లులు కలాంఅజదు పండిత మహామృదీయ నాయకులకును దుఃఖము కలిగించినది. ఆర్యక్షుని యూరేగింపు నిలిపివేయబడినది.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

స్వామివారి మరణమునుగూర్చి అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధితో నిట్లుచెప్పిరి.

స్వామి శ్రద్ధానందుడు భారతమన మరణము పాలయ్యెనను వార్తనామిన పిడుగున బడినది. మేము చిన్నప్పుడు చదువు కొనుచున్నప్పుడునుండియు స్నేహితులము. నాకంటె ఆయన పెద్దవాడగుటచే ఆయన ప్రేక్షకులలోనే చదువుచుండెడివాడు. మాలోనాకు కొన్ని అభిప్రాయభేదములున్నను మేమెప్పుడును సోదరులవలెనే మెలంతుచుంటిమి. కావున నాకు గలిగిన నష్టముపాఠము. కాని దేశమునకుకలిగిననష్టమంతకంటె అపారమైనది. హిందూనాయకులలో వికాలమైన జాతీయదృక్పథముగల కొలదినుండియు ఆయన యొక్కదై యున్నాడు. అభిప్రాయభేదము లన్నను మహామృదీయలలో గూడ ఆయనయందు గౌరవము గలవారిని నేనెరుంగును. వారు హిందూ మహామృదీయ యొక్కతకుగూడ కృత నిశ్చయములై యున్నారని గూడ నాకు తెలియును. స్వరాజ్యబాబుమీదనున్న హిందూదేశాభివృద్ధికి విక్రమి యననరమున హిందూమహామృదీయ స్నేహభావము లను ఎప్పుడో యుక్తకృతార్థమైన మహామృదీయ డొకడు స్వామిశీని దారుణముగా హత్య కొనించుట అంతరాయము కాగూడదు.

మహాలానా అబ్దుల్ కలాం అజరు

ఈవార్త విని నావననన్న మిక్కిలి దిగ్భించినది. వారికి చాల జబ్బుగాను నున్నది. నాకు కొద్దికోజలక్రిందుటనే తెలిసినది. మరల మరల చిన్నమయమున పనికిరావని ఢిల్లీలో హిందూ మహామృదీయల దృక్పథమిందుంటిని. ఎవ్వడో యుక్తకృతార్థమైన మహామృదీయ డొకరుగూకార్యమును చేసినందున లన మహామృదీయసంఘమున కంతకును కళంకము రాగూడదు. ఎవ్వడోపెచ్చివాడు హిందూనాయకుని చంపినాడు. ఈవిషయము దేశాభివృద్ధికి అంకుముగా నిలువరాదు. ఇంతగాక కళంకమును అందరికిని సరిపైన జాతీయవిద్య లేదనునంతని కాంగ్రెసు నిర్ణయములనుగూడ తిరస్కరించుకొనవలసియున్నది. ఈపని జరుగుటపోయినయెడల ఒక్క నిమిషమని కార్యము దేశాభివృద్ధికి అంకుముగా నిలువవుచ్చును అని చెప్పిరి.

స్వామి సత్యదేవు

గా రిట్లుచెప్పిరి:—స్వామి శ్రద్ధానందుడు మహాయోధునివలె తనవిధులను నిర్వహించుచునే ప్రాణములనువిడిచిరి. నాకి మరణమునుగూర్చి అమాయకూడ జనించుచున్నది. మతోద్రేక పూరితులైన మహామృదీయు లెన్నలైన నీహత్యలన యిస్లాముకు నేనజేసినట్లుగా తలంతురేని వారు మిక్కిలి సారబడుచున్నారు. శుశ్రిసంఘోద్యమములో స్వామిసానము నాక్రమించుటకు వేయిమందిశ్రద్ధానందులు బయల్పడలేదరు.

రఫీఅహమ్మద్ కిద్దాయిగారు (యం యల్. ఏ.)

ఈవార్త చాలదారుమైనది. దేశములో నేయేయభిప్రాయములగుల మహామృదీయుడైనను స్వామిశీ యిట్లుతీదారుణముగ దయారహితముగ హత్యచేయబడుటను ఘండిపకజాలకపోదని చెప్పిరి.

ఫూకన్ గారు

కాంగ్రెసున న్యూనంశుకార్యదర్శి ఫూకన్ గారు రిట్లుచెప్పిరి:— ఒకమహామృదీయుడే స్వామిశ్రద్ధానందుని చంపినమాటనా సమయ్యెనేని అతడు మిక్కిలియుద్రేకముగలవాడైయుండవలెను. లేదాపిచ్చివాడైన నై యుండవలెను. ఎంతమందిహిందువులను మహామృదీయులు తమమతములో చేర్చుకొన్నను హిందువులంతపనిచేయరుగావున మహామృదీయులుగూడశ్రద్ధానందునిచంపవలెనని యింతకంటె బన్నియుందురని నేననుకొనను. ఈదుఃఖకరమైన వార్త హిందువులను తప్పుడుత్రోవలలోనికి లాగ దని నేను తలంచెదను.

శ్రీ శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామి

మహామృదీయ హంతకునిచే, నధింపబడెను.

(రత్నా అండు కంపెని)

పండిత దేవరత్నశర్మ

అఖిలభారత హిందూ మహాసభ జేనరలు కార్యదర్శి పండిత దేవరత్న శర్మగారు స్వామిశీ మరణమును గూర్చి యిట్లు చెప్పిరి:—

పిడుగుపంటియావార్త విని నాకు నోట మాటేరలేదు. స్వామి శ్రద్ధానందుడు వీరపురుషుడు. దానికి తగిన మరణమునే గొందెను. బహుశః అంతకంటె మంచిమరణము నతడు కోరియుండడు. ఢిల్లీనుండి వచ్చునప్పుడు నేను వారిని చూడగా భగవత్సన్నిధాన ము న కు పో వ లె న ని అ త డు చెప్పియుండెను. అట్లే జరిగినది. కాని ఆతడు విడిచిపెట్టిన స్థానము నాక్రమించుకొనుటకు మనలో నెవ్వరికిని సులభముకాదు. ఎవడో యొకహంతకు డాయనప్రాణముల హరించినను స్వామివారి కేరుమాత్రము శాశ్వతముగా నిలుచును. ఆర్యంతములు లేని యీకాలమున కాతడు గుర్తు పెట్టి యున్నాడు. అది అందరికిని సాక్ష్యముకాదు.

పెద్దనభ

స్వామిశ్రద్ధానందుని మరణమునకై భారతజాతియొక్క రుక్మమును తెలుపుటకుగాను పెద్దనభ రోడ్డుపైచేయబడినది. (అ. ప్రె. స్పెషలు)

మహాత్ము ఉత్సవము

శాంతియుతముగ జరిగినది

డక్కా, డిసెంబరు 23:—మహాత్మయ్యుత్సవము శాంతి ప్రసముగ జరిగెను. శ్వాస్థ్యముతోనూడ అధికారవర్గము పోలీసు వారును వెరి. (అ. రిట్టి ప్రె.)

చూబబట్ట పైరన్ గారు

కేసు జనవరి 6 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడుట

రంగూను, డిసెంబరు 23:— ఫ్రెంచి దేశీయుడైన చూబబట్టపైరన్ గారు కొలదికోజలక్రిందుట నొకయువతిని దెంచి హత్యగావించ యత్నించెనను నేరమున అరెస్టుచేయబడి నేడువిచారింపబడెను. సాక్షి మేజరురా బ్బనుగారు. ఆతనిమనస్సు కుదుటకాదని చెప్పిరి. అపాయకరమున పనుల చేయుచు న్నాడనియు చెప్పెను. తిరిగి మద్దాయి వైద్యాలయమునకు గొంపోబడెను. కేసు 6-వ జనవరికి వాయిదా వేయబడెను. (ప్రీ ప్రెసు.)

దాదఖండో సాంఘిక వైషమ్యములు

36 మహామృదీయ ముద్దాయిల అప్పీళ్లు

అలహాబాదు, డిసెంబరు 23:—అలహాబాదు సెషన్సు జడ్జి దాదఖండో సంఘవైషమ్యముల సందర్భమున సెషన్సు కంపబడిన ముద్దాయిల 36 గుర మహామృదీయలమను తెయిలు నడుగ, నీయన నెను. అబ్దులతిఫ్తు కుర్రవాడగుటచే వానిని మాత్రము తెయిలుపై విడుదల చేసిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

బారిసాల, డిసెంబరు 23:— సెషన్సుజడ్జి ఏలుఖాలీ సత్కృతముల కేసులలో 12 రిని విచారించి తీర్పు చెప్పెను. 5ని హైకోర్టు కంపిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

ఫిల్లులపోరు తీరుట

వజ్రము ప్రభుత్వమునకు చేరుట

అలహాబాదు, డిసెంబరు 23:—ఫిన్లే న్యాయాధికారి ప్రభుత్వమువారికి రి వేల రూపాయల విలువగల వజ్రము చేరవలసియున్నదని తీర్పుచెప్పిరి. ఇదివరలో దానిని ఒకడు తక్కువ ధరకమ్ముచుండగా ఇది దొంగసొమ్మును తలంపు వానిని అరెస్టుచేసిరి. తరువాత ఇరువురు తమదని వాదించిరి. ఇది వారిదిగాదనియు, అందువలన ప్రభుత్వమునకు చేరవలసినదియని యు తీర్పుచెప్పిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

కోమిల్లా, డిసెంబరు 23:— తెప్పారజిల్లాలో కలరా అపాయకరముగ వ్యాపించుచున్నది. నూటికి 50 మంది రోగులు మృత్యువాతబడుచున్నారు. అధికారు లన్నివిధముల జాగ్రత పడుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

రంగూను, డిసెంబరు 23:— ప్రీవీకాన్సిల్లువారు వి. యన్. అబ్దులు రహమానుగారి అప్పీలు కొట్టివేసిన తంతుచ్చి నది. (అ. ప్రె.)

‘సర్ జార్జి లాయిడు’ ఓడపై ప్రమాదము

బొంబాయి, డిసెంబరు 23:— ఓడకేవులో ఓడపంపింగు ఇంజనుకు డెబ్బతగిలెను. నష్టమెంతయో తెలియదు. ప్రయాణికులకు అపాయములేదు. బొంబాయి హార్బరు త్రవ్వట ప్రస్తుతమాగిపోవును. భీమాబలన నష్టము పూర్తియగును. (అ. ప్రె.)

దక్షిణఆఫ్రికాలో కొత్తభావము

రుగ్బీ, డిసెంబరు 23:—దక్షిణఆఫ్రికాలో హార్టి జాగు గారికి ఇచ్చిన స్వాగతమును బ్రూసుగారు లండనునుండి పోవుచు చెలిసిరి.

సామ్రాజ్యదభివే భయములు సడలిపోయెను. ముందేమి జరుగునది డెలియక భిన్నమనంబుతో హార్టి జాగుగారు స్వదేశమునకేగిరి. అట్టితరి నేడు దక్షిణఆఫ్రికాలో ఆసందియములు, పటాపందలైనవి. సంపూర్ణసంతృప్తి చేకూరినది. సహకారముతో వికమత్యముతో పనిచేయుటకు ఇచ్చి ఏర్పడినది. ఇదివరకెన్నడును ఇట్లులేదట. ఇంతకంటె ఎక్కువనేయకున్నను ఇదే మహా గొప్పసేవ యనిరి.

జపానుచక్రవర్తి సజీవృత్తి యుండుట

లండన్, డిసెంబరు 20:—ఇంతవరకు జపాను చక్రవర్తి పోయినటుల భాయముగ వార్తలు రాలేదని లండనులోనున్న జపాను రాయబారి తెలియజేసెను.

క్రొయిన్ న్య కేసు స్వాండ్విగ్గర్ కన్పించెను.

అప్పటమైన కాయనూనె జంతువుల కొవ్వు చేరుట లేదు!

ఇందుచేతనే మీరు కోకొజమ్తో వంటచేయవలెను.

ముఖ్యముగా శ్రేష్ఠమైన కాయనూనె దొరకకపోవుటచే హిందూదేశమునందు వంట వనులను జంతువుల కొవ్వు అనగా నెయ్యివంటిది విశేషముగా ఉపయోగించ బడుచున్నది. నెయ్యి వలుమారు కుళ్ళిపోవుట మాత్రమే గాక, ఎల్లచోట్లను యితర పదార్థములు అందులో కలుపబడుచున్నదని ప్రతియొక్కరిని పూర్తిగా తెలియును.

కోకొజెమ్ అప్పటమైన చెట్లకాయనూనె. దానియందు స్వేచ్ఛగా గల కొవ్వు సంబంధమైన ద్రావకములు అంతగా లేదు. గనుక అది కుళ్ళిపోదు. కోకొజెమ్ ప్రస్తుతము గాలి లోన ప్రవేశించుటకు వీలులేనట్టి తగరపు డబ్బా లలో ప్యాకుచేయబడుచున్నది. గాన వాటిని ఏమిచేయను వీలులేదు లేక దాని యందు యేదైనను కలుపుటకు కూడ వీలులేదు.

ఇది ఉపయోగించి, చూడతగినది. నిజముగా ఇది నెయ్యి లేక విదేశములనుండి దిగుమతిచేయబడుచున్న ఇతర జంతువుల కొవ్వుకంటెను మిక్కిలి చౌకయైనది.

పురుగులు పట్టుటకు వీలులేనట్టి తగరపు డబ్బాలలో యుండును.

నెయ్యికంటెను శ్రేష్ఠమైనది, చౌకయైనది.

డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి అమ్మల్ గారిని అభినందించుట

కాననసభా సభ్యురాలుగా నియమింపబడిన ప్రథమ హైందవ నారీమణి శ్రీమతి ముత్తులక్ష్మి అమ్మల్ గారిని అభినందించుటకై మద్రాసు హిందూసంఘ సంస్కరణసభయొక్క సభ్యులు ఆదివారము సాయంత్రము అధ్యక్షుని గృహమందు సభిజేసిరి. న్యాయమూర్తి సదాశివఅయ్యరగారి సతి అధ్యక్షత వహించిరి. సభకు విచ్చేసినవారిలో శ్రీయుత కే. వ్యాసరావు గారు, ఆచంట రుక్మామృగాదు, నైదాపేట మనిషవలు కాన్సిలు సభ్యురాలుగు సుబ్బలక్ష్మమ్మగారును గలరు. సభ్యులందరును అల్పాహారముల భుజించినతరువాత సభ ప్రారంభింపబడినది.

సదాశివఅయ్యరగారి సతి అరవమున మాట్లాడుచు శ్రీ ముత్తులక్ష్మిగారు కాననసభలో నుండుట దేశమునకు మిక్కిలి శ్రేయోదాయక మని నుడివిరి.

కార్యదర్శి విశ్వనాథశాస్త్రి బి. ఏ. బి. ఎల్. లక్ష్మణ అయ్యరు, లయోలాకాలేజిలో ఉపాధ్యాయులగు శర్మ, అధ్యక్షులు డాక్టరు నింబకరు, గోవిందరాజుగారు వ్యాసరావు గార్లు తదనంతర ముపన్యసించిరి.

వ్యాసరావుగారి గౌరవమున మాట్లాడుచు ననేక సంవత్సరములకు ముందు తాను 'నేటిపుట్టెట్లును' పత్రికను నిర్వహించుచున్న కాలమున శ్రీమతి యాచంట రుక్మామృగారి తండ్రి శ్రీనివాసరావుగారు ప్రజలు తమెంత దూషించుచున్నను తనకుమార్తె బి. ఏ. వ్యాసయితీరవలయునని పట్టుబట్టి యామెను రాజధాని కళాశాలలో చదివించు చుండెననియు భగవంతుని కృపవలన నేడు శ్రీనివాసరావుగారి యాత్మకు సం తోషము గలిగినదనియు నుడివిరి. ముత్తులక్ష్మిగారిని గురించి మాట్లాడుచు నామె కాననసభ్యురాలుగా నియమింపబడుట యంతయు సుచిత్రమనియు ఆమెయే కాన్సర్వేషనులో శిశు శ్రేయోదాయక విషయముల నిర్వర్తించుచుండినచో పట్టణము పరిసరమునా మేలు సంభవించియుండు ననియు నుడివిరి.

బాలికల విద్యాభ్యాసము విషయమయి మాట్లాడుచు మన స్త్రీలు అజ్ఞానులని నుడువుట హాస్యాస్పదమనియు ఆంగ్లము నేర్పినవారే విద్యావంతులు గారనియు నుడివిరి. (వినుడు వినుడు) తమకుమారులకే విద్య నొసంగజాలని స్థితిలో నున్నవారు మిక్కిలి ధనముగావలసినచదువు తమ చైతన్యమున చేసి

చుట దుష్టభవనియు, ప్రస్తుత విద్యావిధానములో నున్న Commercial spirit (లాభనష్టచింత) పోవలయుననియు, ఖర్చు తగవలయుననియు నుడివిరి. (హర్షము)

డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి బి. ఏ. ఎమ్ బి. సి. ఎమ్. గారు మాట్లాడుచు తమకుగౌరవించినందులకు తమకృతజ్ఞతను చెప్పిరి. తాను అరవములో మాట్లాడుచుండుట సదాశివఅయ్యరు సతిగారి ప్రోత్సాహమే కారణమని నుడివిరి.

"నేను కాననసభకు నియోజితురాల నగుటచే నేను ఆంగ్లమునాని సోదరీమణులకంటె గొప్పదానినని మీరు తలంపవలదు. నేను విద్యావంతురాల నగుటచే ప్రపంచములోఁజరుగు సంగతుల బాగుగా నెరుంగగలను. నాకును వారికి నంతే భేదము. నేను వైద్యశాస్త్రము నెరింగియుండుటయే నేనకాననసభ్యురాలనుగా నియోజింపబడుటకు కారణము. పురుషులు స్త్రీల యభివృద్ధికి నెప్పటికిని యాటంకముల గల్గింపరు. నూరు సంవత్సరములక్రిందట స్త్రీలదుస్థితి బావుటకు రాజా రామమోహనరాయి దన జీవితకాలమంతయు కష్టపడినది. ఇంతకన్న వేరేవృత్తాంత మన సరములేదు.

"మీరు యొకసంగతి గుర్తించియుండురు. స్త్రీ సంఘ సభ్యులు గోమేనుప్రభువుగారిని సంస్కరించినపుడు 'యాజురికి జేందిన స్త్రీగావలెను, యాజురికి జేందిన స్త్రీగావలెను' యని వారిని కోరలేదు. ఏ జాతికి జేందిన స్త్రీ యయినను కాననసభకు రాలవుటయే వారి మనోరథము (హర్షధ్వనులు). నేను స్త్రీపురుషులెల్లరకును నిర్బంధించితీరవద్ద నొసంగవలయునని పారాదేశము.

మనబాలిభేదములే మన దుస్థితికి కారణము. ప్రాస్థులో మమ్మెంతయో గౌరవించిరి. ఇంగ్లాండులో మన దుస్థితిచెలిసి నది. దీనికి కారణమేమి? ప్రాస్థులో మన భరతమాతయొక్క పుత్రతత్వములను గూర్చియే ప్రజలెరుగుదురు. గాంధీ, తిలక్, టాగూరు వీరియందుగల గౌరవమే మాకు జరిగిన గౌరవమునకు గారణము. (హర్షధ్వనులు) మన బాలికల దుస్థితి విచారకరమయినది. మన బాలురు బాలికలు బలహీనముగానుండుటయేలే! పాశ్చాత్యదేశములు యంత యాలోచ్యముగానుండుటయేలే! మన బాల్యవివాహములే దీనికి కారణభూతములు. ఇప్పుడెవరికిని చదువుకొన్న భార్యలవరకులేదు. ధనముదెచ్చెడి భార్యలే కావలెను. మన పిల్లవాండ్రుకు. (నవ్వు). దీనికి కారణమేమి? మనకు జెప్పడివిద్యవిద్యయేకాదు. (వినుడు వినుడు) మనకు తగిన విద్య మన కాళాశాలలలో జెప్పవలెను. మతమునకు ప్రాముఖ్యత నొసంగవలెను.

"నే నేను జేయగలగునో నాకేమియు కుర్చించుటలేదు. ఏలనన కుర్చిగొనుటగారి నే న్నాతోకూడా నియమించిరా

నాకుసహాయమున నుండిది అదియులేదు(నవ్వు)మీకునాకృతజ్ఞతను మరలచెబువును, మీకెల్లవృద్ధిశీలనాదను (హర్షధ్వనులు).

సదాశివఅయ్యరుసతి మాతృభావయొక్క ప్రాముఖ్యతను గుర్తించవలయునని నుడివి సభను విరమించిరి.

(విలేఖరి)

18 పెన్నీల మారకపురేటు

బొంబాయి, దిశంబరు 28—బొంబాయిబులియనుకొన్న జి వార్షిక సమావేశమందు 18 పెన్నీల మారకపురేటు గురించి అధ్యక్షుడు రామేశ్వరదాసు బిర్లాగారు వ్యాఖ్యిగావించెను. భారతదేశమునందు వ్యవసాయమే ప్రధానవృత్తియని మీర్చిల రెరింగిన విషయమే. రైతుల సంపత్తిపై భారతదేశభగ్గుడయ మాధారపడియున్నది. కరెన్సీ కమిషను సిఫార్సుల దొరతన మవలంబించినయెడ భారతదేశమునకు గల్గు అపాయము చెడుగు మన దేశస్థులలో ప్రముఖులగు సర్ పురుషోత్తమరాసువ్రాసిన ఆభిప్రాయ ఆసమ్మతియందు వివరించెను. మన మీ విషయమై తరచి తరచి యోచించిన కాలదిని 18 పెన్నీల మారకపురేటు దేశస్థా భాగ్యమున కనర్థదాయకమనియు దొరతనము మారకపురేటు (8 పెన్నీలుగ స్థిరపర్చు ప్రయత్నం చుట దేశమునకు నష్టదాయకమనియు స్పష్టమగుచున్నది. 1920 సంవత్సరములో రిజర్వుఫండుతో జూదమాడుటచే 50 కోట్ల భారతదేశమునకు నష్టము వచ్చెను. దేశభగ్గుడయమి గోరువారి సలహా నాలకించి దొరతనము మీపరము లేటు (18) పెన్నీలుగా స్థిరపరచునని విశ్వసించుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

నెలకు రూ 2. పోస్టు విద్య.

ఉర్దూ, (తురకము) ఇంగ్లీషు, సంస్కృతము, హిందీ, పంచాంగగణితము, జ్యోతిషము ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల ద్వారా నేర్వగలము. మీ ఇంటియందుండియే చనువనచ్చును. వారము వకు ఒకపాతము. భావంకి నెలంకి రూ 2. నెలలో మంచి జ్ఞానమురాగలదు. వేరే గ్రంథములు కొనవనరములేదు. మీ సంకయము లన్నిటిని తీర్వగలము. మా పోస్టు ఖర్చులు మేమే భరింతుము.

అచ్యుతవిద్యాలయము బ్రాంచి (1) నైజాము. వెంకూరు. మధిరతాలూక. యెస్. టి. యస్. రైల్వే.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ డిసెంబరు 24-వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

బియ్యము బస్తాలు	పొయలు బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 98 0 0 వరకు	
కుసుమ తెనాలి	,, వ 42 గలగు రు 13 0 0	14 0 0
నెల్లూరి	,, డిబ్బో ,, 16 0 0	17 0 0
డిల్లి	,, డిబ్బో ,, 16 0 0	17 0 0
రాగులు	రు. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0	10 0 0
సువ్వులు	,, ,, 22 0 0	25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	,, 15 0 0	16 0 0
సెనగలు	,, డిబ్బో ,, 14 0 0	15 0 0
పెసలు	,, డిబ్బో ,, 13 8 0	14 0 0
మినుములు	,, డిబ్బో ,, 16 8 0	18 0 0
ఉలము	,, ర 165 ,, 9 0 0	9 12 0

3. నూనెపప్పులు.

సువ్వునూనె బా 1-కి	,, 158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0	25 0 0
కొండాపురంపేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	,, 45 0 0	48 0 0
ఇతర ప్రదేశము	,, 40 0 0	42 0 0

చెరు సెనగనూనెగానగ బా 1-కి రు 105 మిషన్ నూనె 94 0 0

ఆముదము బా 1-కి	,, 104 0 0	105 0 0

4. చిల్ల రపప్పులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	,, 65 0 0	66 0 0
కురపసుపు	,, ,, 25 0 0	
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	132 8 0	140 0 0
గుంటూరు పాయకట్టు నీరిమందు ముఖం 1-కి	రు 40,45	
కాళిపాపి పాయకట్టు	,, ,, 50,55	
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 31 8 0	5 6 00

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	,, 81 0 0	85 0 0
చదరం	,, 81 0 0	83 0 0
రవుండు	,, 81 0 0	84 0 0

6. నూలు.

పుట్లూరు యేనుగ నెం 80 పెట్టె 1-కి	,, 5 0 0	
నూళ్లయేనుగ నెం 20	,, 6 9 0	
నెం 20 ఔన్ని పిహం యాటి	,, 6 15 0	
నెం 24 ,, లాకి	,, 6 4 0	
నెం 60 ,, కారం	,, 9 6 0	
నెం 80 జమ్మరు	,, 7 8 0	
నెం 40 ,,	,, 9 14 0	
నెం 44 ,,	,, 5 1 0	
నెం 14 1/2 పాండిచేరి	,, 6 6 0	
నెం 12 1/2 న్యూకాటన్	,, 5 0 0	
నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటన్	,, 6 6 0	
నెం 10 1/2 కోయంబూరు	,, 5 8 0	
నెం 12 1/2 ,,	,, 5 9 0	
నెం 14 1/2 ,,	,, 6 8 0	
నెం 12 1/2 చూళ్	,, 5 4 0	
నెం 16 1/2 ,,	,, 5 0 0	

7. మాది.

బోండాపెట్టు బాతు 1 కి	రు 800 0 0	
పల్నాడు మాది	,, 145 0 0	

8. లోహములు.

పెండి 100 కలము	,, 57 0 0	57 8 0
బంగారు, కలము 1-కి	,, 21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి	,, ,, 13 9 0	
ఇత్తి బా 1-కి	,, 238 0 0	243 0 0
రాగి డిబ్బో	,, 258 0 0	260 0 0

వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము (బసవరాజీయము వంటిది) వెల 0-8-0.	
బాదచర్య (ఆరోగ్యనిబంధనల డిబ్బాపు) వెల 0-4-0 కూట	
ముద్దరము (త్రివేదీ తత్వవిమర్శ) వెల 0-4-0.	2126
అరరసాయనశాల, ముక్త్యాల కృష్ణా.	

పెద్దాపురం

(ఒకవి లేఖరి)

తూర్పుగోదావరిజిల్లా విద్యాసంఘ సమావేశము

ఈనెల 17 తేదీ మధ్యాహ్నము తూర్పు గోదావరిజిల్లా విద్యాసంఘ సమావేశము జరిగినది. అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి కోకా కృష్ణవేణమ్మగారు ఉపాధ్యక్షులు. శ్రీయుత దుగ్గిరాల వెంకట సూర్యప్రకాశరావుగారు డిప్యూటీ ఎడ్మినిస్ట్రేటర్ ఆఫ్ సర్దుగూరు పెద్దాపురం కాకినాడ, పితాపురం తాలూకా బోర్డు డైరెక్టర్లు మున్నగువారు సభకు హాజరైరి. కార్యక్రమానంతరమున కిరంఘడి బాలికా పాఠశాలలోపాధ్యాయుడు, శ్రీమతి కృష్ణవేణమ్మగారిపై కొన్ని పద్యములు రచించి సమర్పించెను. తననంతరము శ్రీవరహలయ్య నాయుడుగారి పరిపాలనా ప్రాశస్త్యమును గూర్చి యిండుక ముచ్చటించిరి. శ్రీమతి కృష్ణవేణమ్మగారు తమపై జదివినపద్యములకు సభ్యుల సకరముగా మృదుమధుర భావములతో జవాబు లొసంగిరి. పిమ్మట నెల్లూరు మధురభక్తిపహారము లొసంగినపై శ్రీ ప్రకాశరావుగారు వరహలయ్యగారికి ధన్యవాదము లొసంగి విద్యాధికుల తాలూకాబోర్డు డైరెక్టర్లపై అల్పవిద్యాయుడు తలగు ప్రెసిడెంట్ పరిపాలనానామకగూర్చి క్లాఫించిరి. అందులకు వరహలయ్యగారు, డిక్లిన చేతులెత్తంగార్ల పరిపాలనా సాధనమే తార్కాణముగా నుడివిరి. పిమ్మట కరతాళములతో సభ ముగింపబడెను.

కాట్రాపులపల్లి ఆసుపత్రి

శ్రీ కాట్రాపులపల్లి జమీందారుగారు సుమారు రు 5000 లు వెచ్చించి చక్కని భవనము తాలూకా బోర్డు దూరము ఆసుపత్రిగాను సమర్పించిరి. సదరు ఆసుపత్రికి "తేడీ ఫూల్స్ ఆసుపత్రి" అను నామకరణము చేసెదరనియు ఈ ఆసుపత్రి 8-1-27 తేదీన తూర్పుగోదావరిజిల్లా కలెక్టరు జి. టి. బ్రాకెన్ దొరవారిచే తెరవబడుననియు, ఆరోజుననే తిమ్మాపురమునకు, కాట్రాపులపల్లికి తాలూకాబోర్డువారు వేయించినరోడ్డుకూడ తెరవబడుననియు తెలియజేయుచున్నది.

6 వ వేదాంతమహాసభ

నిన్న చెన్నపురియందు సమావేశమగుట

గౌ. పి. రంగనాథముదలియారుగారు

ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి

6 వ వేదాంతమహాసభ నిన్నటిసాయంత్రము చింతా ద్రితేట కలవల్ గ్రామ్మెట్టి బాలికాపాఠశాల భవనముందు సమావేశమయెను. చెన్నపురికి ప్రభుత్వ ద్వితీయమాత్యులు గౌ. పి. రంగనాథముదలియారుగారు మహాసభాప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి. సభకు పురపంచతి ప్రముఖుల సేవలను ప్రేక్షకులు ఆరదించిరి. ప్రభుమండు దైవప్రార్థనలతో మహాసభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయెను. పిమ్మట సాధుప్రాజ జరుపబడెను. నిత్యానందముదలియారుగారు అధ్యక్షులను ప్రతినిధుల నాహ్వానించుచు వేదాంతసంఘమునకు ఒకస్వంత భవనము నిర్మించుటకుగల యావశ్యకతను పక్కాజించి అధ్యక్షు లీవిషయమై తగినసాయము కేయలని యాశించిరి.

అధ్యక్షులు

గౌ. పి. రంగనాథముదలియారుగారు కరతాళధ్వనులు చెలరేగ మాటాడుచు, ఇట్టిసంఘములు పట్టామునందు స్థాపించబడి పనిజేయుచున్నందులకు తమసంతోషమునెట్టి ఈసభముగ నే దేశమునందంతటను స ఘములు నెలకొల్పబడి పనిజేసిన కొన్నిక్షిప్తసమస్యలు పరిష్కరింపబడ గలవని పల్కిరి. "దేశము నందలి ప్రస్తుత పరిస్థితులలో మతభావము, పరమత సానుభూతియు అత్యాచార్యకమలై యున్నవి. అట్టిపరమతసహిష్ణుతను పెంపొందించుటకై ఈ సంఘము ప్రయత్నించుచున్నందులకెంతయు సంతోషించుచున్నా ననిరి. హిందూమతగ్రంథములు చాల విశాలమైనవి. మతములన్నియును ఒకేతత్వముయొక్క అంశ రూపములని తెలియగలదు. మతము కేవలము పవనముగాని జపముగాని గానేరదు. ఆచరణయందే వలెను. కర్మను త్యజించజాలము.

"లోకకల్యాణమునకై కర్మాచరణకు గడంగవలయునని" భగవద్గీతయందు బోధింపబడినది. కావున సంఘమునందు జెప్పబడిన ధర్మాదులు లాచరణయందు జెట్టిబడునట్లు బాడవలెను. అనేకులు ప్రముఖులును వేదాంతసంఘపు బోధనలందు అభ్యసించుట సంతోషపూర్వము. ఇవల విద్య సభ్యసించువారు తమకంటెను అజ్ఞులగు సోదరులకు తిరిగి బోధించుట విధియై

ద గు ను తరిమివేయుడు!

మీకుదగ్గ ఎప్పుడు ప్రారంభించిన ఒకటి లేక రెండు పెప్సో బెల్లెలను నోటియందు వేసుకొనిన కరుగును. తక్షణమే మంచికేక్కి, బాగుచేయునట్టి గుణముగల సాగులు తక్షణమే గలుగును. దగ్గచే బలహీనమైనట్టి సున్నతమైన భాగములపై పిటిని పోనిచ్చిన ఉపశమనము నివారణము వాటికి గలుగును. ఊపిరి తిత్తియొక్క ప్రతిభాగమును, శ్వాసము విడుచునట్టి మిక్కిలి లోభాగములు, గాలి పాదనట్టి అన్ని చిన్ననాళములు మొదలగు వాటిమూలముగా పెప్సోచే గలుగు సాగులపారుటచే అవి యన్నియు పరిశుభ్రపరచబడుచున్నవి, మరియు వాటికి బలము, పటుత్వముగూడ గలుగుచున్నది.

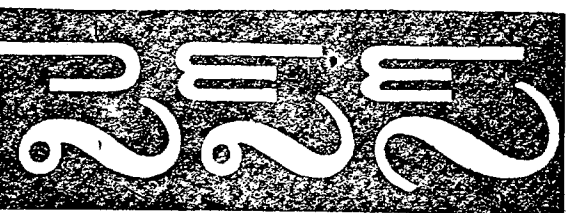
బొవడసంబంధమైన దగ్గ ద్రావకములను త్రాగుటచే కరుగునట్టి ఈ పెప్సో బెవేజమునకు ఊపిరితిత్తులకు జీవాధారమైన లోభాగములను ఎప్పటికిని ప్రవేశింపజాలదు.

ఈదేశము శీతోష్ణస్థితులకు ప్రతియొక్కరికిని పెప్సో మిక్కిలి అనవరము. జలుబు, అకస్మాత్తుగా గలుగు శీతలము, గొంతురాగుట, రొమ్మునడికము, ఉబ్బసము మొదలగు వాటికి ది అమోఘమైన నివారిణి.

మీరు ఊపిరిని విడుచుటకు వీలైన బొవడము సీలుచేయబడిన సీసా బుడ్డయందు బుడ్డి 1-కి రు 1. చొప్పున ప్రతిచోటను బొవడ దుకాణములందు విక్రయించబడుచున్నది, లేక మానీజంటు,

దాదా అందుకో,

ఎస్.ఎస్.ఎస్.ఎస్. మద్రాసునందు విక్రయించబడుచున్నది

యున్నది. ఆచరణలేని సిద్ధాంత పెల్లపుడు ఉపద్రవకరము. దక్షిణభారతదేశమందున్న 50 వేల సామన్యజనులకు తమతమమును స్వస్థమగుచున్నది. పూర్వకాలముందు ప్రజలలో విద్యా ప్రచారము గావించబడుచుండెడిది. పురాతననాళయముల ననుసరించి నేడును దేశీయుల అజ్ఞానమును బాపుటకు సాధుసంఘములు బూనుకొనవలెను. మానవమోక్షమునకై పాటుబడుట, యే మహానీయులకర్తవ్యము. సాధుసంఘమువారు ఈవిషయములో మార్గదర్శకులగుచో ఇతరులు వారి ననుసరింపగలరు. భగవద్గీతలనువారు భగవంతునిచే సృష్టింపబడిన మానవశోటిని ఉపేక్షింపజాలరు. తామసము అనూయ మత్సరములు మానవుని బలహీనతను వెల్లడించును. మతసంస్థ ఎల్లప్పుడు కార్యచరణకు ఉద్దేశింపవలెను. తమలోపముల నెరింగి వానిని సవరించుకొని నేవజేయవలెను అని బక్సి తమను గౌరవించినందులకు సాధువులతో గలసిమెలగుటకు అవకాశమొసంగినందులకు కృతజ్ఞత చెల్పుచు మహాసభను ప్రారంభించిరి.

టి. పి. మినాక్షి సుందరంబిల్లేగారు సంఘ నివేదిక జదిపిరి.

పిమ్మట ఉత్సవము జరుపబడెను.

నూతనయౌవనబలములకు అమృత రత్నాకరం 45 బందరు పిడి మద్రాసు వారి పిర్రబండ్ యిరర మందులవలె తాత్కాలిక సాఖ్యాభిలాషను కలుగజేయుచుండు కాదనియు దేహమునకు శాశ్వతమైన బలము ఆరోగ్యము నూతనయౌవన ముంకురింప జేయు ననియు తెలిపి కొంటిని, పి. శ్రీరాములు, అసిస్టెంట్ కమిషనరుగారు, చేతంచెర్ల

ఏలూరు సబుమేజిస్ట్రేటుగారి యుత్తరవు

ఆది ఆంధ్రుల ముక్కోటి ఏకాదశి యూరేగింపు
టుత్తనము - ప్రజలలో కలవరము

ఏలూరులో పదిసంవత్సరములనుండి ప్రతి ముక్కోటి ఏకాదశికి ఆదిఆంధ్రులు భజనచేయుచు వుత్తనముతో బయలుదేరుచుండుట ఆచారముగానుండును. ఒక్క గ్రామములనుండి మాత్రమేగాక జిల్లాలనుండియు దూరపు ప్రాంతముగల ప్రాదరా బారు మొదలగు పట్టణములనుండివచ్చుచుండురు. ఈసంవత్సరము ముక్కోటి ఏకాదశి ఈనెల 15 అని కొందరును జనవరి 18 అని మరికొందరును నిర్ణయించుటచేతను లేదీ నిర్ధారణగా తెలియక పోవుటచేతను తగిన ఏర్పాట్లుచేయకుండుటకు కాలవ్యవధి లేక పోయెను. అయినప్పటికిని ఒకటి రెండు దినములలోనే ఆది ఆంధ్రుల భజనయుత్తనమునకు ఏర్పాట్లు చేసియుంటిమి.

ఏలూరులో వదంతి

ముక్కోటి ఏకాదశి యిక రెండుమాడుదినము లున్నదనగా ఏలూరు పట్టణములో ఒకపెద్ద అలజడి బయలుదేరినది. ప్రజలలో బ్రహ్మాండమైన కలవరము ప్రారంభమై వచంతులు మిన్ను ముట్టుచుండును. అంతకుపూర్వము సంఘసంస్కరణ సభ వారు విందుచేయుట, అన్ని వర్ణములు కలసి ఏకపంక్తిని భుజించుట, పంచములు పాకీవారు వడ్డనచేయుటలు జరిగియుండును. గ్రామములయందు ఈ ఆంధ్రోళ్లలో మునిగియుండును. మాలమాది గ పాకీవాండ్లను దేవేంద్రుడుగారు వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిగారు రాయుడు గంగయ్యగారు వెంటచెట్టుకొని ముక్కోటివాడు గుళ్ళలోనికి ప్రవేశపెట్టారు అని ఆవాలగోపాలులు చెప్పుకొనసాగిరి. కొంతమంది బాగ్యతగల పెద్దచునుభ్యులుగూడను ప్రస్తుతము ఏలూరులోనుండు పార్టీల ను బట్టి దే వాల య ప్రవేశమునకు ప్రోత్సహమొసంగుచుండిరి. కాని యిది ఎంత సూత్రము ప్రస్తుతసందర్భములనుబట్టి జరుగదనియు అట్లుచేయమనియు వుత్తననాయకులు కచ్చితముగాజెప్పిరి.

మోతే గంగరాజు జమిందారుగారి మాటావిడి

శ్రీ జనార్దనస్వామి కోవెల ధర్మకర్తలగు శ్రీ మోతే గంగరాజు జమిందారుగారు మాటావిడిపడసాగిరి. వచంతులను సమ్మ మొదలికి పోలీసువారికి అర్జి పెట్టుకొనిరి. వీరిదారిని మరీకొందరు దేవాలయధర్మకర్తలుగూడా ననుసరించిరి. పంచములు దేవాలయములలో ముక్కోటికోజున ప్రవేశించెదవనియు యిందునుకరించి వచంతులు పూరుగోగలవనియు, గనుక మా దేవాలయములను మమ్ము మా హిందూసంఘమును మా హిందూధర్మమును రక్షించమని పోలీసువారి శరణుజొచ్చిరి.

పోలీసుతాణాలో సమావేశము

శ్రీ మోతే గంగరాజు జమిందారుగారిని వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిగారిని దేవేంద్రుడుగారిని పోలీసు యిక్స్ పెక్టరుగారు పిలిపించిరి. వుత్తనముల ఏర్పాట్లవిషయములో వీరితో సర్కిలు యిక్స్ పెక్టరుగారు మాట్లాడిరి. ఇదివరకు యిరువదిసంవత్సరములనుండి ఈ ఉద్యమము నడుపుచుంటిమి. పదిసంవత్సరములనుండి ఈపండుగకోజున యూరేగింపుచేయుచున్నను ఎవరికిని ఎట్టి యిబ్బందియు లేకుండా యూరేగింపులు జరుగుచుండును. ఎవరిదారిని వారు గౌరవభావముతో యూరేగింపులు కొనసాగించుచుంటిమి. ఎట్టి అధ్యంతరములు జరుగలేదు. ఇదివరకు ఈఉద్యమములను ఏలాటి దౌర్జన్యమును కాలేదు. పంచములు దేవాలయములలో ప్రవేశించుటగాని అగ్రవర్ణములపైన పడుటగాని జరుగలేదనియు వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిగారు చెప్పిరి. మరియు మీరు మదరాసు శాసనసభలో దేవాలయ ధర్మాలయముల బిల్లు చర్చకువచ్చినప్పుడు పంచములు దేవాలయములలోనికి రావచ్చునని ఓటు అనుకూలముగా యిచ్చియుండదేదాయని గంగరాజుగారి నడుగగా ఇచ్చియుంటిని చెప్పిరి. అట్టివారు మీరు ప్రస్తుతము ఈప్రయత్నములేనప్పుడు ఈ అగ్రుల గవర్న మెంటువారిసహాయము మీకు ఏలా అవసరముకలిగినది అడిగిరి. గంగరాజు జమిందారుగారు వస్తావా మంచివారు. అన్ని ఉద్యమములయందును అభిమానముతోగడిచిన. ఏలూరు నిమ్మజాత్యుద్ధర సంగ్రహమునకు ఆదిమాంధ్ర సంఘమునకును అనేకమార్లు తోడ్పడిరి. భనసహాయముగూడా చేసిరి. ఉదారస్వభావులు. అట్టివారు ఈ ఉద్యమ నాయకులను స్వయముగా ఆహ్వానించి సహ్యభావముతో అనుకూలమున ఏర్పాట్లు చేసుకొనిన బాగుండెడిది. ఆదిమాంధ్రుల యూరేగింపుపూర్తి అయినపిమ్మట గంగరాజుగారి యుత్తనము బయలుదేరునట్లు ఏర్పాట్లుచేసుకొనిరి. కాని ఆదిమాంధ్ర ఉద్యమనాయకులు కొన్ని కోట్లలోనే ఒక ప్రత్యేక నియమితకాలమున తమ యుత్తనమును పూర్తిచేసుకొనవలయునను పథాని ఈ ఉద్యమనాయకులు నిరాకరించిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారి యుత్తరవు

ఆదిమాంధ్రుల యుత్తనము ఏడు గంటలలోపునే బయలుదేరి 9 గంటలకు పూర్తి చేసుకొని గ్రామము వదిలి పంచమపల్లెలో ప్రవేశించవలయునని ప్రేమనరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు ఒక యుత్తరవును మహారాజుశ్రీ వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిపంతులుగారికిని నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారికిని జారీచేసిరి. కాని వీరు తమ వుత్తనమును 12 గంటలవరకును నిరాఘాటముగా కొనసాగించుకొనిరి.

భజనమండలి యూరేగింపు

ఉదయము 7 గంటలకే ఆదిమాంధ్రులు వందలకొలది స్నానములుచేసి నామములు ధరించి యూరేగింపునకు సిద్ధముగాయుండిరి. మాడు భజనసంఘములు వెంబడించుచుండును. గరుడవాహనముపై దేవుని నధిష్ఠింపచేసి వెంటనుండుకొనిరి. రెండువందల వాలంటీర్లు ఒకే దుస్తులను ధరించి బారులు దీరి నిలుచుని యుండిరి. చుట్టప్రక్కల పల్లెలనుండి దాకారపు సుబ్బారాయుడుగారు గొల్లపల్లి సీతయ్యగారు మొదలగు ఆది ఆంధ్రనాయకులు ఉత్తనమును వెంబడించుచుండిరి. గంటూరు వాస్తవ్యులును సుప్రసిద్ధ ఆదిమాంధ్ర సేవకులును అగు నల్లపాటి హనుమంతరావుగారు మా ఆహ్వానముపై వచ్చి వుత్తనమును వెంబడించిరి. మ-రా-శ్రీ నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారు, రాయుడు గంగయ్యగారు, నీలంవెంకయ్యగారు, నల్లగల సుబ్బయ్యగారు మొదలగు ఆదిఆంధ్ర నాయకులును వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారును వుత్తనమును నడిపించుచుండిరి. ఒక పోలీసు సబ్ యిక్స్ పెక్టరుగారును ఒక అరజడను రక్షకభటులను ఎన్ని డులేనివర్ణులను మమ్మును తుదివరకు నువెంబడించిరి. మాభజనమండలి మా వుత్తనముతో శ్రావ్యముగా, సారినామసంక్రమము చేయుచు అనేక వేలమంది ప్రజలను ఆకర్షించెను. సుమారు ఒంటి గంటకు గ్రామములయందు దిగిరి వుత్తనము పూర్తిచేసుకొని మా నేవాలయములోనికి తేరితిమి. అచ్చట భజనలు జరిగెను. నల్లపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు గంభీరపద్యాసమును యిచ్చి అనేకసంకతుల నుపదేశించిరి.

అగ్రకులముల దేవుళ్లు

మా వుత్తనము పూర్తి అనవరకును దేవుళ్లు దేవాలయములలో బంధింపబడియుండును. పోలీసువారు దైవమునకు కాపలాకాయుచుండిరి. ఆలయము లెరుపులు తెరువబడలేదు. ప్రజలలో గలిగిన వచంతులు గాలివాత్రులు కల్లలైనవి. ఓ అగ్రజాతి నాయకులారా, మనమందరమును వికమత్వముతో నుండవలయునను ఈదినములలో మీకును మాకును రహదాల్లలో కూడను ఇట్టి ఎడబంధమెందుకో విచారింప చేమచున్నాను. ముక్కోటి ఏకాదశి రాత్రి నీలంవెంకయ్య హరిదాసుగారు జయప్రకాశము హరికథగా జెప్పిరి.

(ఒక ఆదిమాంధ్రుడు)

ప్రశస్తమైన "ట్రైట్ స్టార్"

యెలెక్ ట్రిక్ లైట్స్

(Torch and Flash lights)

ట్రేటర్స్ అమెరికాదేశములో చేయబడినవి. ధరలు చాల చౌక.

సోల్ యింపోర్టర్లు అందు ఏజంట్లు,

Manufacturers Exchange

Post Box 10 Madras.

హిందూదేశ ప్రతినిధులు

బిరు వెండి హతకములు

(1) శ్రీయత మహాత్మాగాంధీ (2) సి. ఆర్. దాసు, (3) పండిత్ మోతీలాల్ నెహ్రూ (4) అజిమత్ ఖాన్ సాహెబు (5) ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు. దేశీయమహాసభయందు జరుగు ప్రవర్ణములకు సంబంధించిన నాయకులు. జాతీయ మహాసభకు ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు దయలో నిచ్చిన ఉత్తరవుమేరకు స్వచ్ఛమైన వెండియందు తయారుచేయబడిన హతకములను తక్షణమే తెప్పించుకొనుడు. వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

టి. వి. పిచ్చయ్యఅచారి అంతుసస్సు, తిరువల్కెట్టి, మద్రాసు.

ఏజంట్లు కావలెను

2081

తలనొప్పి, యిక్ష్మయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట. పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒకక్షణములో పోగొట్టుగల ఖ్యాతికెందిన "జామా తైలమునకు" సమగ్రమ మందు వేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

యింగ్లీషుమందులు పలనరకులు నల్మార్రిక్,

నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు,

నెం. 6కి నైసప్యనాయునివీధి, మదరాసు.

మాన సోలాసి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నెలకులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణముధికము! కిరీములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి కైక్కుకాగల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అత్యుష్ణము, అరుచి, అప్రతింతులు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిర్లు, సర్వాంగముల క్రియందు బలతయము, పిక్కిలు, పోష్యములు, కిరగ్గు, క్షేత్రగ్గు, అగ్గులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొవ్వలను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొవ్వలను వెంటనే మాన్యును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధముగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

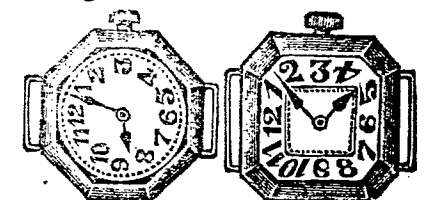
విరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్కుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

HALF RATE 14-Kt. SOLID GOLD
Bridge Movement 10 Jewels.

Original Rs. 30. Sale Price Rs. 15.

Very Strong Bridge Movement, 10 Jewelled in 10 holes very handy and beautiful really a boon, solid gold, guaranteed for 10 years. Do not lose this opportunity.

Write to:—HAMECHER WATCH CO., VEPEKY, MADRAS.

మీరు తయ దగ్గు వగర్పు ఆయాసములతో

గొప్ప బాధ పడుచుంటిరా ?

అయిన మా "రజతతామ్రలోహ

రసాయనము" ను మూడు పూటలు నేమి పుడు. మీ బాధలన్నిటిని ఆస్ఫోయముగా మాయముచేయును.

ఇది రజతము తామ్రము లోహము మొదలగు విలువ వస్తువులచే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. శ్లేష్మ వ్యాధులకు పెట్టినచేరు. అనేకచోట్లను జయముగాంచి సర్టిఫికేట్లను పొందియున్నది గుంబిన్వనిచో సామ్యు వాచసుచేయబడును. రెండుమాసములు నేవించినచో శ్లేష్మవ్యాధులు వారిని చూచుటకైనను భయపడెనని వ్యసముగా జెప్పగలము. నేడే ఆర్డరిచ్చి పరీక్షచేసి ఆరోగ్యమును గాంచును.

వారమునకు సరిపడుచుండు రు 2-0-0.

30 రోజులకు రు 8-0-0, పిక్కిర్లులుచేరు.

మేనేజరు, ధన్వంతరీనిలయము తొండవరము, ప్ర 8292 అంబాజీపేట, ఈస్టగోదావరి.

మదనకా మేశ్వరిలేహము

8851 మేహము, నిక్కాక, నిస్సర్తువ క్షుక్తవస్త్రము, అలిమా, త్రము మొదలైనవి వారిచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, గలిగించును. పరశ్రసాదము. 20 రు. బడ్డి రు 1-4-0 ని. ఓ. 0 పి. 0 పి. 0. అంతు కో, ఆయుర్వేదమునకు తెలిసి. (మారుజిల్లా)

అమృతాంజనము

దక్క-నిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0 ప్రతియింట నుండవగినది

సున్నితమైన చర్మమునుకొపాడును

వేసవేలు లెల్లులు మిడ్ గ్లీ సు చందనసబ్బు పసిబిడ్డల సున్నితమైన చర్మమునకు శ్రేష్ఠమైనదని కనుగొనియున్నాము. అకస్మాత్తుగా కాకచే కలుగునట్టి మణుపులు రానీయక ఆటంకపఱచుచు వెంట్రుకలను మృదువుగాను, పట్టువలె కాంతిగా నుంచును. పసిబిడ్డలకు వాలాయముగా నమ్మనట్టి స్వల్ప చర్మవ్యాధులను పలుమాఱు మిడ్ గ్లీ సు చందనసబ్బును వాడుటచే ఆటంకపరచవచ్చును.

మిడ్ గ్లీ సు చందన సబ్బు

మిక్కిలి అప్పటమైనది
హిందూదేశమునకు ట్రా వెలింగు ప్రతినిధి,
పోస్టుబాక్సు నెం. 313, బొంబాయి. 3

3232

Powell's Extract of Golden

(3421) పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నెగరో గమునకు అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది. సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర పిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నష్టము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:—6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే స్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

శీత్రమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-4-0
దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-8-0
మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.
మా చిత్రవిచిత్ర క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.
ఈ త్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, BOMBAY

ఇనాముగానే పంపబడును

ఇనాముగానే పంపబడును పుస్తకమునకు వ్రాసిన పేంపబడును అందులో

రుకణి కుక్కర్

ఏల శ్రేష్ఠమైనదనే వివరములు గలవు. 1, 2, 4, 6, 8 గురికి సరిపోవునట్టిది 5 సెజులలో గలదు. ధర ర్పు 18, 18, 22, 27, 33. కాశీజ ధర. ప్రత్యేకము.

రుకణి కుక్కర్ కో

నెం. 19 మాదాగుడిపిడి 3128 రాయపురము, మద్రాసు

1926 - 1927 సం॥రమునందు

చెన్న పురి పందెములు

గిండ్రి

వింటరు మీటింగు (5 దినములు)
నాలగవదినము, మంగళవారము

28-12-1926

ప్రధమ పందెము

మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకు